שבועון לבית ולמשפחה, גיליון מס' 167. יום ד', כ"ד באב תשמ"ז, 19.8.1987

★ תמו החיפושים!

★ תמו ההתלבטויות!

★ מהיום יש לך כתובת אחת לרכישת כל תנור בישול ואפיה שחלמת עליו מעודך!

לב המטבח

בלב דיזנגוף

נפתח!

רחוב דיזנגוף 65 תל-אביב

מרכז השיווק הגדול ביותר בישראל לתנורי בישול ואפיה מכל הסוגים

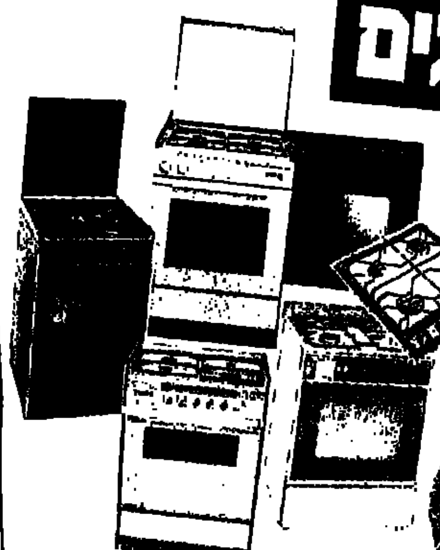

אמישראגז לב המטבח בלב דיזנגוף מאפשר לך לרכוש כל תנור עליו חלמת במחירים ללא תחרות, עם האחריות הבלעדית של **אמישראגז לב המטבח**, שתבטיח את שביעות רצונך המוחלטת מן הקניה במחיר הנמוך ביותר בישראל. ההתמחות שלנו היא בתנורי בישול ואפיה ולכן תמצאי אצלנו תנורים מכל הסוגים.
את מחפשת **טורבו** - יש! **סאוטר** - יש! **רנקו** - יש! **קונקורד** - יש! **אמקור** - יש! **תלם** - יש! ויש ויש עוד רבים ומשוכללים אחרים.

שיטת המוצר הבטוח

האחריות הייחודית של **אמישראגז לב המטבח** מבטיחה את שביעות רצונך המלאה מן התנור שרכשת אצלנו. אם בתוך תקופה של 21 יום לא תהיי מרוצה מן הקניה, תוכלי להחזירו אלינו ולקבל את מלוא כספך בחזרה.

שיטת המחיר הבטוח

אנו מוכרים את כל התנורים במחיר שאין לו מתחרה בשום מקום בארץ.
אם תוך תקופה של 21 יום מתאריך הרכישה תמצאי תנור במחיר נמוך יותר מהתנור ששילמת אצלנו, תוכלי להחזיר את התנור אלינו ולקבל את כל כספך בחזרה.

ב-**אמישראגז לב המטבח** ספריה נרחבת של עשרות רבות של ספרי בישול ואפיה באנגלית ובעברית של מיטב אשפי המטבח בישראל ובעולם, ביניהם:
COOKIES STEP BY STEP • MICROWAVE COOKBOOK • GREAT DESSERTS • טעם של קיץ • עוגות קלות להכנה • מעורב ישראלי ועוד ועוד.

הנחה 30%-40%

אביזרים ומוזרים

ב-**אמישראגז לב המטבח** תמצאי אביזרי מטבח אקסלוסיביים מכל רחבי העולם - מקלפי ירקות, פותחנים מכל הסוגים מכשירי ריסוק לירקות והרבה אחרים שלא תשיגי בשום מקום אחר.

הנחה 40%-50%

הדגמות אפיה כל יום

הדגמות אפיה חיות להכנת פאי ועוגות תתקיימנה:
ביום ראשון בשעה 13.00-10.30 - הכנת לזניה ופשטידת פיטריות.
ביום שני בשעות 19.00-16.00 - עוגת גבינה כחושה ופאי קוקוס.
ביום רביעי בשעות 19.00-16.00 - קיש תירס וקיש תרד.
ביום חמישי בשעות 19.00-16.00 - לינצר טורט ועוגת שיש.
כדאי לבוא לטעום וללמוד!

על הגז ועל הכיפק

מצעד הכיריים - מעמיד לבחירתך את כל סוגי הכיריים כולל BUILT-IN.
מחממי בזק למים - להתקנה במטבח או באמבטיה.
מכשירי פיקניק - מבחר ענק של מכשירי קמפינג גז מכל הגדלים - לחצר, לפיקניק ולגג, מכשירי תאורה, מקררים ניידים ועוד מתוצרת קמפינג גז אינטרנשיונל - צרפת.

אמישראגז

מהיום עשי לך ביקור חובה במרכז התוסס לתנורי בישול ואפיה - אמישראגז לב המטבח

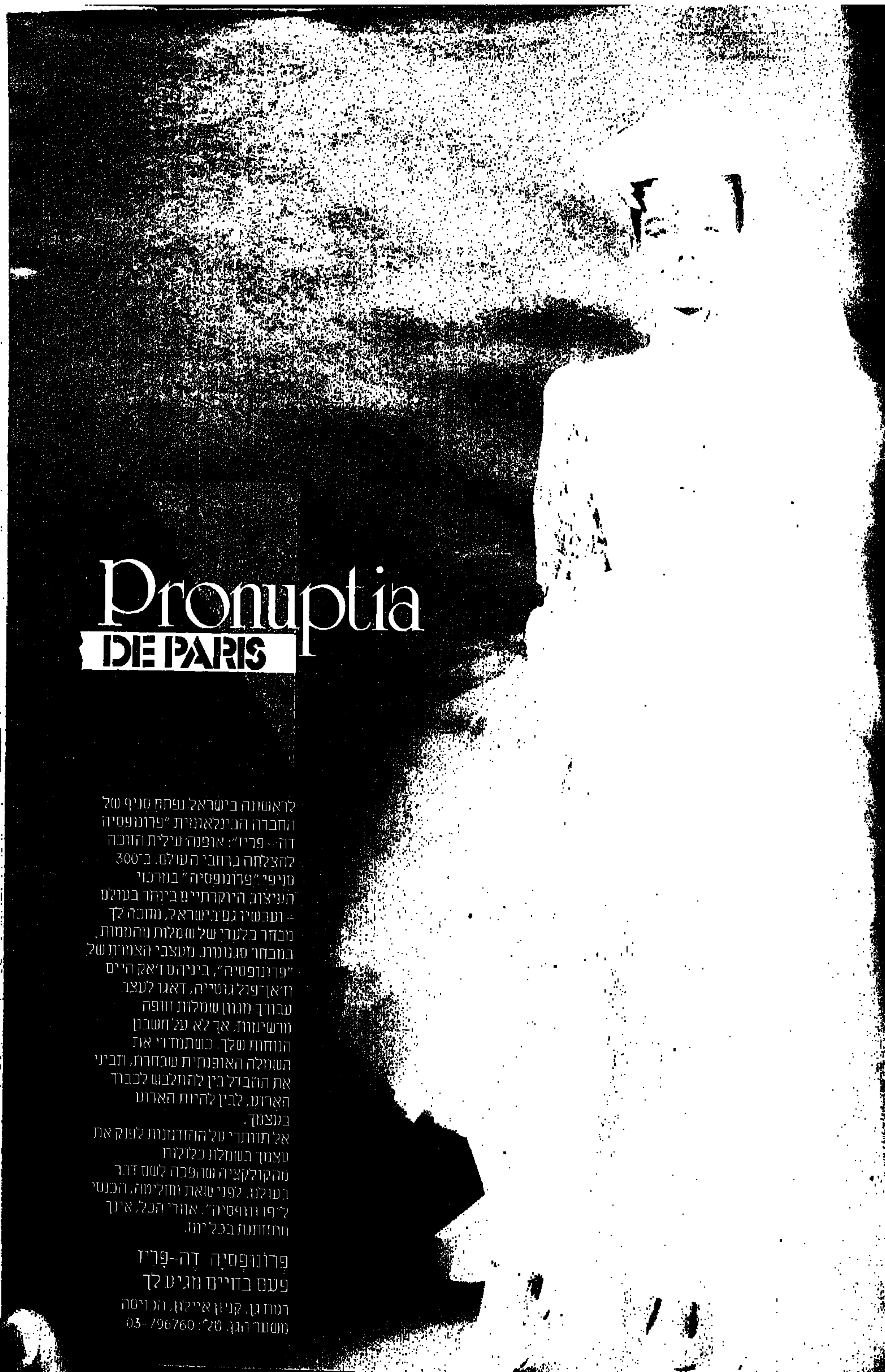

שי מקורי לחג עברי

להזמנות מרוכזות נא לפנות למחלקת שי לחג לציפי וגילי
טל. 03־347241,2

מרכז שיווק: רח' היצירה 2, אור יהודה.

השי מכיל מגוון מוצרי איכות של שקדיה: טבעיים, מלוחים ומתוקים. לרשותך מגוון מוצרים נוספים: יין, קונפיטורה, קפה, דבש וטבלאות שוקולד.

לבחירתך 3 אפשרויות של שי מקורי:

מזוודת שי שקדיה ג'מבו
בין 30-45 ש"ח
בהתאם למרכיבי השי

אריזת שי חדשה - דורונית
בין 20-30 ש"ח
בהתאם למרכיבי השי

שקדישב - ישיבה מהנה עם מוצרי שקדיה
בין 45-60 ש"ח
בהתאם למרכיבי השי

שקדיה מקבוצת גבע טל. 06־531001, 531061

חנויות המפעל: רמת גן - קניון איילון, טל. 03־702774, תל אביב - רח' החשמונאים 95, טל. 03־257693
חיפה - דרך הים 3, מרכז הכרמל, טל. 04־383681 ירושלים - מגדל העיר, טל. 241374, 02־240357

שקדיה טובה ומתוקה

פתחו את הפה לעסקת הבריאות של חייכם*

משחת השיניים היחידה המכילה אמין פלואוריד אורגני, הפלואור הפעיל פי 3 במניעת עששת.

אמין פלואוריד אורגני: הפלואור היחיד בעל פעולה אנטי-בקטריאלית, נגד החיידקים הגורמים לעששת.

האמין פלואוריד מתחיל לפעול מיד עם תחילת הצחצוח - חודר לשכבת האמאייל בשן, ומעלה את עמידותה בפני עששת לאורך זמן.

אלמקס איננה מכילה דטרגנטים. ולפיכך איננה גורמת לשחיקת אמאייל השן.

מאושרת ע"י הסתדרות רופאי השיניים בישראל כפעילה במניעת עששת (ריקבון שיניים).

Elmex - השם המוביל בקרב רופאי השיניים באירופה ובישראל בתחום משחות השיניים הבריאותיות.

*מחיר מקסימלי מומלץ לצרכן כולל מע"מ 3.48 ש"ח בלבד.

אלמקס® יעילה פי 3 במניעת עששת
עם אמין פלואוריד

אלמקס מאושרת ע"י הסתדרות רופאי השיניים בישראל. מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ. ברשיון מחברת GABA שוויץ.

סגנון

10
סמדר בת אדם:
שושלת מתוקה

13—12
יהודית חנוך:
חגיגה של עלובי חיים

19—18
דליה מזורי:
ללדת עד 120

20
יוסף לפיד:
הטור של טומי

29
אהרן פריאל:
מזון "נקי"

31—30
אירית רותם:
לוס־אנג'לס בחול־לבן

42
ד"ר פנחס ירדן:
ממזגן למזגן

עורכות:
חסר אבידר וליאורה עיני

עיצוב ועריכה גרפית:
ברמית אדלר, רותי בנאי

מודעות: נילה שניידר, סימה בללי
טלפון 439474 (03)

מזכירת הפקה: בתיה אבישי
טלפון 439276 (03)

כל הזכויות שמורות למעריב ©

סיפור השער:

"גבר מאוהב". סרט חם לקיץ חם. סיפור אהבה מר־מתוק בין שחקן אמריקאי פופולרי ונערץ, לשחקנית מתחילה. הוא האמריקאי פיטר קויוטה, היא הבריטית גרטה סקצ'י. אפשר קצת לבכות.

אני חילונית, אבל...

[...]עקבות כתבתה של ליאורה עיני, "סאטמאר – חיים בבועה" ("סגנון" [...]) אני אומרת כן לחרדים!
[...]עולם לא לבשתי גרביים ופאה, [...]ים והגברים מסביבי לא גידלו זקן [...]את ודבר לא הציץ ממעיליהם שלא [...] שחורים. אני מודרנית, ליבראלית, [...]צילה וחילונית, אך עמוק בתוכי אני [...]את את המנגינות של התפילות [...]עולם לא שמעתי, את ריחות [...]בלים שמעולם לא התבשלו במטבחי [...] אור הנרות שמעולם לא הדלקתי. [...] היהודים החרדים, הם אחי כי אחד [...]נו. הם שמרו עלי, על יהדותי, כי אני [...]כשרתי. יהדותי ספחה על פני מבלי [...]ודעתי, הורי שלמו בחייהם ואני [...]לעתי ביתמותי. קניתי קרבת אחות [...] קרבה שאין גדולה ממנה.
[...]י ישמור על אלפי שנות קורבנות, [...]י ישמור על השרשרת? האם הכל היה [...]קואי גדולתו של העם היהודי תרד [...]ציון? מדינת ישראל, אוי המדינה הזאת, מי יבטיח את קיומה?

אנחנו החילונים, עיוורים ומסונוורים ומלאי שנאה – שנאה עצמית שאין הרסנית ממנה. חוגגים בשנאה את אי גיוס בחורי הישיבות, את "סחיטת" הדתיים (עם ובלי מרכאות). גם אני רוצה הפרדת דת ומדינה, רוצה תחבורה ציבורית בשבת ובתי דין אזרחיים לענייני אישות, כי אני אדם מודרני כאמור. מה זה שייך? אלה בעיות שמנהיגינו לא מתמודדים עם פתרונותיהן.

ערפל המלחמה סותם את עינינו. גמרנו לבנות את השממה ולהפריח את המדבר. אנו כעת עוסקים ברכישת הווידאו ובנית ה"קניון". גם אניו ילדי רואים במדינה עוד מדינה – ואם כך למה לא אמריקה?

באמת למה לא?

מה לעשות עם גאוותי היהודית ועם הכאב היהודי, איפה לשים אותו? במוזיאון? לא, אני לא מתכוונת לחזור בתשובה, אני לא זקוקה לתשובה, אני יהודיה לא פחות טובה מן הדתיים, אך אני הולכת לאיבוד. אנו הולכים לאיבוד...

תל־אביב יהודית וילברמן־דוויטש

וריאציה של הטבע

עקבתי לאחרונה אחר מאמריו ותגובותיו של הפסיכולוג יעקבי על ההומוסקסואלים וזה הזכיר לי מה שעשו בעבר לילדים/אנשים שנולדו אטרי יד ימין. מכיוון שמקובל שאנשים נורמלים כותבים ביד ימין, הרי כל מי שנטה לכתוב ביד שמאל נחשב "לא בסדר", לכן, כשנתגלה "ליקוי זה" הכריחו את הילד לכתוב ביד ימין, למרות שמטבעו רצה לכתוב ביד שמאלו.

כך נראה לי שמר יעקובי רוצה לעשות להומוסקסואלים' לשנות בכח מה שנראה לו חריג בחברה. אבל היום השמאליים כבר אינם נחשבים לחריגים כי נמצא שאין שום נזק בכתיבה ביד שמאל וזוהי סתם "וריאציה של הטבע" שאין בה שום נזק לחברה. נראה כמה זמן יעבור עד שיקבלו את ההומוסקסואלים כפי שהם, מבלי לנסות לשנותם.

קרית ביאליק יעל ברקוביץ

תנו לנו להחליט

הזדעזעתי עמוקות כשקראתי את מכתבה של הגב' דינה גבאי (ב"סגנון 164) "תנו לנו למות בכבוד". אמנם אני מזדהה עם כל מילה של הגב' גבאי, אבל מנקודת ראות שונה. מי שמכיר את המוסדות הגריאטריים יודע שגם בתנאים אופטימליים החיים שם בלתי נסבלים, משפילים, חסרי תקוה. כדי שהמשפחה לא תצטרך לעבור את העינויים שעברה דינה גבאי יש לי הצעה: תנו למי שרוצה וכל עוד הוא בהכרה את הזכות להודיע על רצונו למות בכבוד, אם וכאשר לא יוכל עוד לתפקד.

הבעיה כאובה, ואין רוצים להשיח בה בשל מוסכמות חברתיות. "קדושת החיים"? צביעות, חיי השפלה אינם קדושים. חולים אלה הם נטל כבד על החברה, תרמנו לחברה כל חיינו – אל נהיה לנטל עליה.

חיפה רחל בראון

דעה אחרת

בין שדות שבעמק

אחד מן התפאורות הגדול ביותר, לא יכול היה ליצור תפאורה נפלאה מזו: כיבני אבן שהוו פעם את תחנת הרכבת של "רכבת העמק", סהר־ירח אביתי לחלוטין בתווך, חורשת אקליפטוסים עתיקי יומין מאחור, וכיסביב ריח של ליבלוב, שדות שבעמק.

ששים שנה לכפר יהושע שבעמק יזרעאל, והם, אנשיו־חבריו, החליטו לחגוג בין כיבני האבן ההיסטוריים האלה, שפעם קראו להם "תל שמאם". הם הזמינו אלפי חוגגים נוספים, ונתנו מופע מהיב ביופיו ובתוכנו: הראו לנו גם דבר פשוט, שכמעט שכחנו שהוא בנמצא גם בלי מרכאות ארץ ישראל יפה. ועל כך תודה לכם, אנשי כפר יהושע.

תודה, על מופע אור־קולי מרשים, אבל לא זה העיקר. תודה, על שידעתם לשמור על אתר היסטורי כמו זה של תחנת הרכבת HR – הג'ז ויילווי והרכבת החיג'אזית, שהפכה בנוילון הציוני שלנו לרכבת העמק), בעוד שבתחנות אחרות שבהן עברה, נהרסו המבנים, הושחתו האבנים המסותתות, או "ניסחבו" לצרכים פרטיים.

תודה, על שהראיתם לעצמכם ולכולנו מהי התמדה, מסירות לענין, יופי שקט ולא ראוותני.

תודה, על הכיבוד שהבנתם ולא שהכינו עבורכם אנשי חברת קייטרינג – ואשר הוגש בדרך מקורית, על "שולחנות" חבילות חציר. תודה, על שלא התעלמתם בדבריכם מן הקשיים – בנים עוזבים, קשיים כספיים ובעיות עבודה שכירה וזרה, אשר שאתם לא נכנעתם לפיתוייה, ובכל זאת החוקתם מעמד בצורה מעוררת התפעלות.

אורנה אדן

תלוש זה מקנה כרטיס כניסה זוגי להקרנה מיוחדת של הסרט
"גבר מאוהב"
שתתקיים מחר, יום חמישי, 20.8.87, בשעה 17.00, בקולנוע דיזנגוף 1 בת"א
כל הקודם זוכה

קורים דברים

ראי שאי אפשר לשבור

בכורת "הזמן הצהוב" על־פי דוד גרוסמן ב"צוותא" תל־אביב. מרים עציוני מתיאטרון "יובל", הפיקה. אלה אלתרמן, עיבדה וביימה. בין המוזמנים, שרים וחכ"ים. רק חלקם הגיעו להצגה שנעשתה על־פי רשמיו של גרוסמן מביקורו בגדה המערבית. היו שם, בין השאר: **יצחק ומיכל מודעי, עדי אמוראי, יצחק ארצי, דדי צוקר, אורה נמיר, נאוה ארד, אליהו בן אלישר, בנימין (פואד) בן אליעזר, דוד ליבאי, רות דיין.**

בכורת "הזמן הצהוב". מלקטים דעות. סימין:עדי אמוראי ורעייתו, מרדכי וירשובסקי. השחקן הערבי סוהיל חדאד.

במסיבה שנערכה בתום ההצגה לקטו תגובות בקהל. שולמית אלוני: "הצגה חשובה. לנוכח המציאות די מאופקת. לא נעים לשמוע, אבל את הראי הזה כבר אי־אפשר לשבור". מרדכי וירשובסקי: "יותר מדי מתון". נאולה כהן: "חראיה עקומה. למי שהראה את זה יש חשיבה מסולפת, מנותקת מהמציאות, לא היסטורית, אבל היסטורית מאד. אי־אפשר להראות חלק מההיסטוריה, בלי התהליך. והתהליך יותר חזק מכל הבמאים והמחזאים. הראו את גוש אמונים בצורה פלאקאטית ואת הצד השני בצורה אנושית. אין פה שני צדדים צודקים, יש רק צד אחד צודק". ■

אורית רותם

עור וקשרים

קירות אפורים, מכוסים בשכבת בטון גס. ככה עיצב ג'וש חפץ, את הבוטיק החדש שפתחה בילי היימן בתל־אביב. עד עכשיו אפשר היה להשיג את בגדי העור המיוחדים שלה רק באילת. עד שבשנה שעברה הגיע לשם אדריאן אשר, איש עשיר מלונדון שהתלהב מהדגמים של בילי והחליט להשקיע בהם. השותפות הולידה את חברת "בילי אשטון". הם פתחו מפעל באילת ובשבוע שעבר את הבוטיק ברחוב גורדון בתל־אביב. הם גם מייצאים לאירופה וארה"ב. מדווחים שבששת החודשים הראשונים לקיומו של המפעל, ייצאו בחצי מיליון דולר.

מנכ"ל חברת "בילי אשטון", הוא ג'וש (יוחאי) חפץ, ארכיטקט ומי שעיצב את החנות בתל־אביב ואת המפעל שבאילת. הוא גם החבר הצמוד של בילי היימן. פגש אותה לפני שנתיים באילת ומאז הם עובדים ביחד, מתכוונים להתחתן בימים הקרובים. את המפעל שבאילת, המעסיק כ־50 עובדים, מנהל עופר בן־ארי.

יש גם רקורד משפחתי. האבא של בילי, הוא המלחין **נחום היימן**. לפתיחת החנות החדשה הביא לבת שלו דובי ענק. האמא של ג'וש, שוש חפץ, היא פסלת וציירת. אמא של עופר היא ריקי בן־ארי, האופנאית המפורסמת. ■

אורית רותם

האבא של בילי היימן, המלחין נחום היימן, ובתו. צילם: גדי אברמוביץ'

חופת ברזל ואלף בלונים

הם הכירו בפריס. **איריס עשת**, הבת של הצלם **מולה עשת**, למדה שם איפור. **יוסי כהן** למד משפטים. היא חיפשה שותף לחלק איתו את הדירה ומצאה את יוסי, שמעכשיו היא מחלקת איתו גם את החיים. לפני שבועיים חזרו לארץ. בשבוע שעבר הם התחתנו, ליד בית משפחת עשת שבאפקה.

התפאורה המרהיבה, היתה מתנת החתונה של שמן מ"ארגונית", חבר ילדות של מולה עשת. היו שם לפידים בוערים, דוכנים של מזון ושתיה, ומסך גדול שעליו הוקרנו תמונות ילדות של הזוג הצעיר. החופה נערכה על במה מאד גבוהה ולבנה, מתחת לארמון ברזל שפעם שימש כתפאורה באיזשהי הצגה. והיו גם אלף בלונים לבנים שהתנופפו באוויר, זיקוקין די־נור שהופרחו בתום טקס החופה וחבורת כליזמרים בניצוחו של **ישראל זוהר**.

גם ההזמנה לחגיגה, לא היתה מהסוג הנפוץ. מישהו השתדל להיות מקורי ויצר את הטקסט הבא: "המפיקים דליה ומולה עשת – קמי ופליקס כהן, גאים להציג בפעם הראשונה בישראל הצגת בכורה של השלאגר העולמי מתקופת אדם וחוה 'הכתובה' בהשתתפות הצמד הפריסאי הידוע: איריס ויוסי". עוד היה כתוב שם: "בתוכנית העשירה בין השאר: חופה וקידושין בנוסח כל עדות ישראל בניצוחו של הרב יוסף הבן. טקס חילופי טבעות בביצוע שני כוכבי הערב. להטוט שבירת כוס בדריכה אחת בביצוע החתן. מצעד שבע הברכות. ריקוד הטאנגו הראשון באפקה בליווי הקלארניטן ישראל זוהר ולהקתו. מזנון חופשי כיד המלך. תפאורה, במות פעלולים וזיקוקי דינור שמן. כל הכרטיסים נמכרו, אבל לכם נשמר מקום טוב באמצע".

מצאה שותף. הורים עשת, כלה וחתן. צילמה: נאוה שמש

הכלה לבשה בגד גוף לבן ועליו חצאית לבנה, שעשויה מכמה קומות של טול שקוף. בפריס, אומרת הכלה, זה מאד באופנה להתלבש ככה, בלי שום קשר לחתונה. ■

אורית רותם

קטנים

השר אברהם שריר ביקש סרט בספריית וידאו במרכול בנוה־אביבים. מאחר שאינו מנוי קבע בספריה, ביקש ממנו שם הבחור מאחורי הדלפק, כי יפקיד צ'ק ערבון. שריר, מופתע: "עצם הדבר שאני שר התיירות ושר המשפטים אינו ערבון מספיק?" הבחור: "מצטער, יש לי הוראות. כל אחד צריך להפקיד ערבון". השר שריר הלך הביתה ללא סרט.

★ ★ ★

לעולה החדשה מארה"ב, **קטי סטולמן**, אצנית מרתון ומומחית מורשה לדיקור במחטים ועיסוי יפני, היתה חויה במטוס שהביאה ארצה ממולדתה. נוסעת מבוגרת נפלה מכסאה במהלך הטיסה והתעלפה. קטי עיסתה את המעולפת והצליחה לעוררה. הניצולה ביקשה ממנה את כתובתה וקטי השיבה לה: "אני בת בלי־בית, ולעת עתה אגור במרכז קליטה". ★ ★ ★

השגריר האוסטרלי החדש, **ג'ון קמבל**, מתכונן בימים אלו לחשיפתו הציבורית הראשונה כשחקן טניס, במכרז הנופש בכפר שמריהו במסגרת משחקי הספורט הלבן, למען הקמת הוסטל של אקי"ם לילדים חריגים ומפעלי נופש להוריהם המותשים. בסיום תחרויות הטניס (ב־5 בספטמבר) ישתתף השגריר במסיבת גן לבנה במקום, למען אותה מטרה, שם תינתן לו הזדמנות להוכיח את יכולתו בתחרות ריקודים בסגנון שנות השלושים. ★ ★ ★

אם כבר דיאטה אז "נוטילי"

כשר

תכנית נוטילי לדיאטה מיועדת לכם שוודאי ניסיתם הכל ואתם יודעים. מי שמשמין ממזון צריך לרזות ממזון. "נוטילי - 330" הוא מזון "חכם". זאת ההמצאה שרופאים ודיאטניות מכנים "פריצת הדרך המדעית בתחום התזונה" V.L.C.D תזונה דלת קלוריות. שלוש ארוחות מספקות את קצובת המזון היומית המומלצת ע"י משרד הבריאות וזאת ב־330 קלוריות בלבד.!

"נוטילי - 330" קל להכנה: ערבבו שקית מזון בספל מים ושתו את הארוחה שלכם, היא מוכנה תוך שניות. הרבה יותר זמן ייקח לכם להחליט ולבחור איזה טעם - מבין שבעת הטעמים של נוטילי 330 - יהיה לארוחה שלכם...

נוטילי 330 הוא מזון מאוזן: נמצאים בו יותר מ־50 הרכיבים החיוניים הדרושים לגופך.

לא נוכל לגלות את נוסחת הייצור של חברת האם VITE — UNI ואוניברסיטת SURREY שפיתחו את "נוטילי 330" אבל נגלה בשמחה את נוסחת ההצלחה: כיצד גם אוכלים טוב וגם מרזים:

האישיות שלך + יועץ אישי + תכנית נוטילי

יועצי נוטילי ניסו (בהצלחה) בעצמם את שיטת נוטילי. הם עצמם מהווים הוכחה שהתכנית עובדת.

היועץ שלך יודע מנסיונו שתכנית נוטילי לדיאטה חייבת להיות מותאמת במיוחד לאישיותך מפני שבית "נוטילי" למד שכל אישיות היא מיוחדת. כן. את, אתה, מהווים את החלק הראשון בנוסחת ההצלחה של "תכנית נוטילי" להרזייה. את ואתה יכולים להצטרף כבר היום ל־50,000 איש המשוכנעים שעם נוטילי 330 מרזים וחיים אחרת. לרשותכם עומדות קליניקות רפואיות ודיאטנים להתייעצות על חשבון החברה ובמידה ולא תצליחו - תקבלו החזר כספי מלא.

לרוצים לשמור על משקל נכון, פתחו גם אתם את הדלת ליועץ "נוטילי" - יש לנו יותר מ־700 יועצים בארץ. אחד מהם קרוב אליך.

קחו ממנו את "נוטילי" - חדרך החכמה להוריד במשקל

ל"נוטילי" מעל 700 יועצים בכל הארץ. לחלן רשימת השמות הראשונית. זכור: אחד מהם קרוב אליך!

רשימות נוספות של שמות יועצים יתפרסמו בהמשך.

לגיזרתי נוטילי

ירושלים אסתר חן טל. 02/383586 — 02/538042 • טל אחד טל. 02/638085 • חסיה גבירצמן טל. 02/855841 • דלית ניר טל. 02/723777 • א. וכטלבוים טל. 02/864147 • רעיה רותם טל. 02/539607 • יוסי במרני טל 02/914613 • עופר רגד טל. 02/666130 • ישעיהו שנלר טל. 02/227884 • רובי סובצקי טל. 02/240521 • שטיינברג לאה טל. 02/528896 • ארליכמן נעמי טל. 02/422105 • וסרצוק פרידה טל. 02/381315 • קרן וייס - דיאטנית טל. 02/353242 **תל-אביב** אליאש יעל טל. 03/621041 • גבריאל בן־אריס טל. 03/201908 • ניב סימה - דיאטנית טל. 03/499015 • טל רשף טל. 03/412386 • ניצה מרבאום - דיאטנית טל. 03/441028 • אמרת בילר טל. 03/5101798 **חיפה** מילציקובסקי ימים טל. 04/534894 • אסתר ארגל טל. 04/247491 • יודקו רפאל טל. 04/246372 • רוזמברג צילה טל 04/535367 • מלכה רשף טל. 04/336025 • רחל מאירי טל. 04/645850 • מרקי יעקב טל. 04/901331 - 04/533932 • דבורה חדר טל. 04/386082 • נאמן שרה טל. 04/223153 • מאירה פלד טל. 04/372570 • חבצלת ביאנקו טל. 04/373783 • שובל שאול טל. 04/663168 • כרמל אירית טל. 04/225046 • אביבה חביב טל 04/385221 • דן מרגריטה טל. 04/331399 • סבג קרן טל. 04/211540 • גבי זריל טל. 04/529680 • תחילה דרורי טל. 04/384530 **בני ברק, גבעת שמואל, קרית אונו, רמת עמידר, סביון** עדנה גלעד טל. 03/712046 - 03/352622 • שרה אייכנטל טל. 03/5740958 - 03/766238 • שטרן ברוריה טל. 03/765845 • פלדמן דב טל. 03/796218 • מלכה בלום טל. 03/794047 **באר שבע** דרורה כוכבי דיאטנית (קיבוץ גירים) טל. 057/65598 • ד״ר ברוור טל. 057/412761 • קוטרובסקי רחל טל 057/77850 • גל חיים טל. 057/416281 **בת ים** ליאון טולדו טל. 03/879672 **גבעתיים** חיה טימנס טל 03/764926 • זאב לבנרט טל. 03/5744160 **פתח תיקוה** מירה כהן טל. 03/9325355 • טל שולמית טל. 03/9228521 • פיינשטיין נורית טל. 03/908383 - 03/901718 • רון בנימין טל. 03/9248020 • ד״ר וינקלר יגאל טל. 03/9321428 **חולון** רמה פרימן טל. 03/5054594 - 03/883533 • ראובן דינור טל 03/5055640 • הרשקוביץ אריאלה טל. 03/803724 **רמת השרון** ליאל רות טל. 03/495016 • רבקה קליגמן טל. 03/480952 **ראשון לציון** ד״ר ורדימן טל. 03/953179 • שמעוני נויה טל. 03/952182 • לרמן לאה טל. 03/942088 **רחובות - רמלה** זהבה פביאן טל. 08/453686 • אלי ברנס טל. 08/461123 • שרעבי שמואל טל 08/456176 • דבורה כהן טל. 08/476913 - 08/453686 • יפה רוזנפלד טל. 08/458653 • אסתר שטרן טל. 08/493156 • רובינשטיין פנינה טל. 08/451027 • שטיינברג לאה טל. 08/455407 • מרב תאני טל 08/415382 **לוד** בן ציון בורנן טל 08/237072 **נהריה** ריכנטל חוה טל. 04/920733 • לוין דורית טל 04/920893 • אטולין צביה טל 04/824740 **מושב בוסתן הגליל** נחרי נעמי טל 04/917239 **יוקנעם** ד״ר י. מרזל טל 04/893865 **עכו** ניובראן רוגר דיאטן טל. 04/919497 **שפרעם** פרסון דלאל טל 04/966981 **כרמיאל** רותי גלעד טל 04/985853 • קורן רונית טל. 04/982181 • לאה וולדמן טל. 04/985097 **טבריה** גרונברג שושנה טל 067/22258 • ד״ר שאלתיאל אלברט טל 067/721655 **מושב כפר חיים** לפלר מירקה טל 053/344842 **מכמורת** נטע למפרט טל 053/96054 **נתניה** מאיר גזולה טל. 053/343741 • נורה מלר טל. 053/56975 • ד״ר גרצנוון מארק טל. 053/52256 **הרצליה** נומרק טל טל. 052/547901 • פרלון לילך טל 052/88873 • חליוה שפיר טל 052/546575 **מושב חרות** רחל שושנה ולבסקי טל 052/61444 **עמנואל** וחמה טורך טל 052/921817 **כפר סבא** מירי תאורי טל. 052/917854 **רעננה** רייטר עודד טל. 052/450268 **קרית אתא - קרית בנימין** חיון יפה טל 04/446025 • קרחי בטי טל. 04/448636 • אסתר אמרני טל 04/443630 **הקריות** שלומית שלו טל. 04/719728 - 04/710090 • איריס פרוס טל 04/716715 • מוטי מצר טל 04/708401 • רות רוטנברג טל. 04/712625 • רוזה וולדשטיין טל. 04/755279 • עידה ויטמן טל. 04/702065 **חדרה, כפר הרא״ה - עמק חפר** הדסה מוניקנדם טל 06/365281 • ד״ר פסח אלכסנדר טל 06/325659 • שרייבמן בתיה טל 06/337548 **חוריות** בוקובזה לבנה־אבי טל 06/794892 **זכרון יעקב** מלכה מזרחי טל 06/399678 **בנימינה** רינה ישראל טל. 06/388613 **נצרת עלית** אסתר מנוף טל. 06/578738 • כורש אירית טל 06/570784 • אליס חליל טל. 06/577885 **עפולה** רבקה פריגי טל. 06/523492 • בר אביבה טל. 06/591521 **מגדל העמק** ביטון סימון טל. 06/523930 • קרן דרורה טל. 06/540407 **מושב רם און** ד״ר יוסי מרזל טל 06/523589 **מושב ציפורי** נאות שמואלי טל. 06/555365 **צפת** זינט רוביגער טל. 06/930085 **קרית שמונה** רווי קדוש טל. 06/942794 **בית שאן** רוימי אבי טל. 06/584165 **אשדוד** ניסבוים לילי טל 055/41774 • גרינולד ריטה טל 055/55646 **קרית גת** ד״ר כץ רבקה טל. 051/887015 **אשקלון** יוגב לאיזה טל. 051/35930, 051/34343 **שדרות** ר״ג אחוזות — גבי טל. 051/899106 — 051/891303 **מושב חצבה** עלמה כפרי טל. 057/81524 **אילת** רזי רונן טל. 059/71722 **רמת גן** יהודית שאול טל. 03/736934 • נילי שחר טל 03/735555.

חיפה, רח׳ ישעיהו 4, טל: 331585-6, 335514, 335515, 336004־04, מיקוד 35702

ת״א, שד׳ תרס״ט 11, טל: 03-286972, מיקוד 64283

קרים דברים

אהבה כמו בסרטים

כשכל כך חם בחוץ, מה יכול יותר לקרר את הלב – רומן למשורתות; מין סיפור אהבה מר מתוק סרט שרואים נתפסים ושוכחים. כזהו הסרט "גבר מאוהב", סיפור אהבה הנרקם בין שחקן אמריקאי פופולרי ונערץ, לשחקנית מתחילה. העלילה מתרחשת באתר צילומים ברומא, הגימאית היא דיאן קוריס, הכוכבת היא גרטה סקצ'י החטובה והיפהפיה ("אבק לוהט", "קוקה קולה קיד"), לצידה – השחקן פיטר קויוטה, כוכב ותיק בהוליווד, לא נראה כמאצ'ו אמריקאי ("גברים במבחן", "שנותי היפות בקרוס קריק" ועכשיו לצידם של בט מידלר ושלי לונג בקומדיה "הנוכל האוהבת והמאהבת").

סיפור העלילה: סטיב (קויוטה) מוזמן לרומא לככב בסרט על דמותו של סיזר פאבס, משורר מכשר אשר בשנת 1950 כאשר היה בן 42 איבד עצמו לדעת, יש האומרים שסיבת התאבדותו היתה אהבתו לשחקנית אמריקאית צעירה שנטשה אותו. ג'יין (סקצ'י), שחקנית בתחילת דרכה, מקבלת את התפקיד הנשי. בסרט השניים נפגשים באתר הצילומים ומיד פורחת ביניהם אהבה רגישה ויפה. סטיב כמובן נשוי, לא כל כך באושר אבל בעושר רב, לאשתו האמריקאית (ג'ימי לי קרטיס). משולש. ■

איקי שובל

האהבה פורחת באתר הצילומים. בבימוי של אשה. פיטר קויוטה וגרטה סקצ'י.

חתונה עם שורשים

שאול בן שמחון, יו"ר הארגון העולמי של יוצאי צפון אפריקה וחבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, חגג בשבוע שעבר את נישואי בנו אייל עם יפהפיה אשדודית בת 18, מרסל בן־טולילה. בן שמחון הגיש לבנו מתנה מקורית: ספר משפחת בן־שמחון – אילן יוחסין עם שורשים במאה ה־13. בסוף הספר המהודר, שנכרך בקטיפה שחורה, הופיעה רשימת האורחים בחתונה, כאשר כל אורח התבקש לחתום את שמו בספר. מי חתמו? השרים שמעון פרס, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, גד יעקובי וחיים ברלב, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, ראש עירית אשדוד אריה אזולאי וחברים רבים אחרים, שנהנו מאוכל מפולפל במרפסת הפתוחה של "לאס וגאס" בחוף "לידו". ■

ליה קרן

מעשה בחצאית ובכנס צופים

מי שחושב שתנועת הצופים היא סיפור לילדים, מקסימום לבני נוער, הצילום הזה יבהיר לו ש"פעם צופה – תמיד צופה" אפילו אם היא כבר אמא לילדים בגיל הצופים.

שלוש נשים – רותי קפלן הנציבה הבינלאומית של הצופות בישראל, גאולה יפה המזכירה, ואניסה שעיה חברה בכירה במועדון הצופים האורתודוכסי ביפו – יצגו את ישראל בכינוס הבינלאומי של הצופות, שהתקיים השנה בקולג' אגרטון בקניה. 500 נשים מ־105 מדינות בילו עשרה ימים יחדיו, החליפו חוויות, העבירו סדנאות, עלו על קברו של מייסד הצופים באדן פאול הקבור בקניה, ואולי תרמו גם טיפ־טיפה אחווה לעולם.

ישראל, מציינת קפלן, היא המדינה הראשונה בעולם בה קיים "ערבוב" בין שני המינים, הצופים והצופות.

את מדי הצופים, העוברים מיד ליד, קיבלה רותי קפלן, מקולגה רחבת גוף ונמוכת קומה. הברירה היתה להתהלך במיני, או להניח את החצאית על האגן ולכסות אותה במותניה. קפלן בחרה באפשרות השניה, אמנם לא חתיכי, אבל מכובד.

הלהיט הישראלי היה סדנא אותה העבירה קפלן, מנהלת לשכתו של יו"ר הכנסת שלמה הלל, עובדת סוציאלית במקצועה וחברה בפורום הישראלי. הסדנא של קפלן הציגה מודל למניעת סמים שעובד בארץ ואומץ ע"י תנועת הצופים בעקבות ספור הסמים בקן הצופים ברמת־גן. "כולם גילו התעניינות עצומה. ביקשו עותק. בארגון ישנן שתי נציגות שהשתתפו בסמינרים של האו"ם שעסקו בנושא – וכולן ציינו כי הפרויקט הישראלי, אשר פותח על־ידי סמינר אורנים, עשוי לתת תשובה לבעיה המעיקה הזו. אנחנו קבענו כלל כי מי שירצה להשתמש בתוכנית יצטרך לעבור הדרכה אצלנו", מסבירה קפלן.

כל משלחת הגיעה לכינוס מצויידת בסיסמא אותה נשאו הנציגות על שלט בערב הפתיחה. היו ביניהן גם סיסמאות מהולות באירוניה, כמו: איראן: אהבה חוצה גבולות; לוב: אהבה דרך הצופות; לבנון: למדו צעירים שלום וצדק. ■

אילנה באום

500 צופות. (משמאל לימין): רותי קפלן, אניסה שעיה, גאולה יפה.

לולובריג'ידה נגד צ'יצ'ולינה

עדיין יפהפיה וזוהרת, התבטאה השחקנית האיטלקיה ג'ינה לולובריג'ידה בכעס רב, כאשר נשאלה לדעתה על חברת הפרלמנט החדשה באיטליה, צ'יצ'ולינה, שהופיעה בחזה חשוף בתעמולת הבחירות: "היא אידיוטית, גורמת עוול לאיטליה, ואני מקווה שיפטרו ממנה".

לולובריג'ידה דיברה בתחרות השושנה היפה ביותר, הנערכת מידי שנה בגן השושנים לחוף האגם בז'נווה. "אני מעדיפה לקבל שושנה על פני תכשיט, שושנה היא סמל הידידות והיופי", אמרה השחקנית, שהיתה השנה גם נשיאת התחרות. 80 שופטים בדקו את מזנים השונים, על פי יופים וריחם, ולולובריג'ידה, בחליפה אדומה, זכתה שיקראו על שמה זן חדש של שושנה צהובה. לאחרונה היא הפכה לצלמת והוציאה ספר תמונות על הפרח האהוב עליה. ■

שרי רובר
ז'נווה

לולובריג'ידה מקווה שיפטרו מהצ'יצ'ולינה.

האצבע של יפה

הקהל, אשר גדש את המרתף העליון בבית לסין ביום ד', לא חש כי יפה ירקוני, אשר הופיעה שם בתוכניתה השבועית, מתקשה לעמוד על אחת מרגליה, לאחר ששברה את את אצבעה. הזמרת, שריתקה את הקהל במשך למעלה משעתיים, נעלה נעלי עקב אשר שופצו והורחבו על ידי סנדלר, כדי לאפשר לה לנעול אותן. בקהל נכחה עדה בן־נחום, המנהלת האמנותית החדשה של בית לסין. לאחר הופעה ישבו השתיים, כאשר יפה מציעה לה איך־לעשות־מה במקום. ירקוני משתוקקת לערוך בבית לסין מופעים לילדים. מאחר שחלק גדול מתקליטי הילדים שלה אזל מן השוק, היא תקליט בקרוב מחדש את כל עשרות שירי הילדים שלה, מ"עגלה עם סוסה" ועד "דובון יומבו". ■

תלמה הדר

לא, זה לא "זוג": חמי בן עמי, הדוגמנית המצאה בכל מקום, עם סוכ"ל דן קיסריה ג'וש אבין. ההסבר: חמי לא שווה, החבר שלה, ד"ר קובי זר – כן. וגם חדוה, אשתו של ג'וש – כן. או כשהם שרים – השניים מחכים להם שייצאו מן הים, את החיים יפים.

נפתחו אולמי השמחות הראשונים שבעה כוכבים

אולמי Renaissance רנסאנס

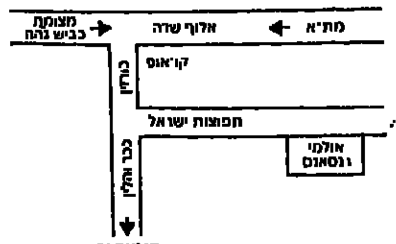

פעם ראשונה בישראל אולמי שמחות מפוארים שבעה כוכבים – "רנסאנס" בגבעתיים. באולמי "רנסאנס" תמצאו סטנדרטים בינלאומיים, רמה גבוהה ביותר של תפריטים ושרות. אולמי "רנסאנס" ערוכים לכל סוגי השמחות והארועים. "רנסאנס", בהשגחת הרבנות הראשית גבעתיים ובפיקוח צמוד של משגיח כשרות. גישה קלה, חניה בשפע, תחבורה ציבורית מכל מקום.

בואו להפוך חלום למציאות ושמחה להתרגשות ב"רנסאנס".

לחגוג כמו האצולה של פעם

אולמי רנסאנס גבעתיים בע"מ · גלאט כשר · רח' תפוצות ישראל 6, גבעתיים טל. 03-5741910 ,5741959

שבתאי פרסומאים

סמדר בת אדם

סבא זכריה וסבתא יונה עמיר, הבת נאוה ובעלה יוני, ובחולצה משובצת – הנכדה דורית. צילום: דפנה קצור.

סבא גדל במאפיה בירושלים. ילדיו נולדו במאפיה בחולון. עתה גם הדור השלישי עוסק בתעשיית עוגות משגעות...

סיפור מתוק בהמשכים

לדורית וחזי יש החנות הזו, "בון-בון" ברחוב אבן-גבירול, והם מוכרים בה דברי מאפה משובחים שנאפים במאפיה של יוסי, שהוא אבא של דורית. יוסי למד את כל מה שצריך על אפיה מאבא שלו, זכריה עמיר והארון זכריה רכש את כישוריו הקונדיטוריים אצל אמו המאמצת, הגברת חיה פת. קונדיטור מדור לדור. כבר בנקודה הזו אפשר להבין שהספור הזה, על השושלת המתוקה, הוא בעל מימד היסטורי, ויש לציין מקומות ושמות ותאריכים.

ירושלים, 1929. ילד בן עשר נותר לבדו בעולם. זכריה עמיר. לא חזיון נדיר בירושלים של אותם ימים. הוא נאסף לביתם של יהודה וחיה פת, בעלי מאפית פת הנודעת, ומתחיל לסייע כמתלמד בקונדיטוריה של הזוג. כן. גם ילד בן עשר צריך לעזור. ברבות הימים נאסף בן נוסף לבית. גדעון. כיום הוא השר גדעון פת.

כשזכריה התחתן עם יונה, הם ירדו לחולון ופתחו מסעדה בככר סטרומה ואחרי ארבע שנים הם שינו אותה לקונדיטוריה. השנה היתה 1950 וכל מה שנעשה באותו זמן מקבל ניחוח של ראשוניות. יונה: "הכל היה אחרת. היחסים עם אנשים. הכל. לקראת פורים, למשל, היינו מקבלים הזמנה גדולה מ'אגד'. היינו צריכים לאפות מאות אוני המן ולארוז אותם שתיים בשקית. החבר'ה שלנו, שלא רצו לוותר על נוכחותנו במסיבות פורים, היו באים לעזור. זה היה מחזה: כולם עם תחפושות, עובדים כמו מטורפים, ורק אחרי שסיימנו את מלאכת האריזה התחילה המסיבה".

החלוקה היתה ברורה. זכריה ממונה על מלאכת האפיה, יונה על הקניות, המכירות, החשבונות ועניני המפעלה. אשה עצמאית. לא הגדירה עצמה כפמיניסטית. "אף אחד לא דבר על סיפוק מהעבודה. כולם דאגו אז לפרנסה". כך, בפשטות.

בתנאים האלה אפשר לומר שהילדים שלהם נולדו במאפיה: יוסי, יורם ונאוה. נתנו להם ללמוד מה שהם רוצים. הבנים בחרו בבית-הספר החקלאי "עיינות", נאוה למדה בעיוני. אחר כך, כשהקימו לעצמם בית, הם הגיעו למאפיה, אחר אחר. יונה דווקא לא היתה מתנגדת שיעסקו בדבר אחר. העבודה קשה מאד. בערבי חג ולילות שבת יושבים כולם סביב השולחן הרוסים מעייפות. אבל היא לא יכולה להסתיר את שביעות רצונה מתחושת ההמשכיות. מהידיעה שמפעל החיים שלהם ימשך.

נאווה רצתה ללמוד ציור. יוני, בעלה, רצה ללמוד משפטים. חלומות. הם נישאו צעירים מאד והאילוצים הכלכליים הכתיבו את המציאות. עכשיו הם בעלי בית הקפה "עמיר" הצמוד לקונדיטוריה של יוסי במרכז חולון ומשווק את תוצרתה. נאוה מספקת את היצר היצירתי שלה בעיצוב עוגות מיוחדות לארועים מיוחדים בהזמנה. יוני עוד מקווה ללמוד.

במרחק לא רב משם יש קונדיטוריה נוספת הנושאת את אותו שם ומנוהלת על ידי יורם ויואלה, אשתו. אבא זכריה שהוא כבר בעצם פנסיונר, מסייע לבנים במלאכת האפיה. הוא המאסטרו. לפחות מחצית הקונדיטורים של חולון התמחו אצלו לפני שפנו להקים עסקים מתחרים. אם לומר שהאפיה היא אצלו בדם זה פשוט לנקוט בלשון המעטה. לא מזמן, כשהיה חולה עם חום גבוה ודיבר מתוך דמדומים, שמעו אותו ממלמל משהו על סופגניות ואפיית הלחמניות... הבנים למדו ממנו את הדייקנות. שמירה על איכות של אפיה ביתית. לא תעשייתית.

עכשיו אפשר לדבר על דורית. נציגה ראשונה של דור הנכדים. כשהיתה קטנה לא היו לה חלומות להיות קשורה בעסק המשפחתי. אחר השירות בצבא היא היתה פקידה וחזי היה שוטר. אבל הסבא תמה: מדוע אין הם ממשיכים? והם צורפו למעגל העשייה המתוקה. בחנות שלהם, שהיא הסניף התל אביבי של הקונדיטוריה בחולון, הם עושים גם דברים יחודיים. דורית אופה פשטידות מיוחדות, שטרודלים וכל מיני משמינים שהם תאווה לחיך. המשפחה של חזי תורמת את חלקה בעוגיות מזרחיות, בקלאווה ויתר חטאים. והחנות מושכת אליה גם נשים היודעות לאפות, אלא שכאן הן גילו מקור לעוגות ביתיות.

עסק משפחתי צפוף מאד. הם התרחבו ופתחו עוד מספר סניפים המופעלים על ידי אנשים מבחוץ. עובדים בראש אחד. ללא התככים של "שושלת" ממין אחר. ■

אופנה

יהודית חוור

חגיגה של עלובי חיים

טל אסיף, צאוית בסגנון הימים ההם, לובשת מחוכן עכשווי

גם בבגדי העניים היה סגנון: ניקו בן [illegible] ודיק על

עולים על התפאורה, [illegible] בבגדים של עשירים, השם באפורים וחומים.

פונדקאית עליזה וצבעונית, חיקי דיין

אם תלכו לראות את ההצגה ״עלובי החיים״, שימו לב לבגדים. בגדים עלובים, בגדים של קבצנים, הכי האפור־שחור, מתמזגים ברקע של התפאורה. מעט צבעים עליזים וחומים וכחולים והרבה אפורים. בגדים אחרים זוהרים: רק קטיפה. ובכל זאת, חגיגה לעיניים.

ב״קאמרי״ לא עשו לעצמם חיים קלים. יכלו לייבא את הבגדים מההצגה המקורית באנגליה – ולשמור על הבימוי. החליטו שהכל יהיה אחרת, התפאורה וגם הבגדים. קו־פרודוקציה, ביצוע בריטי, עיצוב ישראלי.

רות דר, מעצבת התפאורה והבגדים, מוכשרת אמיתית, יסודית ופדנטית, השקיעה שנה של עבודת־מחקר. למדה את הבגדים של התקופה, תחילת המאה התשע־עשרה. למרות שמדובר בבגדים של עניים, כמעט בלויי־סחבות וקרועים, יש בהם סגנון והם יפהפיים. לא העתק משוכפל של בגדי־תקופה.

משרתים וארונים בהשאלה

כשנגשה לעצב אותם, נסעה ל״ברמנס אנד נתנס״, בלונדון. שותפות של שתי משפחות יהודיות שהתחילה בבית מלאכה קטן לפני תשעים שנים והיום זה עסק ענק בבניין של שש קומות. כל קומה בגדים שונים. יש שם קומה של מדי צבא. כל הצבאות שלחמו במלחמות המאות האחרונות מיוצגים שם. אחר־כך יש קומה של בגדי־נשים ובגדי־גברים, בגדים של משרתים ואדונים, ילדים ופרחי־כמורה. החברה משכירה את הבגדים לסרטי קולנוע וטלוויזיה ולהצגות תיאטרון. אם אתם רואים סדרה מהמאה התשע־עשרה בטלוויזיה עם בגדים משגעים, יש לזכור שלפחות חלק מהבגדים נשכר ב״ברמנס אנד נתנס״.

דר שהתה שם עשרה ימים. מה שלא מצאה וחיברה, תפרה בשבילה. בסך הכל לובשים שלושים השחקנים המופיעים בהצגה מאה וחמישים תלבושות. הבגדים נשכרו לשנה, זה יצא הרבה יותר־זול מאשר לקנות אותם. אם תרוץ ההצגה יותר זמן, יאריכו את החוזה.

רק בלונדון אפשר למצוא אנשים שיודעים להכין צילינדר מהמאה התשע־עשרה או בגד של חשמן, שיראה אמיתי. אפילו הנעלים של עלובות החיים, העתק משוחזר של נעלי התקופה.

״נצמדתי לרוח התקופה״, אומרת רות דר, ״אבל לא בכל. למשל, על פאות, שהיו אלמנט חשוב בהופעה, ויתרתי. ריחמתי על השחקנים, לא רק כי זה יהיה יותר מדי, בקיץ שלנו, לחבוש אותן. חשבתי שלובשים את הבגדים אנשים שחיים עכשיו, לא אז, ולא רציתי ליצור חיקויים מדוייקים.

כיוון שהבגדים בחלקים, חצאית על חצאית וצעיף, די להחליף סינר, או מצנפת, או מטפחת כתפיים והבגד הם נראים אחרת. בהצגה לא תרגישו את זה, כי השינויים הקטנים האלה נעשו כך, שכל תמונה נראית קצת אחרת.

רוב הבגדים בגוונים של אפור וחום וכחול דהוי. לא רק מפני שאנשים עניים לבשו אותם שנים, עד שהתבלו. גם, מפני שללבוש צבעים מסויימים זו היתה פריבילגיה של אנשים עשירים. שוויון הזכויות בא מאה שנים יותר מאוחר. בגדים היו עדיין אחד מסמלי המעמד הבולטים. אפשר היה להבחין מיידית בין עשיר לעני.

ילדה טובה פאריס

בארצות מסויימות היו אפילו חוקים נוקשים, שאסרו על העם ללבוש צבעים מסויימים. אדום סמל מותר היה רק לאצילים או לאנשי הכמורה. איש הכמורה טוב־הלב, בהצגה, שז׳אן ואלז׳אן גונב את כלי־הכסף שלו, לובש בגד אדום שבאנגלית קוראים לו ״אדום קרדינל״.

את קוזט, ילדה טובה פאריס, הלבישה בשמלה שחורה עם צווארון לבן, סמל הצניעות. מריוס הסטודנט וחבריו, קצת יותר אלגנטיים, במעילי קטיפה וצבעים יותר עשירים, ירוק כהה ואדום יין, עם כפתורי זהב. אבל רק הזונות והפונדקאית מאדאם טנארדייה, לובשות צבעים עליזים, [illegible] עם פרחים ורודים וצעיפים מנוצות סגולות ומחוכים על התחתונים.

משעשע לראות, כמה פריטים של אז, כמו המחוכים עם השרוכים, חזרו לאופנה בשנים האחרונות. בכלל, למרות שהבגדים נראים תקופתיים, יש בהם בכל זאת משהו עכשווי. מזכיר את בגדי [illegible] ואת צבעי־הג׳ינס ואת [illegible] השכבות שדרכה ואפילו את הראשים עם רעמות שיער פרוע. הורידו מהשחקניות את המצנפות והסינרים והמטפחות הכתפיים, שימו עליהן סניקרס ואימו [illegible] עכשיו.

ומעלובות החיים יצאו זרוקות עכשוויות. ואם מדברים על נערות עכשוויות – חלק מהבגדים, בעיקר את השמלות הלבנות המפוארות, שלובשות האורחות בחתונה של מריוס וקוזט, צריך היה לתפור מחדש בארץ. התלבושות האנגליות דקיקות יותר, והבגדים לא עלו על הישראליות. לא הייתה ברירה, אלא לתפור אותם מחדש. [illegible] נסעה רות

דר בשנה האחרונה על קו תל־אביב־לונדון, פעם בשבוע. יצאה שוב לפסטיבל [illegible] באדינבורו, כמה בהצגה הוא לבוש [illegible] ההצגה [illegible]

הפקה: "שיווק" מוספים מיוחדים במעריב, טל: 332062, 331986, 03-331936

התעמלות לעצלנים

השרירים הרפויים של גופנו אינם רק פגם לעין, הם גם מצביעים על כושר הגוף ותיפקודו הכללי. חברת .B.M.R, יצרנית סלנדרטון – ציוד רפואי מהמובילים בעולם, מציעה פתרון, שצמח בענף הרפואה: אינטון ומיניטון. זו סידרת מכשירים מתוחכמים, העושים את העבודה במקומנו. ייעוץ והכוונה רפואיים. די להזנחת הגוף.

לכולנו חשוב, איך אנו נראים. אנו ממהרים לגלות קמטים חדשים בפנים, חגורות שומן סביב המותניים, מכנסיים המסרבים להיסגר בקלות ובגדיים "שלא נראה"...

הבעיה איננה אסתטית בלבד. היא כרוכה בבעייה פיזיולוגית אמיתית. השרירים הרפויים אינם רק פגם לעין, הם גם אינדיקציה לירידת כושר כללית. ככל שאנו מתבגרים אנו נחלשים וההרגשה הופכת גם היא לחוסר שביעות רצון.

לבעייה האסטטית־רפואית הזאת יש עכשיו פתרון: סדרת סלנדרטון. אלו הם מכשירים שנולדו בענף הרפואה. חברת .B.M.R הבריטית, מהמובילות בעולם בציוד רפואי, פיתחה את המיכשור המשוכלל הזה. אלו הם מכשירים לתירגול שרירים מרוכז בכל חלק של הגוף והפנים.

איך זה עובד? בשיטת ביו־אינג'ינרינג. זוהי שפת פולסים, המדברת אל השרירים בעזרת גירוי חיצוני. למעשה, זהו חיקוי של הקוד המועבר מהמוח אל השריר, ונותן לו פקודה להתמתח ולהרפות.

במילים אחרות, מה שקורה הוא, שהמכשיר מפעיל את שרירי הגוף בלי כל מאמץ מצידך.

את יכולה לטפל באזורים הרצויים בגופך – בזמנך הפנוי, אגב צפייה בטלוויזיה, האזנה למוסיקה, או תוך כדי קריאה בעיתון. לכן, אין פלא, שמישהו כינה את השיטה המופלאה הזו התעמלות לעצלנים.

האלקטרודות נצמדות למקומות בגוף בהם רפו השרירים והעור נראה נפול – ובאמצעות הקוד המשוגר מהן מופעלים השרירים, נמתחים ומרימים את האזורים הנפולים.

זה לא רק יפה, זה גם בריא. ההתעמלות הפאסיבית מזרזת את מחזור הדם וגורמת הרגשת רעננות כללית.

סידרת סלנדרטון מטפלת בגופך (בעזרת מכשירי אינטון) וגם בפניך (מיניטון).

הפנים מסגירים את כל מה שעבר עליך: חריצי מרירות בזוויות הפה, קמטוטים עדינים סביב העיניים, לחיים שמוטות. כידוע, מצוי בפנינו מספר רב של שרירים. את מרביתם כלל איננו מסוגלים להפעיל, מכיוון שאין ביכולתנו לבודד אותם משאר השרירים. גם שריר שאנו יודעים כיצד לתרגלו, אנו יכולים לעשות זאת רק מספר פעמים מוגבל.

המיניטון אינו מתעייף. הוא יפעיל את השריר עבורנו שוב ושוב, לפי הצורך. כמו שהאינטון עושה לשרירי הגוף כולו.

כדי לנצל את ההמצאה המתוחכמת הזאת עליך להכיר את שני הדגמים העיקריים לעיצוב הגוף, ואת הדגם הקומפקטי לעיצוב הפנים.

אינטון קלאסיק – יחידה בעלת תיחכום אלקטרוני. מצויידת בשמונה כריות. היא מאפשרת ביצוע תרגילים קשים ומיועדת לעיצוב גוף מהיר במיוחד. תקבלי אותה במזוודת אריזה קשיחה. המחיר: 460 ש"ח ועוד שני תשלומים זהים.

אינטון עלית – זו יחידה מרכזית, המצויידת בשמונה כריות. זו גם היחידה הפופולארית. היא כוללת אריזת סוללות, הדרכה וגם ייעוץ רפואי. המחיר: 395 ש"ח ועוד 2 תשלומים זהים.

מיניטון – זו יחידה קומפקטית, מיוחדת לתירגול הפנים. יוצרת גירוי עדין לשרירים, גורמת למתיחתם ולהרמת העור הנפול. ניתן להפעיל באמצעותה אזורים רצויים בפנים, לסלק קמטים ולזכות במראה צעיר יותר. היחידה ניתנת לנשיאה בארנק. המחיר: 133 ש"ח ועוד 2 תשלומים זהים.

חשוב לדעת, כי החברה מתיחסת לסדרה כאל מיכשור רפואי לכל דבר. את לא סתם קונה מכשיר. לפני הקנייה מקבלים הדרכה וייעוץ רפואיים כדי להתאים לך את המודל ואת תוכנית העבודה, להשגת תוצאה מירבית.

אנשים רבים ברחבי תבל משתמשים בסלנדרטון – לא רק מסיבות קוסמטיות, אלא גם כעזר בבעיות רפואיות ממש.

אם את בעלת מכון קוסמטי, כבר שמעת על המיכשור של סלנדרטון. את יודעת, שהנשים מחפשות אותו. את גם יודעת, שיש לו מוניטין. עכשיו את צריכה רק לעשות היכרות קרובה איתו. ההזדמנות הזאת ניתנת לך בתערוכת "עלומים", בגני התערוכה בתל־אביב.

סלנדרטון – ביתן 50, בתערוכת "עלומים", גני התערוכה תל־אביב, 22-29.8.87.

את מוצרי "סלנדרטון" ניתן לרכוש ב"מישר": רח' לוי יצחק 7 תל־אביב, טל' 03-242346.

מעבדות סלנדרטון בישראל מעניקות שירות מקצועי ואמין גם מעבר לשנת האחריות המוענקת לכל מכשיר.

מיס תבל מדגימה שימוש במכשיר המיניטון.

הפקה: "שיווק" מוספים מיוחדים במעריב, טל: 332062, 331986, 03-331936

מסלול ריצה ביתי וחכם.

אופניים ממוחשבות.

שמור על כושרך ובריאותך בנוחיות, ביעילות – ובבית

חברת "פוקס, מרכז בריאות וספורט" מציעה לך מיבחר של ציוד חדשני, מתוחכם ויעיל מאין כמוהו – לשמירה על כושרך הגופני. בתצוגה שאין לה מתחרה בארץ, המשתרעת על פני 1,000 מ"ר, תמצאו כורסה מרגיעה, מעסה וחכמה; מסלול ריצה ביתי ממוחשב, שקובע לנו את התפריט האישי הרצוי; אופניים סטטיות, ממוחשבות, שקובעות כמה מותר ומה אסור – ועוד מיבחר מוצרים לשמירה על הכושר והבריאות. בואו לראות אותם בתערוכת "עלומים 87".

מי מאתנו לא מעונין לשמור על כושרו הגופני ובריאותו? חברת "פוקס, מרכז בריאות וספורט", נטלה על עצמה את הזכות והמחויבות, לדאוג לנו. היא ריכזה ציוד חדשני, מתוחכם ויעיל, פרי מחקרים במשך עשרות שנות אדם, ריכזה אותו באולם תצוגה מרשים באזור התעשיה בהרצליה – ומציעה לנו לבוא, להתרשם וליטול מה שנראה לנו מתאים לשמירת כושרנו הגופני ובריאותנו.

כורסה מעולה אחד

הגב מציקו אתם בחברה טובה. הגב מציק – קובעים מחקרים – ליותר ממחצית האנושות. יש המטפלים בבעיות גב באמצעות הכירופרקטיקה. אחרים פונים לאקופונקטורה. יש המאמינים בשיטת "שיאצו", המפעילה לחץ אצבעות.

לדברי ד"ר איטה מטסוברה, חבר האקדמיה היפנית לבריאות, כורסת העיסוי הממוחשבת "רולקס" משלבת את שלוש השיטות גם יחד: בעזרת גלגיליות עיסוי היא משחררת לחצים על חוט השדרה, מרגיעה את מערכת העצבים ומסייעת לפעולה תקינה של האיברים הפנימיים ומערכת הדם.

בנוסף לפונקצית השמירה על הבריאות מפיגה הכורסה־המעסה־הממוחשבת גם עייפות וגורמת תחושת שיחרור ורווחה גופנית ונפשית (שיטה זו יעילה ומסייעת לבעיות גב, בעקבות תאונות).

חשוב לציין, כי העיסוי תוך ישיבה בכורסה הוא גם בבחינת טיפול מונע.

את/ה יכול/ה להתאים כמובן את הכורסה לנתוני גופך ולסוג העיסוי. אפשר לשנות את זווית משענת הגב ומשענת הראש. המחשב מתוכנת להפסיק את פעולת העיסוי בתום 15 דקות.

לרוץ בנוחיות ולשרוף הרבה קלוריות

מסלול הריצה הממוחשב הביתי נותן לך את כל היתרונות של ריצה בחוץ – ללא החסרונות (גשם, חום, מסלול משובש וכו'). הוא מאפשר לך לחסוך חצי ממשך הריצה בחוץ – ולהגיע לאותן תוצאות.

כיצד זה יתכן?

החסבר פשוט: בדיקות העלו, כי האדם הממוצע שורף 18 קלוריות לדקה, כשהוא רץ במהירות של תשעה קמ"ש בשעה. כשהוא רץ על המסלול הביתי, ה"סופר ג'וגר", הוא שורף כפול קלוריות מאשר על מסלול ריצה בחוץ. זאת, בשל המסלול הרך (זה דומה לריצה בחול הרך). כך את/ה מקבל/ת את התוצאות הטובות ביותר – בזמן הקצר ביותר. פני המסלול הרכים הם פרי תיכנון מתקדם ומחקרים מדעיים.

אם את/ה רוצה לדעת כמה רצת ובאיזו מהירות – אין בעיה. מד המרחק הממוחשב יראה לך בדיוק רב את הנתונים. ואם התעייפת קצת ואתה רוצה להאיט – שוב אין בעיה: אתה קובע את מהירות הריצה הרצוייה לך.

[illegible]

את/ה מזין/ה את המחשב בנתונים אישיים כמו גיל, מין ומשקל – והוא מעריך את כושרך הגופני ומתאים לך תוכנית אימונים אישית. הוא עוקב אחרי האימונים שלך, תוך כדי הצגת נתונים על מהירות הדופק – על צג בהיר ונוח לקריאה ובאמצעות מדפסת, שבה מופיע תרשים המבטא את מהירות הדופק. המחשב מאט או מאיץ את קצב הריצה, בהתאם למצב הגוף.

באמצעות המכשיר ותוך כדי הריצה, מוענקים לך ציונים על הכושר הגופני שלך: מצויין, טוב, בינוני, חלש, או גרוע. כשהעומס על הלב נמצא בקו עליה – משדר לך המחשב אות אזהרה.

המחשב אוגר בזכרון נתונים של מספר אנשים. רושמים בו את סימן הקוד שלך – ולקראת תחילת הפעילות הוא מספק לך את הנתונים ותוכנית האימונים האישית.

אופני הריצה הממוחשבים הם כמו מאמן כושר צמוד ורופא גם יחד.

את מעלות מכשירי הכושר הגופני של "פוקס, מרכז בריאות וספורט", אפשר יהיה לבחון מקרוב, בצד הפתעות ומוצגים חדשים, בתערוכת "עלומים 87", תערוכת הבריאות הגדולה מסוגה, בגני התערוכה בתל־אביב.

כדאי לכם לבוא ולראות את מה שאנחנו מציעים. לא תתחרטו.

פוקס, מרכז בריאות וספורט, רח' משכית 5, אזור התעשיה הרצליה, טלפונים: 558134, 052-555703.

מהמוצרים הייחודיים של פוקס ניתן לחנות במרפאה לבריאות העור ועיצוב הגוף בהשגחת רופאת עור
ד"ר זילבר
"ביוטי קליניק"
פרישמן 12 (הכניסה מסוקולוב) חולון
טלפונים – בבית 996873
במרפאה 03-842424

המשך "עלומים 87" בעמוד 35

כורסת עיסוי.

נועה גל
צילום: רובי קסטרו

הבמה ניצחה את המשפחה

ליאת גורן ורוני תורן. במבט שני זה דווקא מוצא חן.

ליאת גורן, כיום חונה ב"הבימה". לא עוצרת להסתכל לאחור, לאחר שנעקצה על-ידי חיידק התיאטרון. עם החבר-לחיים, רוני תורן, מעצב תפאורות ותלבושות, הם מאוררים דעות על התיאטרון כאורח חיים.

"חמש שנים במבט לאחור הן הרבה זמן. אני לא מרגישה שזה קרה לי מהר מדי", אומרת ליאת גורן, שחקנית, המסיימת בימים אלה עונה ראשונה ב"הבימה" בתפקיד ראשי-נשי בהצגה "בית ספר לנשים" של מולייר (תרגום אהוד מנור, בימוי לסלו מרטון). ליאת היא אניס, נערה בת שש-עשרה, בורה ותמימה להפליא שאדונה-פטרונה, המייעד אותה לו לאשה, גידל וטיפח כמו פרח משומר בבית מבודד, כדי שדבר לא ישחית את התום הפרימיטיווי.

לפני ליאת עונה נוספת ב"הבימה". עבודה מול קהל צופים גדול בתיאטרון הלאומי. בהחלט קפיצה בקריירה. את הדרך התחילה בגבעתיים. תיכון ב"תלמה ילין". שום שאיפות אמנותיות, כרבריה. לאחר השירות הצבאי – נחיתה רכה בחיי נישואין. שש שנים, כמו אניס: שמורה, מוגנת, מרוחקת. אמא לשתי בנות, עקרת בית מרמת-גן.

"נתקעתי מחיי המשפחה. זו היתה הבחירה שלי, בלי שאיש הכריח אותי, אבל לאט לאט הרגשתי שאני רוצה לעשות משהו נוסף. לחפש דרך ביטוי משלי. שלחתי מכתב לעדה בן-נחום שניהלה אז את התיאטרון לילדים ולנוער. כתבתי: 'אני רוצה להיות שחקנית'. זה היה מין הומור לא מתוכנן. שילוב של אומץ וחוסר ידיעה עד כמה אינני יודעת. להפתעתי הוזמנתי לשיחה והתחלתי כשחקנית מחליפה. שיחקתי פרה גועה. אחרי שנה הבנתי שצריך ללמוד. כמה אפשר לעשות 'מו... מו...' ובזה לסיים תפקיד? שוב, בעצתה של עדה, שלה אני חייבת את כל התודה על הדחיפה הראשונה, הגעתי לבחינות בבית צבי".

ועדיין היתה משפחה: בעל מבין. שתי בנות. הורים שנרתמו לעזור לסטודנטית למשחק. דוד ברגמן, מנהל בית הספר, מזהיר אותה בראיון הראשון: "או שחלומך לשחק עלול להתמוטט, או שחיי הנישואין שלך יתמוטטו..."

בוער מבפנים

אחרי שלוש שנים בבית צבי, שנה נוספת בתיאטרון לילדים ונוער, הפעם כשחקנית מן המניין, וארבע שנים בתיאטרון באר שבע היא יודעת שהתיאטרון ניצח: "הרגשתי שאני מוכרחה לעשות את זה. שמשהו בוער מבפנים. כבר לא יכולתי לעצור את הדחף. וכשבאה הצעה לערב שירי ברכט בתיאטרון באר-שבע הסכמתי מיד. באתי לשיר שני שירים ונשארתי שם ארבע שנים.

בתחילה נסעתי יום יום על קו רמת גן באר שבע. ומבט כל הזמן קדימה. לא עוצרים להסתכל לאחור. כשהייתי עייפה מדי לחזור ערב אחד, נשארתי ללון בבאר שבע. ואחר כך עוד לילה. התחילה שחיקה. והמשפחה למדה להסתדר היטב גם בלעדי. מתחילים להיווצר שני עולמות שקשה לחבר ביניהם. וצריך להתאמץ כדי להסביר ולשתף. ולא תמיד רוצים, ולא תמיד אפשר להסביר. התא המשפחתי מתחיל להתפורר. ואני הולכת אחרי איזה קרן אור שמאירה לי מרחוק, נמשכת, ולא יכולה להפסיק".

כך מתארת ליאת את המסע שלה בשעת לילה מאוחרת בדירה תל-אביבית, אותה היא מחלקת עם חבר חדש לחיים, מרוהטת בטוב טעם מינימלי: שולחן אוכל. ספה אחת. כורסה אחת. כסא מסוגנן ושטיח ארוג על הרצפה. קירות לבנים היוצרים חלל גדול ופתוח. ליאת מלאת חיוניות ואנרגיה. נערה-אשה בשיער קצר שהוכן לצורך התפקיד, בעיניים חומות עמוקות מבט, בפנים רכות וזוויות מעייפות.

כשהיא מדברת הידיים מאוד עוזרות לתאר מצב. וכשהיא רוצה להמחיש את המעבר ההדרגתי ממסגרת חיי המשפחה המגוננים, אל אורח החיים האינטנסיבי של התיאטרון, היא קמה, אוחזת בידית הכסא בשתי ידיים, אחר כך עוזבת יד אחת ותופסת בידית של הכסא שעל ידו, אחר כך מנתקת רגל מהרצפה ועושה צעד גדול, ושוב עוזבת יד ותופסת במשענת הכורסה.

"ככה אני בנויה. לא הולכת על הרפתקאות. רק כשהיתה לי אחיזה בדבר-מה חדש – ניתקתי מהאחיזה הקודמת. והיו רגשי אשם. והיו ספקות. בעיקר אי-וודאות. לא ידעתי בדיוק לקראת מה אני הולכת. בתחילה אפילו לא אמרתי שאני שחקנית. כששאלו אותי מה אני עושה עניתי 'עובדת בתיאטרון'". רק אחר כך, כשבאו חמישה-עשר תפקידים בתיאטרון באר-שבע: ב"שחף", "גיסתו של גולדין", "המלך הצבי" "שאלה של גיאוגרפיה", והכותרות שהכתירו אותה כ"כוכב חדש", "גילוי", "כשרון נולד" העיזה לקרוא לעצמה "שחקנית".

היום הבנות יותר בוגרות. ענבל בת שלוש-עשרה, שירי בת ארבע-עשרה. לדבריה, הן מקבלות את עובדות החיים כפי שהן. הבית נשאר ברמת גן עם אבא, ובשבת הן באות לבקר אצל אמא, בתל אביב. "אולי בגיל עשרים יבואו האשמות והטחות. תהיה התחשבנות. אני מאוד מפחדת מהרגע הזה. אבל היום הן נראות לי מאושרות. משלימות עם המצב. ואני משתדלת לשמור על קשר טוב ויציב גם איתן וגם עם בעלי-לשעבר. יש להן כאן חדר משלהן. כל פרסום, כתבה בעתון, תמונה שלי, הן גוזרות ושומרות. מנהלות ארכיון פרטי על אמא. אולי זהו פיצוי. משהו מוחשי להתגאות בו".

ליאת היא אניס של מולייר ב"בית ספר לנשים"

אשה פנויה

באר שבע היתה חממה. ליאת אומרת שכמו במשפחה כולם מכירים את כולם ואת מה שקורה. כמו במשפחה אי אפשר לשמור סודות. "אין דיזנגוף ומרכזי בידור. החיים מתרכזים בתיאטרון גם אחרי ההצגה". עבודה זו היה המצב הנכון בזמן המתאים. בתקופה שפרקה משפחה ובית היה התיאטרון תחליף, וכמו בכל משפחה טובה הרגישו החברים שצריך ל"חפש שידוך לילדה". "כל הזמן ניסו לסדר לי הזדמנויות להכיר אנשים". רוני תורן, מעצב תפאורה ותלבושות, עבר בבאר שבע על "אליל ההמונים" כשליאת עבדה על "עמודי החברה" של הנריק איבסן. אחרי אחת החזרות שלה הוא ניגש להחמיא לה על העבודה הטובה.

בהמשך, בתיאטרון החלו לעודד אותה "לבחון את האובייקט מקרוב" אלא שהוא, כשראה אותה עם שתי הבנות שבאו לבקר החליט ש"איננו רוצה להסתבך עם אשה נשואה ואמא..." אחר כך רמזו לו שיש סיכוי, שליאת היא אשה פנויה. "ערב אחד, אחרי שכבר היו בינינו כמה שיחות, הוא פשוט בא עם המזוודה ונשאר. וכך הגיע הבוקר והלכנו לעבודה. וחזרנו ורוני נכנס לחיי כאילו כמובן מאליו".

תורן, 32, רווק, למד זמן מה ב"בוזאר" בפאריס. אחר כך סיים תואר ראשון בעיצוב בחוג לתיאטרון באוניברסיטת תל-אביב. חמש שנים הוא מעצב תפאורה ותלבושות מקצועי. כשמשוחחים אתם על פרק ההכרות ביניהם הם מביטים זה בזה במבט מאושר, שיכול להראות דביק ושמנוני למתבונן מהצד, רוני כובש חיוך וליאת אומרת: "תעזור לי". "נשמע את הגירסה שלך" הוא עונה לה. ואחרי דקה הוא לא מתאפק ולשונו, המתהפכת בקלילות, עושה את העבודה עבור שניהם:

"התיאטרון תופש את כל מרחב החיים, אבל אסור לחיות רק את זה כל הזמן. אני לא מאמין בדימוי שאנשים יצרו לעצמם שמשחק זה מקצוע זוהר, בוהמי, תלוש, ושהשחקן מתלבט כל הזמן 'ביצירתיות' וב'עשיה אומנותית'. כאילו שאין מלבד זה גם חיים של יום-יום: לשלם חשמל. להתחשבן עם מס הכנסה. לקנות במכולת.

"משחק זו עבודה קשה הדורשת משמעת עצמית וכוח פיסי. צריך לשמור על סדר יום, אז אנחנו אוכלים צהריים בשתיים וחצי, כשליאת מסיימת חזרה, אבל עדיין יש לנו סדר יום. וילדים שיהיו לנו יגדלו לתוך העובדה שאמא יוצאת לעבוד בערב וזהו אורח החיים. אבל הדימוי המוטעה הוא שעולם הבמה הולך יחד עם פריקת עול וישיבה בטלנית בבתי קפה מהבוקר".

על החיים בתחום קרוב עבור שניהם הוא אומר: "כשאני מדבר עם ליאת על בעיה שיש לי בעבודה היא מכירה אותה כי היא דורכת עליה אחר כך... ואני יודע מה דורש תפקיד, וכמה צריך להשקיע. קל לשתף את בן הזוג במצב כזה".

העבודה ב"בית הספר לנשים" הפגישה את גורן-תורן גם מחוץ לבית. זו פעם ראשונה, הם אומרים, שהעבודה שלו השפיעה על העבודה שלה. רוני, לדבריו, נזהר לא לטפל בליאת יותר מאשר בשחקנים אחרים. העבודה הנוכחית עניינה אותו כטיפול בחומר קלאסי (הפעם, שלא כרגיל, עבד על תלבושות בלבד). אין לו עניין לצטט תקופה על ידי אופנת הלבוש במעבר מהחיים לבמה. יש לו עניין בתכנון, בשימוש בחומרים על פי רעיון עצמאי. עבורו זה היה אתגר להופך את ליאת, שעברה את גיל שלושים, לנערה בת שש-עשרה. "וכי מובן שעזרה לי העובדה שאני מכיר אותה ויודע מה מתאים לה". ליאת מגלה לו שבשבילה העובדה ש"הוא היה בסביבה" הרגיעה אותה. על טעמו. חשוב לה מה הוא אומר בנושא הלבוש. אם הוא מביא לה שמלה במתנה היא לא ממהרת להביע דעה, כי במבט שני זה דווקא מוצא חן בעיניה.

רוני: "אם אגיד לה מהר: תלכי עם נוצה עלה ראש כי זה לדעתי, מתאים לך, היא לא תסכים כי זו לא תהיה היא. זה שאני מעצב זה לא אומר שאני צריך לעצב לה את החיים".

דליה מזורי

דבורה עומר

פרופ' אליס שלוי

דיתה ברשבים

אל"מ שולה ליגום

עו"ד חביבה אבי־גיא

אתי כספי

ללדת עד 120?

זה כבר לא מצחיק: מי שרק רוצה תוכל להיות כמו שרה אמנו. הטכנולוגיה תילחם בבלות המוקדמת ואולי גם הלא־מוקדמת...

כששרה אימנו עמדה ללדת את בנה בגיל 90, אחרי שחדל להיות לה אורח כנשים, לא היו פסיכולוגים ופסיכיאטרים. לא היה מי שישאל מה זה יעשה ליצחקל'ה הקטן, שיש לו אמא זקנה. גם לא היה גן ילדים, שם עלולים היו לשאול אותו אם זו סבתא שלו.

היום המדע מציע לנשים אפשרות ללדת לאחר בלותן. "אחרי בלותי היתה לי עדנה", אמרה שרה. אבל מכיוון שאנו חיים בתקופה מסובכת – העניין לא כל כך פשוט. הכל החל עם הפריית המבחנה שגרמה למהפכה בתחום הפריון. זו פתרה בעיות לאלפי נשים בעולם, שסבלו מעקרות ולא יכלו להרות.

פרופ' דוד שר מביה"ח ע"ש שיבא בתל־השומר, ראש החוג למיילדות וגינקולוגיה בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב, שנבחר לנשיא האיגוד הבינלאומי לחקר גיל המעבר, יצא השבוע עם בשורה לנשים הסובלות מבלות מוקדמת: הן תוכלנה להרות ע"י החדרת ביצית שנתרמה ע"י אשה אחרת ואשר הופרתה בזרע הבעל.

מה זו "בלות מוקדמת" – מסביר פרופ' שר: "יש נשים שאצלן השחלות מפסיקות לתפקד בגיל מוקדם מאד. הן אינן מסוגלות ליצר ביציות ולכן הן עקרות. ומדובר בנשים בין הגילים 25–35. הטכנולוגיה יכולה לטפל בבלות מוקדמת זו ולאפשר להן ללדת".

לדבריו, בתל השומר מעדיפים לטפל בנשים בשנות ה־30 לחייהן, "אך כבר באה אלי אשה בת 60 ושאלה 'מדוע אני לא?'" משרד הבריאות אישר לבצע הפריה חוץ גופית (הפריית מבחנה) בנשים בבלות מוקדמת, עם הסייגים הגיליים שצויינו. לגבי נשים מבוגרות יותר – יש לרופאים דילמה. "זו שאלה פסיכולוגית. האם ילד צריך להיוולד לאמא בגיל סבתא? פסיכיאטרים המתמחים בגיל הרך לא כל כך בטוחים בזה".

פרופ' אליס שלוי, יו"ר שדולת הנשים בישראל, אם ל־6 ילדים בוגרים, מוחה: "גיל אינו דבר כרונולוגי. יש אנשים שאינם מסוגלים להיות הורים בשנות העשרים לחייהם. ויש נשים מבוגרות שיש להן הסבלנות והנכונות, הבגרות והבשלות, שהרבה צעירים יכולים להתקנא בהם. וחוץ מזה, תסתכלי על הרבה סבים וסבתות, באיזו אהבה ומסירות הם מטפלים בנכדיהם. אז מה זה

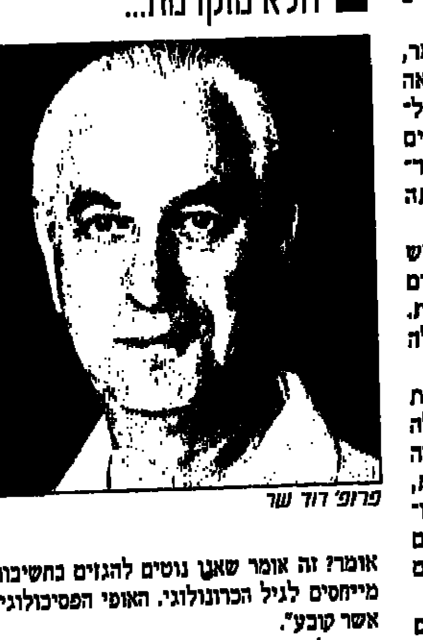
פרופ' דוד שר

אומר? זה אומר שאנו נוטים להגזים בחשיבות שאנו מייחסים לגיל הכרונולוגי. האופי הפסיכולוגי – הוא אשר קובע".

זה לא אומר שפרופ' שלוי תמליץ מעתה לנשים לחכות עד גיל 50 כדי ללדת ילד, מכיוון שיש פתרון כזה. "אני לא חושבת שהגישה של 'קודם קריירה – אחר כך ילדים' נכונה. אבל אני בפירוש רואה בכך פתרון לנשים, שאינן יכולות להיכנס להריון בגלל בעיות פיסיולוגיות. ואז לא צריך להיות גבול לגיל. בתנאי שהאשה מודעת לכך, שלגדל ילד זה לא רק ההריון והלידה. זה דבר שדורש מאמץ פיסי ונפשי רב. לכל החיים". על כל פנים, היא מברכת על ההתפתחות הזו: "כל התפתחות מדעית, אם נשכיל לנצלה בצורה ובמידה הנכונים – יש לברך עליה".

"אני הייתי רוצה להיות מסוגלת להביא ילד לעולם עד גיל 120. כל עשר שנים ילד", אומרת הסופרת דבורה עומר. לה יש שלושה ילדים בהבדל של 18 שנה בין הגדול לקטן. את האחרון ילדה בגיל מבוגר. "ההריון היה קשה מאד. אבל אחר כך היה לי כייף עצום. זה היה הדבר הכי חכם שעשיתי בחיי", היא אומרת. "ולמה ללדת בגיל מבוגר זה טוב? ראשית, מגיעים למצב שבו התנאים הכלכליים יותר טובים. גם לא מרגישים שמפסידים משהו. יש שקט נפשי. סבלנות. ואז זה כייף אמיתי".

כשילדה את בתה הבכורה טלי לא היתה מוכנה לכך. הילדה נולדה בקיבוץ ואח"כ הסתובבו איתה בעולם. "אמרתי לעצמי, מדוע לילדה שלי מגיע הורים שמסתובבים ככה". כשגיל, בנה השני, נולד – עבדה. לא היה לה זמן להינות ממנו. "כשרון נולד – פעם ראשונה שלא עבדתי. הרשיתי לעצמי להיות איתו בבית בשנים הראשונות שלו. כתבתי, אך הייתי לרשותו. חייתי לפי סדר היום שלו. ואני באמת חושבת שהוא צמח להיות ילד מאד חברתי. מאד רגוע". היא גם התפתחה מבחינה אישית. בזכותו: החלה לכתוב את סידרת הספרים לילדים.

גם אל"מ שולה ליגום, העומדת בראש היחידה לפניות הציבור בצה"ל ורעייתו של פרופ' סיריל ליגום, גנטיקאי, מחייבת לידה בגיל מבוגר. לה יש ארבעה ילדים. את האחרון ילדה כמעט בת 40. "זה היה נהדר", היא אומרת, "בגיל מבוגר נשים יותר בשלות. יותר חכמות. מגדלות את הילד עם הרבה יותר שקט נפשי. אם אפשר היה להתחיל בילד השלישי או ברביעי – היה גם לנו וגם לילדים הרבה יותר טוב".

"בגלל המלחמות וכל הטראומות בעקבותיהן, הייתי קשה עוד ילדים. אני פוגשת בכל כך הרבה טרגדיות. חוץ מזה, כיום קיימים כל כך הרבה כלים לבדיקת תקלות בהריון, כך שזה מחזק יותר את העניין שלנו ללות", היא אומרת.

לדיתה בר־שביט, עובדת מרכז נעמת ורעייתו של שחקן הבימה שלמה בר־שביט, יש סייגים לגבי לידה בגיל מבוגר. "אם יש לך שלושה ארבע ילדים – אז נשכיל מה את צריכה את זה? זה קשה. נפשית ופיסית. פתאום או לא פתאום אין כח. יש קצת לחץ דם גבוה. קצת סוכר בדם. עלית במשקל. אז מה, תתחילי לזחול אחרי קטן בן שנה וחצי? ולרוץ אחריו שלא ישבור קישוטים? אבל מה, יש מקרים שפשוט אסור לוותר על זה. וזה כמובן אם מדובר בילד ראשון. כשזו משאת נפשם של בני זוג. אז גם גיל 45–47 טובים לכך כל עוד הדבר אפשרי".

– ואחר כך? אחר כך היא לא חושבת שזה כל כך טוב. לילד. כי ילד מתבייש בהורים מבוגרים. "מה, הוא ילך לטייל עם האבא שלו בן ה־58 וחברים בגן יגידו לו שראו אותו עם הסבא שלו?"

לא כולן בדעה שטוב ללדת בגיל מבוגר. אתי כספי, אם לשלושה, רעייתו של עו"ד רם כספי, גורסת שיש לעשות דברים לפי חוקי הטבע. ועובדה שזו דרך החיים אצל רוב הזוגות הנשואים: נישאים, מביאים ילדים ובגיל יותר מבוגר מתפנים לעשות דברים. "אני ילדתי את ילדי עד גיל 30. ואני שמחה שכך עשיתי. אני לא חושבת שבגיל 38–40 היתה לי סבלנות לגדל ילד".

כך גורסת גם עו"ד חביבה אביגיא, היועצת המשפטית של נעמת ויו"ר אגף אישפוז ורפואה ציבורית בעיריית תל־אביב. היא מטעימה: "כך אפשר לזכות מוקדם בשנות ה־40 ולהיות סבתא צעירה". היא ילדה את שלושת ילדיה בשנות העשרים לחייה, בהמלצת רופא, שאמר לה שזה יותר בריא גם לאם וגם לילד. "אולי היום, עם התפתחות המדע, כשאפשר לדעת בבטחון שאמנם הילד לא יוולד פגום, אותו רופא לא היה דבק בגירסתו. אבל כך זכיתי לגדל ילדים בגיל צעיר, והיום כבר יש לי נכד בן שבע. וזה כייף לשמוע אותו שואל אותי – 'סבתא, למה לא תלדי תינוק, כדי שלאמא יהיה יותר קל'..."

מסכמת את הנושא ת.א., עתונאית שילדה אף היא ילד בגיל מבוגר: "אני חושבת שיש הגיון בחוקי הטבע. הטבע קבע, שאנו יכולות ללדת עד גיל מסויים, ולא סתם. ראשית, כדי להתחשב בכוחותינו הפיסיים ובעצבינו, שמתאימים הרבה יותר עד גיל מסויים לרוץ אחרי הילדים ולקום למענם בלילה. ושנית: כדי להתחשב בילדים עצמם, שהם צריכים הכל – רק לא הורים זקנים. אבל זה לא הכל: הטבע מתחשב בנו מבחינה נוספת. ישנה תקופה בה אנו מפתחים את עצמנו וזה, אצל נשים קרייריסטיות קורה לעתים קרובות, עד גיל 30. אחר כך עושים ילדים ומגיע גיל שבו אנו רוצים לנוח, להתרווח בחיים. בלי שלילד יש ברונכיט ושומעים את הקולות שלו ברקע.

"וכשאנו מתחילים להיות סניליים – איך נוכל לסבול את הטפשויות של בני הנוער. אז נכון שצריך לשמור את זה למקרי דחק. כשהאשה לא הצליחה לייסד את האמהות שלה והיא עדיין נורא רוצה בזה. ההמצאה הזאת יכולה להיות עבור אחת כזאת. אבל בשבילי אישית – לעולם לא! אני ילדתי את בני האחרון בגיל 39. גם או זה לא היה פשוט. אפילו שנהניתי מזה. אבל אם שואלים אותי על אפשרות שאוכל לעשות את זה היום? לא תודה. בגילי אני לא מוכנה לזה שוב" ■

מרכזי ההדרכה
לארוח ולתרבות המזון

תנובה אסם

ירושלים, רח' סוקולוב 15, בית מיטשל מיקוד 92144 טל. 02-661651

ירושלים

החלה ההרשמה לקורסים ולהרצאות בחודש ספטמבר 87

קורס בן שתי פגישות
במחיר - .20 שקל

בישול במיקרוגל
החל מיום ד', 2.9.87, בשעה 16.30
החל מיום ב', 7.9.87, בשעה 16.30

הרצאות בודדות
במחיר - .10 שקל

תבשילי דגים
יום א', 6.9.87, בשעה 16.30

שטרודלים במליות שונות
יום ג', 8.9.87, בשעה 10.30
אפיה לראש השנה
יום א', 8.9.87, בשעה 10.30
ארוחה חגיגית לראש השנה
יום ד', 16.9.87, בשעה 16.30

סדנא לעצוב דגמי מרציפן - שלב א'
במחיר - .20 שקל
(כולל מצרכים וחומרים)
יום ג', 15.9.87, בשעה 16.30.

חיפה, רח' עמק הזיתים 3, הדר הכרמל מיקוד 33065 טל. 04-521501

חיפה

החלה ההרשמה לקורסים ולהרצאות בחודש ספטמבר 87

קורס בן שתי פגישות
במחיר - .15 שקל

בישול ואפיה במיקרוגל
החל מיום ב', 7.9.87, בשעה 16.30

הרצאות בודדות
במחיר - .10 שקל (שעתיים וחצי)

ארוחה חגיגית לראש השנה
יום א', 6.9.87, בשעה 17.00
ארוחה חגיגית לראש השנה
יום ג', 15.9.87, בשעה 10.00

הרצאות בודדות
במחיר - .8 שקל

פשטידות צמחוניות
יום ב', 7.9.87, בשעה 10.00

סלטים אקזוטיים
יום ה', 10.9.87, בשעה 10.00
תבשילי דגים
יום א', 13.9.87, בשעה 10.00
בישול צמחוני
יום א', 13.9.87, בשעה 18.00
מנות ראשונות, ביניים וחגיגיות
יום ב', 14.9.87, בשעה 10.00
אפיה לחגים
יום ד', 16.9.87, בשעה 10.00
סלטים אקזוטיים
יום ד', 16.7.87, בשעה 17.00

סדנא לעיצוב דגמי מרציפן
במחיר - .15 שקל (כולל מצרכים וחומרים)
(שלב א': ירקות פירות ופרחים)
יום ד', 15.9.87 בשעה 16.00

ניתן לארגן ערבי גבינות ויין לקבוצות סגורות לפי תאום מראש.

כל הקורסים וההרצאות מלווים בהדגמות ובטעימות.
ההשתתפות בקורסים ובהרצאות מותנית בהרשמה ובתשלום מראש במרכזי ההדרכה.

ניתן לרכוש את הספרים מסדרת מאכלי **"חלב ועוד", "תפוד ועוד", "הודו ועוד"** במחיר - .5 שקלים הספר או את שלושת הספרים במחיר - .12 שקל.
כמו כן ניתן לרכוש את הספר **"הבישול הביתי"** במחיר 15 שקל.

הטור של טומי

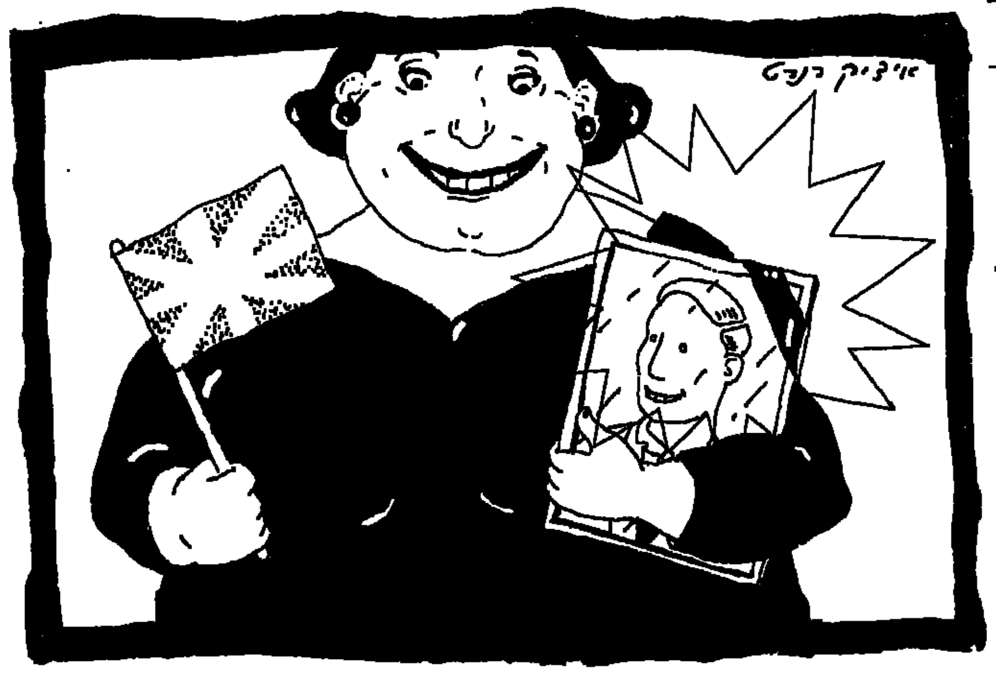

אנגליה

בסוף הכתבה השניה על מלחמת פוקלאנד, ששודרה בשבוע שעבר ב"מבט שני", הופיעה אשה מבוגרת, שמנה ועצובה, שנתנה לי להבין משהו לא רק על אנגליה, אלא גם עלינו.

בעלה של האשה, שהיה כנראה מכונאי, נהרג בבטנה של אוניית מלחמה בריטית שהופצצה על ידי חיל האויר הארגנטיני מול חופי פוקלאנד. האלמנה רואיינה אחרי קבלת הפנים הנלהבת שבריטניה ערכה לחיילים שחזרו כמנצחים מהקרב הרחוק. בריטניה היתה עטופת דגלים, מרגרט תאצ'ר נשאה נאום פאטריוטי, נערות ניפנפו בדגלוני ה"יוניון ג'ק" ואלמנת המלחמה אמרה, שהיא מקנאה בהן. ואחר כך אמרה משהו כמו "בכל זאת טוב שניצחנו". והוסיפה, עם דמעות בעיניים, "אבל איש לא ידע לעולם מה משפחה זו שילמה בשביל הנצחון הזה". ואחרי הירהור קצר הוסיפה: "אני חושבת שזה היה נחוץ, בשביל אנגליה".

היא לא הצטרפה ל"יש גבול", גם לא ל"אמהות נגד שתיקה", היא לא הפסיקה בצריחות היסטריות את נאומה של מרגרט תאצ'ר והיא לא אמרה לטלוויזיה, שבעלה נרצח באיזו מלחמה מטופשת, לא 40, אלא 4000 קילומטר מגבולה של אנגליה.

בסך הכל גויה פרימיטיווית, שחסרה את המודעות האורחית המאפיינת יהודים מתקדמים. אבל נדמה לי, שבגלל נשים כמוה נכונות הן מלות השיר האומרות כי There'll always be an England – תמיד תהיה אנגליה. ■

עלובי החיים

התיאטרון הקאמרי עשה זאת הפעם בגדול. הצגת "עלובי החיים" היא אבן דרך בהתפתחותה של הבמה המוסיקלית בישראל: לא סתם הפקה, לא סתם הפקה גדולה, אלא הפקה משוכללת, ברמה שלא נופלת מהצגות Les Miserables בלונדון או בברודווי. הקהל יוצא מההצגה המום. ואף כי הקאמרי עשה מה שעשה בכוחות זרים, החל בזמרים וכלה בכמאי, הרי אין ספק כי ביסודו של הישג זה עומד תיאטרון מקצועי, שלא עושה האלטורות, אלא יוצר אמנות.

המבקרים יכולים להתווכח עד רדת המסך אם "עלובי החיים" הוא מחזמר או אופרת־רוק; האמת היא שיש לנו כאן עסק עם אופרטה, לפי מיטב המסורת הקיצ'ית של האימפריה ההבסבורגית מהמאה ה־19. פה ושם איזו מלה גסה או סצינה אחת קצת יותר נועזת, ואפילו הבאריקדות של פאריס – אין בהן כדי להסוות את העובדה, כי מוגשת לך, על מגש מוזהב, בכוס של בדולח, לימונדה וינאית מתקתקה מימי הקיסר פראנץ יוזף. העלילה המקורית של ויקטור הוגו היתה רומאנטית ללא תקנה וכזו היא נשארה על הבמה.

ההצלחה הכבירה של "עלובי החיים" בעולם המערבי – ועכשיו גם אצלנו – מעידה על כך, שטעמו של הקהל, בכל הנוגע להצגות מוזיקאליות, עשה סיבוב מלא: זה התחיל בשטראוס, אופנבאך, להאר, וגילברט וסאליוואן; בסימן של הלנות יפות, אלמנות עליזות ונסיכות יפניות; עשה תפנית עם השתלטותו של המחזמר האמריקני נוסח "אוקלהומה", "גבירתי הנאוה" ו"סיפור הפרברים"; נתן קפיצה נחשונית לתוך הזמנים המודרניים עם "שיער", "ישו כוכב עליון" "שורת המקהלה" ו"חתולים" – וחזר עכשיו אל מקורותיו התמימים. ב"עלובי החיים" יש גנב שחזר בתשובה ושוטר מרושע וזוג נאהבים המרחף בשמים ואפילו אם חורגת הרודה ביתומה מסכנה, המקרצפת את הרצפה. והדבר המפליא הוא, שהצופה אינו מתבייש להנות, כמו ילד שמספרים לו אגדה. ■

גראפולוגיה

גראפולוג בשם אבי וייס התקין בקניון ברמת־גן מחשב האמור לנתח את אישיותך על פי חתימת ידך. אבל השאלה איננה אם מחשב מסוגל לעסוק בגראפולוגיה, אלא אם הגראפולוגיה מסוגלת לעסוק בדין.

כניגוד לאסטרולוגיה, שהיא רמאות מהולה באמונות תפלות, הגראפולוגיה היא, לעניות דעתי, שליש מדע, שליש אינטואיציה ושליש נוכלות.

השליש המדעי של הגראפולוגיה, לו אנחנו עדים גם במשפט דמיאניוק, עוסק בהשוואה של כתבי יד, וזיהוי חתימות, וכיוצא בזה ניתוחים עובדתיים יבשים. החלק האינטואיטיווי של הגראפולוגיה מבוסס על רגישותם של אנשים מסויימים לגבי תכונות הזולת. בכך דומים הגראפולוגים לצועניות הקוראות מכף היד לא רק את העתיד, אלא גם את העבר. לפעמים הן מפגינות חוש פסיכולוגי מדהים, אך בדרך כלל הן משתמשות בהכללות, התואמות את התדמית העצמית של רוב בני האדם. שני אנשי מדע, קרוגר וויטס, לקחו מ־80 איש כתב יד לדוגמה ואחר כך חילקו ביניהם תאור אישיות זהה, שחיברו למטרה זו. כל 80 הנבחנים מצאו, כי התאור מאד הולם את אישיותם. ובכך נתווספו 80 חסידים שוטים לאמונה בגראפולוגיה.

הנוכלות בגראפולגיה היא בשמוש שעושים בה לצורך בדיקת אופיים של בני אדם והתאמתם לתפקידים בעבודה. חברות גדולות בארה"ב, וגם אצלנו, קובעות גורלות של מועמדים לתפקידים אחראים על פי ממצאים גראפולוגיים. מכונים בעלי יומרות מדעיות מנתחים כתבי יד של מועמדים מסכנים וכותבים עליהם דו"חות פסאודו־מלומדים. כהיותי מנכ"ל רשות השידור אסרתי על עריכת מבחנים גראפולוגיים למועמדים לעבודה, אבל אני יודע שהמנהג הוא נפוץ למדי, כמו כל פאטנט שמגיע אלינו מאמריקה. עצם המחשבה, שאם אתה כותב פ' סופית עם צ'ופצ'יק, או אתה מתאים להיות סגן־מנהל באגף התקציבים. אבל אם אתה כותב בלי צ'ופצ'יק, אז מוטב שתהיה מהנדס אלקטרוניקה, היא כל כך מגוחכת, שחבל לבזבז עליה מלים. זוהי אופנה מטופשת שתחלוף מהעולם, כמו ההולה־הופ. אבל בינתיים אנשים עושים ממנה כסף לא רע ומה שגרוע יותר: גורלם של בני אדם מושפע מהצ'ופצ'יק של הפ' הסופית.

אני שומר לעצמי את הזכות לשלוח לבדיקה גראפולוגית כל מכתב שאקבל להגנת הגראפולוגיה. ■

אחרי בכר

אני עוקב בסיפוק מרושע אחרי הריב והמדון שפרץ בין עמיתי השמאלנים בשאלה מי יאחז בציציות תכריכיו של אהרן בכר ז"ל.

אהרן בכר היה שכן שלי. הוא לא אהב אותי ולא את דעותי, ואני לא אהבתי אותו ולא את דעותיו. אבל הערכתי את כשרונו והצטערתי שמת בגיל כה צעיר.

ההספדים שפורסמו בעקבות מותו, שכיסו עמודים שלמים תחת כותרות שמנות, נראו לי קצת מוגזמים. עד שהבנתי, שחבריו לא כל כך מספידים אותו, כמו את עצמם: את נעוריהם שלא ישובו עוד, את האידאלים שהיו להם והתקוות ששקעו למצולות. מההספדים למדתי על חבריו של אהרל'ה יותר ממה שלמדתי עליו. היה זה תרגיל בנרקיסיזם קבוצתי, של אנשים ששתו יותר מדי בירה לחיי עולם טוב יותר. העולם שהם חלמו עליו נראה טוב רק בעיני אנשים השותים יותר מדי בירה.

עד שבא נחום ברנע, עורך "כותרת ראשית", ובעטו השנון והמשונן קרע לגזרים את האגדה ששמה היה אהרל'ה בכר. היתה זו, ללא ספק, רשימה אכזרית מאד, ביחוד מבחינת עיתויה. התגובה לא איחרה לבוא, בדמות התקפה ויטריולית שדן בן אמוץ הקדיש, על גבי עמוד שלם ב"חדשות", לאישיותו של נחום ברנע.

שוב נוכחתי לדעת, כי השד הנורא הזה, המכונה "המאפיה השמאלנית" בעתונות, לא עשוי מעור אחד. אדרבא, הם אוהבים לשנוא איש את רעהו, כאילו כל אחד מהם היה אריק שרון.

"איפה כאן הסולידריות שלכם?" – שאלתי ב"מעריב" שמאלן עם קבלות.

"נחום ברנע – ענה לי האיש – הוא לא שמאלן, אלא ירושלמי". ■

(הדברים שודרו בתכנית "השבוע שלי" בקול ישראל")

(מודעה)

אוגוסט 1987

מה שכדאי

המדור של רותי ברק

קוראה יקרה,

מה את עושה כשאת קמה בבוקר? במדור של היום החלטתי להציג בפנייך מוצרים (שאת רובם את ודאי מכירה) לשימוש יום יומי. מוצרים הכרחיים להרגשה הטובה שלך ושל הגבר שאיתך. סבון רחצה נפלא מאיטליה, משחת שיניים בריאותית ומי פה לריח פה רענן במשך כל היום, ואזלין מעולה למניעת יובש השפתיים והעור, קרם ריחני להסרת שערות בשבילך, וסכין גילוח חדשני לבעלך.

מתרחצים, מתגלחים, מצחצחים ומורחים וכל היום נראה ומריח נעים יותר.

שלך, רותי

מאה שימושים ואחד לג'ל ואזלין

אני נוהגת להחזיק דרך קבע צנצנת ג'ל ואזלין טהור ובזכותו, נחסכה ממני לא אחת עגמת נפש. ג'ל ואזלין טהור הוא חומר חצי מוצק, עשוי משומן צמחי. ג'ל ואזלין יוצר שכבה המגינה על העור מפני יובש הרסני וגירויים שונים הנגרמים ע"י שמש, רוח, מים, כלור, דטרגנטים ועוד.

בעת יצורו עובר הג'ל תהליך של זיקוק וסינון כדי להתאים לתקנים מיוחדים העושים אותו בטוח לטיפול אפילו בעורו העדין של התינוק.

ואזלין טהור מצויין כמשחת שפתיים, מרכך עור קשה, מרגיע עור ושפתיים סדוקות, עוזר למנוע גירויים בעור התינוק, מסיר איפור מהעיניים ועוד.

ועכשיו אני עומדת להפתיע אותך, יש עוד הרבה שימושים לג'ל ואזלין וביחוד בתחום הדירה: מריחת ג'ל ואזלין על צירי הדלתות תמנע חריקות. ג'ל ואזלין מונע חלודה ממשטחי מתכת, מזין ומרכך עור נעליים, ומה לא? ואזלין טהור הוא, אכן, נוסחת פלאים לאין ספור בעיות הנקרות בדרכינו. אני נוהגת להצטייד בחומר רב תכליתי זה בנסיעותי. הוא נוסך בי הרגשת בטחון ולא אחת חסך לי הרבה זמן, מאמץ, וסבל מיותר. ואזלין טהור מומלץ לתינוק, לילד, לספורטאי, לעקרת הבית ולטיפולי עוד שונים.

את כל מאה ואחד השימושים בג'ל ואזלין פרטנו בחוברת מיוחדת. את מוזמנת לכתוב לי ולקבל אותה בדואר חוזר - חינם!

להשיג ברשתות השקם, קו-אופ, כל-בו שלום, סופר פארם, בתי המרקחת, פרפומריות וחנויות כל-בו.

סילקי - דרך אלגנטית להורדת שיער מיותר.

קיץ. אני בטוחה שגם את הולכת חשוף. אם זה ברחוב בים או בבריכה. סילקי הוא קרם ריחני להורדת שיער. במיוחד במקומות אינטימיים.

סילקי מסיר את השיער בקלות, אינו גורם כאבים או גירויים, מגעו נעים וריחו עדין ביותר.

תרסיס לפה KISSES לנשיקות מתוקות!

תרסיס מנטה ריחני ומרענן. האמריקאים לא יוצאים מהבית בלעדיו! קטן, נוח לנשיאה בארנק, ולכל מקרה שלא יהיה, כדאי שיהיה קיסס בטווח יד. התזה אחת לתוך הפה נותנת מיד הרגשת רעננות, קרירות, ונוחות. קיסס מנטרל גם ריחות עישון. אפשר להתחיל להתנשק...

להשיג ברשתות השקם, סופר-פארם, כל בו שלום, בבתי המרקחת, בחנויות כל בו, ובפרפומריות.

פתחי את הפה למשהו בריא...

איך את בוחרת משחת שיניים? ההמלצה שלי - לבחור במשחת השיניים הבריאותית ביותר. את ודאי יודעת מהי עששת. את אותם חורים כואבים בשיניים ניתן למנוע בשימוש במשחת שיניים נכונה. אלמקס נלחמת בעששת בעזרת חומר יחודי: **אמין פלואוריד אורגני שנחשב יעיל פי 3 במניעת עששת מכל חומר אחר!**

רופאי השיניים ממליצים לצחצח לפחות פעמיים ביום לפחות שתי דקות בכל פעם. כדי לעזור לך ולילדיך הוסיפה תע' "טבע" לאריזה משולשת של אלמקס "שעונית חול אלמקס". זהו שעון חול עליז וחמוד הניתן להדבקה על ראי האמבט. כשילדך (וגם את!) ניגש לצחצוח השיניים הוא הופך את השעונית ואינו מפסיק את הצחצוח עד שכל החול יורד. הצחצוח הופך מחובה לא נעימה למשחק חביב. דרך אגב, השעונית הבריאותית מוענקת לך חינם!

הפינה שלו

שיק פיבוט. סכין הגילוח היחידי בעולם בעל מתקן ניקוי אוטומטי

אומרים שמאחורי כל גבר מצליח עומדת אישה. אז... את חייבת להפתיע את הגבר שלך ולספר לו על סכין הגילוח שיק (SCHICK) פיבוט. החידוש הגדול בסכין הזה טמון במתקן הניקוי האוטומטי שלו.

כל גבר יודע שקשה מאוד לנקות סכין גילוח להב כפול, תמיד נשארות שערות והגילוח אינו חלק. בחברת שיק המציאו סכין (בלעדי בעולם!) לניקוי מושלם. לחיצה קלה על מתקן הניקוי והסכין.. כמו חדש!

דרך אגב, סכיני שיק פיבוט מתאימים לכל מכונת (גם מתוצרת חברות אחרות) אך כמובן שהגבר שלך (וגם את) יכול לתהנות ממכונה מקורית של שיק. להשיג בכל רשתות השיווק, סופר פארם, כל בו שלום, בתי מרקחת פרפומריות ובחנויות כל-בו.

מען למכתבים: רותי ברק, ת.ד. 3575, פ"ת.

רותי קין

פאסטה

כל הפאסטה הזאת שניחתה עלינו בזמן האחרון גורמת לנו להתחיל לחשוב שוב במבטא איטלקי. ובעצם, מה יותר קייצי ומרענן מללפף שוב סביב המזלג איטריות ספגטי חמקמקות, להתבשם בניחוח הריחן והשום שבפאסטה, להתענג על רוטב אדמדם העוטף טורטליני חביבים ולקנח ביין קיאנטי מלאו

אל אוסף הצורות והטעמים של מיני הפאסטה המוכרים לנו הצטרפו זה עתה כמה סוגים שמקורם באיטליה ואת מקפיאי המעדניות מאכלסים זה חודשים מספר זנים אחדים של פאסטה טריה — פאסטה "פרסקה". כל מה שנותר הוא ליטול מהמוכן, להצניח לתוך סיר ובו מים רותחים למכביר, להמליח מעט ולהוסיף את הרוטב המתאים. קשה מאוד לפספס וקל לאלתר ולהמציא.

לכבוד הפאסטה — כמה מתכונים שירעננו את הרפרטואר המצוי ויוסיפו הרבה צבע ושמחה — גם אם לא משבי רוח צוננים — לארוחותיכם.

חגיגת פאסטה בשלושה צבעים

ירוק אדום לבן — כמעט כצבעי הדגל האיטלקי — שלושה סוגים של פאסטה, מעוצבת כסלילים: האחת עם תרד, השנייה עם עגבניות והשלישית — רגילה. ההדגשים הם של בשר מתובל, פלפל אדום ואפונה ירוקה.

החומרים (ל־6 מנות):
4 כפות שמן זית
בצל קטן, קצוץ
שן שום, כתושה
200 גרם בשר טחון
כוס אפונה קפואה, מופשרת
פלפל אדום, בקוביות קטנות
מלח, פלפל שחור
500 גרם פאסטה מעורבת (סלילים או קונכיות, אדום, לבן, ירוק — או בצבע אחד)
2 כפות מיונית

ההכנה:
מחממים 2 כפות מהשמן במחבת ומוסיפים את הבצל.

גלגלים עם ברוקולי ואנשובי

(צילום מצורף)
תראו מה שהצורה עושה לאיטריה! ועוד יותר מזה — השידוך בין הגלגלים הקטנים לפרחי הברוקולי הירוקים, בצירוף נתחי אנשובי וצלפים יוצר תמונה מושלמת של טעמים.

החומרים (ל־6 מנות):
קופסה קטנה (50 גרם) נתחי אנשובי
כף מיץ לימון
200 גרם ברוקולי קפוא
מלח
4 כפות שמן זית
2 שיני שום כתושות
כף צלפים
500 גרם פאסטה (גלגלים — אפשר גם כל צורה אחרת)

ההכנה:
קוצצים את נתחי האנשובי לפיסות קטנות. שורים במיץ הלימון ומניחים בצד. מבשלים את הברוקולי במים עם מלח עד שהוא מתרכך — אך עדיין פריך. מסננים ממי הבישול ושומרים כ־¼ כוס מהם. קוצצים את הברוקולי לתפרחות קטנות מאוד.
מחממים את השמן במחבת. מוסיפים את השום והברוקולי, מערבבים, מכסים ומבשלים יחד 2 דקות. מוסיפים את הצלפים ומסירים מהלהבה.
בינתיים, מבשלים את הפאסטה בסיר מלא מים. כשהפאסטה מוכנה מסננים היטב ומעבירים לצלחת מחוממת. מוסיפים את הברוקולי, מי הבישול שנשמרו ואת האנשובי השרויים. מערבבים היטב בעזרת שתי כפות.

שלושה צבעים ופאסטה (מימין) וברוקולי בגלגלים (משמאל)

סטריאו פלוס
לומר שרצית בסטריאו
המצוגה הגדול ביותר בארץ
המבחר הגדול ביותר בארץ

WESTRA
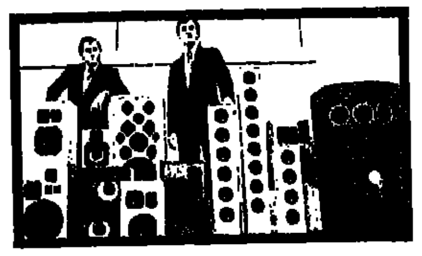
• מודל SX-6 2x6½" 75W = 550 ש"ח
• מודל SX-400 3 way 100W 2x10" = 900 ש"ח
• מודל SX-500 3 way 150W 2x10" = 1400 ש"ח

PIONEER
DCX77Z
מגבר 2x30W + אקולייזר
טיונר דיגיטלי תחנות קבועות
טייפ דבל קסט דולבי, הקלטה מהירות כפולה
פטיפון חצי אוטומטי
רמקולים 60W PIONEER אורגינלי
מחיר מבצע 1700 ש"ח במזומן

KENWOOD
מבצע רסיברים
2x55W - KRA70
2x55W - KVR55A כולל שלט רחוק.
2x75W - KVR90A כולל שלט רחוק.
2x125W - KVR125A כולל שלט רחוק.
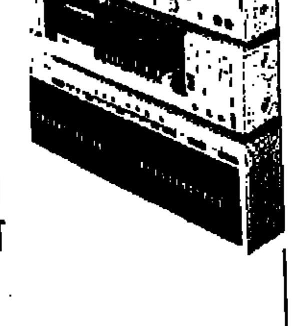
על כל קנית מערכת מושלמת של KENWOOD פטיפון (הנעת רצועה, חצי אוטומטי) חינם.
מבצע

בית וגן

אל תחמיץ ביום ראשון 23.8.87 את גליון חודש אוגוסט של בית וגן

כל מה שרצית לדעת על אריזות וקישוטים לממתקים... למתנות... למסיבות
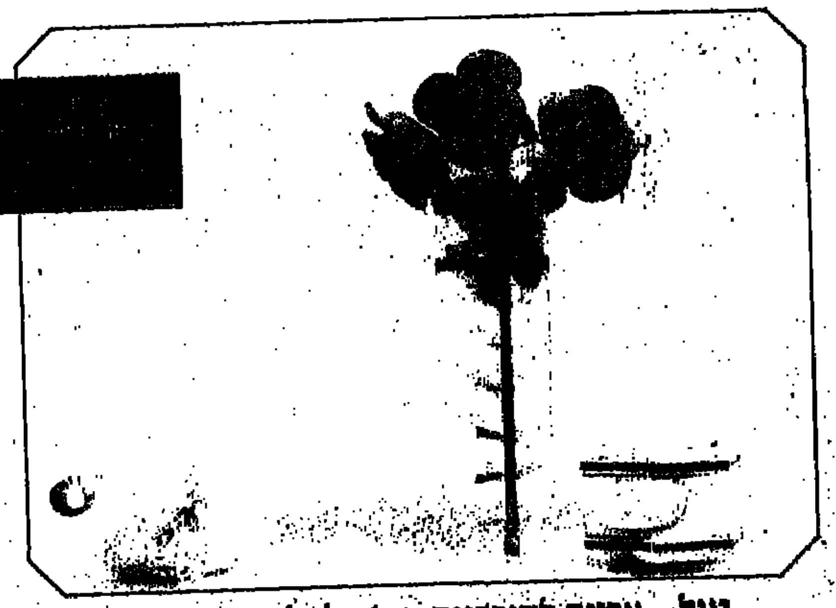
טול – אריזה לסוכריות דרז'ה לחלוקה בשמחות
קופסאות ואריזות מיוחדות לממתקים ומתנות
קישוטים וטריקים מיוחדים למסיבות
צלחות, כוסות וסכו"ם חד פעמי
מפות ומפיות חד פעמיות דקורטיביות
רח' לוינסקי 67 ת"א אצל לוי יהודה
טל': 374438־384810

רוטב עגבניות וטראגון
על טורטליני

מטגנים עד שהבצל נעשה שקוף, מוסיפים את השום ומטגנים עוד דקה. מוסיפים את הבשר ומטגנים תוך בחישה ופירור הבשר במזלג, כ־10 דקות. מוציאים מהמחבת ומסלקים את עודף הנוזלים. מוסיפים למחבת את יתר השמן ומאדים בו את האפונה והפלפל האדום במשך כ־3 דקות. מחזירים למחבת את הבשר המטוגן ומתבלים. מבשלים יחד עוד 2 דקות. בינתיים, מבשלים את הפאסטה לפי ההוראות שעל האריזה. מסננים היטב מהנוזלים ומעבירים לקערה מחוממת. מוסיפים את תערובת הבשר ואת המיונית. מערבבים תוך הקפצה בשתי כפות.

טורטליני ברוטב עגבניות וטראגון

(צילום מצורף)

הטורטליני במילויים שונים אפשר להשיג בעיקר מוקפאים. יש הממולאים בגבינה ואחרים – בתערובת בשר. הרוטב שלהלן יתאים לשני הסוגים.

החומרים (ל־6 סועדים):
5 גרם חמאה או מרגרינה
בצל גדול, קצוץ
2 שיני שום כתושות
קופסה (800 גרם) עגבניות קלופות או עגבניות קצוצות
קופסה (100 גרם) רסק עגבניות
½ כוס מים
כף סוכר
1 כף מיץ לימון
מלח, פלפל
כף טראגון טרי, קצוץ (או כפית יבש)
500 גרם טורטליני

ההכנה:
ממיסים את החמאה או המרגרינה ומטגנים בה את הבצל עד שהוא נעשה שקוף. מוסיפים את השום ומטגנים עוד דקה. מעבדים את תכולת קופסת העגבניות במעבד מזון או בממחה (בלנדר) למחית חלקה. מוסיפים לסיר. מוסיפים גם את כל יתר החומרים ובוחשים. מביאים לרתיחה ומנמיכים את הלהבה. מבשלים, על סף הרתיחה, כ־20 דקות.

בינתיים, מכינים את הטורטליני על פי ההוראות. מסננים היטב מהמים. מעבירים את הטורטליני לתוך הרוטב ומערבבים בעדינות. מגישים בתוספת גבינת פרמזן (לטורטליני גבינה) או בתוספת עוד טראגון טרי (לטורטליני במלית בשר).

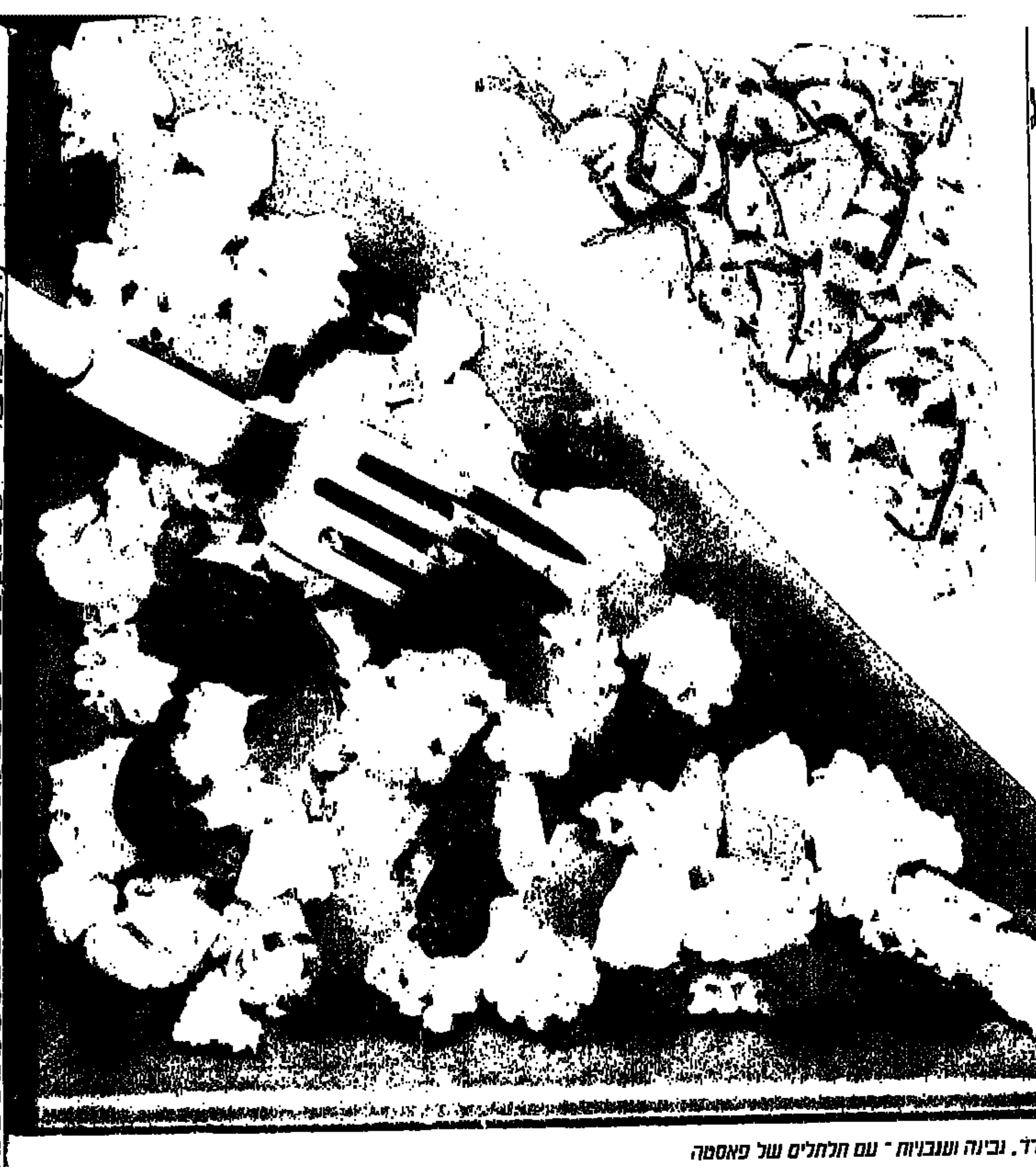
תרד, גבינה ועגבניות - עם תלתלים של פאסטה

תלתלי פאסטה עם תרד וגבינת צאן

שילוב צבעים מדהים במתכון פשוט להכנה ממש כמו סלט ירקות!

החומרים (ל־6 מנות):
500 גרם פאסטה (תלתלים, סלילים, קונכיות)
400 גרם תרד טרי (או עלי תרד קפוא)
75 גרם חמאה או מרגרינה
2 שיני שום כתושות
מלח, פלפל
3 עגבניות בינוניות, קצוצות לקוביות
150 גרם גבינת צאן, בקוביות

ההכנה:
מכינים את הפאסטה לפי ההוראות שעל האריזה. שוטפים את התרד, מנערים היטב מהמים או מפשירים את התרד הקפוא וסוחטים היטב.

ממיסים את החמאה, מוסיפים את השום ומטגנים כדקה. מוסיפים את התרד, המלח והפלפל ומטגנים כ־2 דקות או עד שהתרד אינו פריך יותר.

מסננים היטב את הפאסטה ומוסיפים לתרד. מערבבים בזהירות ומעבירים לקערת הגשה מחוממת. מוסיפים את העגבניות וגבינת העזים ומערבבים בעדינות.

סלט פאסטה

משהו קיצי באמת, מרענן ומשביע בעת ובעונה אחת.

החומרים:
250 גרם (חבילה) מקרוני קצרים (קרניים, צינורות)
פלפל ירוק, בקוביות קטנות
פלפל אדום, בקוביות קטנות
10 זיתים שחורים, מגולענים ופרוסים
10 זיתים ירוקים, מגולענים ופרוסים
כף צלפים
2 כפות פטרוסלינון, קצוץ
3 כפות חומץ בן יין
3 כפות שמן זית
מלח, פלפל

ההכנה:
מבשלים את המקרוני לפי ההוראות שעל האריזה. שוטפים במים קרים ומסננים היטב מכל עודפי המים. מניחים את המקרוני בקערה, מוסיפים את הירקות החתוכים, הזיתים, הצלפים והפטרוסלינון. יוצקים את החומץ ואת השמן ומתבלים. מקפיצים את המקרוני והירקות בעזרת 2 כפות שיתערבו היטב בירקות וברוטב. מגישים בחום החדר.

רעיון עולמי
שקוף הוא קריר

אולי משום הדימיון לקוביות הקרח הצלולות, יש למראה שקוף השפעה מיידית על תחושת החום־קור שלנו. קנקן משקה צונן עשוי מזכוכית צלולה – נראה כאוצר בחובו חומר מקרר הרבה יותר מקנקן אטום. הוא הדבר בכלי הגשה אחרים מזכוכית. הרעיון הוא, אם כן, להרבות בהגשה בכלי זכוכית שקופים – דווקא בימי הקיץ: החל בצלחות שקופות, דרך קערות זכוכית וכלה במגשי פרספקס. כדאי להעדיף את כל אלה על פני כלי חרסינה

...על החדשו
...שהו עם בשר –
...המיקרוגל

...וסון, אני מסכימה. זה לא בדיוק ...ה שמתאים למזג האוויר. מי ...בכלל יכול לחשוב על מטבח ...בגיל ומאכל הדורש בישול ...שוי בן שעותז ומה לחריף הזה ...שי שרב ובכלל – למה דווקא ...ולאוז

...ומה אם מבטיחים לכם מינימום ...התעסקותז ומה אם התוצאה ...מעימה שווה כל מאמץ ונאה כל ...ך לעין – עד ששווה להזמין ...שילו את החותנתז ומה אם ...הבישול עצמו אינו גוזל אלא קצת ...יותר מחצי שעהז השתכנעתםז אז ...ו. גולאש חלומי – במיקרוגל.

...גולש במיקרוגל

...החומרים:
...כפות שמן
...בצל קצוץ
...ק"ג בשר עגל לגולש
...פלפל ירוק, ברצועות
...פלפל אדום, [illegible] ...יעות
...קופסאות ([illegible] ...גרם) רסק ...עגבניות
...כוס מים רותחים
...כפית פפריקה מתוקה
...כמה טיפות טבסקו

...ההכנה:
...מחממים כלי משחים בעל ...מכסה, ללא כיסוי, במיקרוגל, ...לפי הוראות היצרן. יוצקים את השמן ואת הבצל הקצוץ. ...מערבבים ומוסיפים מיד את ...הבשר. מבשלים במיקרוגל ...בעוצמה מירבית 1½ דקות ...נוספות. מוסיפים את רצועות ...הפלפל הירוק והאדום, את רסק ...העגבניות, המים הרותחים ...והתבלינים. מערבבים, מכסים את ...הסיר ומבשלים במיקרוגל ...בעוצמה מירבית 20 דקות. ...מערבבים ומבשלים 10 דקות ...נוספות. משהים ל־10 דקות בכלי ...סגור. אם הבשר לא רך דיו ...מבשלים עוד 5 דקות.

...ודאי שעל פני כלי חרס ...וקרמיקה, המעניקים תחושה של ...חום וכבדות. מקומם של אלה ...שמור במלואו לתקופה אחרת, ...כזו שבה מאמצים להזרים ...תחושת חום לגוף נפש – ולא ממנו ...החוצה.

קרח לישראלים

זה שקרח לא מוכרים לאסקימוסים יודע כל סוחר ולכן בחר סמי הירש, איש עסקים תל אביבי למכור קרח לישראלים. "מיסטר אייס" הוא שמו של המוצר, שאינו אלא קוביות קרח צוננות מאוד וצלולות, נתונות באריזות ניילון בנות 2 ק"ג. השקיות האלו יימכרו במרכולים, מתוך מקפיאי ענק שמעמיד לרשותם מיסטר אייס בכבודו ובעצמו.

המפעל החדיש שהוקם באיזור התעשייה הישן של ראשון לציון, מבטיח לספק מיליוני קוביות קרח – לאזור המרכז ואם ירצו – לכל רחבי הארץ. ואת מי שעוד מתרפק בנוסטאלגיה לזכר ה"אוטו קרח" של פעם, עם הבלוקים הגדולים שהוצאו מתוכו במלקחיים ענקיים – מעדכן מר הירש בידיעה, שלרשות בית החרושת שלו משאיות מיוחדות מצויידות במתקני קירור משוכללים, שיובילו את הקוביות הקטנות שלו למרכולים.

לסמי הירש ברור מאוד למה הישראלי המצוי צריך קרח בשקיות: אנחנו צורכים משקאות קלים בכמויות אדירות ומבזבזים מקום איחסון יקר במקררינו הביתיים. 2 ק"ג קרח תופסים מקום איחסון קטן בהרבה במקפיא ואפשר לקרר באמצעותם עשרות ליטרים של משקאות.

בדרכים הביתיות קשה להפיק מספר רב כל כך של קוביות קרח. רכישתן מוכנות (במחיר השווה לכל נפש – 2.90 ש"ח לאריזה בת 2 ק"ג) מבטיחה, שיהיו תמיד בהישג יד.

הקרח שיימכר צלול יותר מזה המופק בתהליכים ביתיים וגם נטול טעמי לוואי הנספחים. למי השתייה שלנו ונטפלים גם למשקאותינו המקוררים בקוביות קרח תוצרת בית: המים שמהם נעשות קוביות הקרח עוברים תהליך ממושך ומסובך של טיהור וריכוך, ולכן הם מתאימים במיוחד למהילה במשקאות.

אגב, למי שחושש למה שיקרה לקרח בדרכו מהמקפיא בסופרמרקט ועד למחוז חפצו הביתי, מרגיע הירש ואומר, שאם בכל רחבי ארצות הברית מוכרים קרח – התושייה הישראלית תתגבר גם היא על 35 בצל. ואם דווקא רוצים לדעת, הסמיכות של קרח עם קרח מבטיחה שהשקית תגיע בצורת קוביות עד למקפיא הביתי. ואם הופשר מעט בדרך – כל שצריך לעשות לפני שטומנים במקפיא הוא לחורר את השקית ולשחררה מהנוזלים המיותרים. אם הקוביות דבקו מעט זו לזו – חובטים בשקית על גבי משטח קשה. אין בעיות.

רשימת השימושים לקרח היא כמעט אין סופית: כשלא משתמשים בו כדי לצנן משקאות אפשר להניחו על הרקות – ערובה לסילוק כאבי ראש. במטבח משתמשים בו לצינון קצפת בזמן ההקצפה, לצינון מאכלים לאחר הבישול, לריענון ולהפחת חיים מחודשים בירקות "עייפים" לסלט, להכנת קישוטים מירקות (המסתלסלים לפרחים נפלאים כשהם טבולים במי קרח) ולהקריש בו מיני מיקפאים.

להגשה, משתמשים בקרח כמצע לפירות – "סברס", תאנים, פירות אקזוטיים, מלונים ואבטיחים – כעריסה לקאוויאר וכמיכל לשמפניה.

מוסיפים קוביית קרח לצינון מהיר של תה או מרק לילדים ואם קוראת תאונת עבודה והאצבע לא יצאה בזמן מן התנור – מניחים קובייה על הכוויה הכואבת. וכדי להיווכח במו עינינו מה באמת אפשר להגיש ולעשות בקרח, הוכנה ארוחה על הקרח בהילטון תל אביב. הוגש שם מרק טרטור על קוביות קרח (מרק המורכב מיוגורט, מלפפונים, נענע שמיר ושום) שקוביית קרח בתוכו היא חלק מהמתכון. את קוקטייל הפירות שפתח את הארוחה והורכב מכדורי מלון, אבטיח, ומנגו בנענע וכן את סלט הירקות הטריים שליווה את המנה העיקרית – הגישו בצלוחיות עשויות קרח.

איך מכינים צלוחיות קרחז פשוט מאוד: מקפיאים מים בצלוחיות או בקערות מרק. מה שמתקבל הם גושי קרח בצורת הקערית. יוצקים למרכז כל גוש, בזהירות, מים רותחים מתוך זרבובית של קומקום. מייד נפער בור במרכז, שאותו יש להקפיד שלא להעמיק יתר על המידה. את הגומה הזאת ממלאים בפירות או בירקות. רעיון צונן לארוחה ביום חם.

ירקות על הקרח וכדורי פירות בצלוחית של קרח

כלב

טיפול נמרץ לפוצי

הכלבלב שלכם, פוצי, מרגיש לא טוב. יש לו: שילשול, הקאה, עצירות, חום, מקרה עין/אוזן, הלם, צליעה, או חו"ח תאונת דרכים. שלא נדע. מה עושים? בתערוכת הכלבים האחרונה, שבכל זאת עברה בשלום בלי .B.B, נמכר מוצר חדש: עיגול קרטון, אשר מכיל את כל תשובותיו של הווטרינר ד"ר יקותיאל שרעבי לשאלותיהם הבוערות והשכיחות של בעלי כלבים חולים ופגועים. לכל חולי של פוצי יקירנו ניתנים סימני מחלה והמלצה לטיפול ראשוני. בסוף, בד"כ, גם מומלץ לגשת לרופא. ■

אבי דר

המצאה

גם לשה וגם אופה

המצאה האלקטרונית היפנית האחרונה אינה מכוונת לחדר המגורים אלא למטבח. לפני כשלושה חודשים החלה חברת "פונאי" לשווק מכונה, שגם אופה וגם עושה את כל עבודות הנחתום, שבטרם האפיה.

שמים בה קמח, שמרים, מרגרינה או חמאה ושאר המרכיבים הרצויים, מפעילים את המכונה – הלשה, מערבבת ואחר כך אופה. התהליך כולו מעסיק את המכונה כ־4 שעות. התוצאות הסופיות נראות שונות במעט מכיכר הלחם המוכרת במקומותינו, וטעמן כשל חלה.

גם לשה וגם אופה יצאה לשוק היפאני, ובשלושת חודשיה הראשונים נמכרו למעלה מ־50,000 יחידות. לחברת "פונאי" צצה מתחרה בדמותה של חברת "נשיונאל" שייצרה מכונה דומה.

אין זה מומלץ לסחוב אותה מחו"ל, שכן משקלה 8.6 ק"ג ומידותיה 37.5 ס"מ (גובה), 30.5 ס"מ (קוטר) ו־27.5 ס"מ רוחב. ביפאן היא נמכרת בכ־40,000 ין (כ־450 ש"ח). המפגש שלי איתה היה על מדרכה בחזית חנות כלבו ברובע גינזה בטוקיו. במבצע ההדגמה והמכירה ירד (זמנית) המחיר ל־35,800 ין (כ־390 ש"ח).

מי שמתעקש לחסוך גם בזמן ההכנה הקצרצר, אולי על חשבון הטעם והיצירתיות, יוכל לרכוש שקיות אבקה מוכנות, להן יש רק להוסיף נוזלים, לשים במכונה, ולקחת חופשה בת 4 שעות בסאלון עם הטלוויזיה, הוידאו או הקומפקט דיסק – מיפאן, כמובן. ■

בועז קוסטר

פטנט

כיף של בית

בגן הילדים שבישוב הקהילתי לבנה, ביער יתיר בדרום הר חברון, מצאנו ילדים משתובבים בבתים מקוריים. הפנו אותנו למוח שמאחורי "הפטנט", יפה סולומון, נשואה ואם לשלושה. למען הדיוק יש להגדירה כמכורה למשחקי ילדים. יפה עסקה חמש שנים בהוראת חינוך גופני בבית־הספר התיכון מקיף ו' בבאר־שבע. לאחר מכן התמסרה לחינוך ילדים בגן־פרטי, ובשנה האחרונה שקדה על הלהיט החדש לילדים.

מדובר בקוביה, שאורך כל אחת מצלעותיה 90 ס"מ. הקוביה מורכבת מגלילי עץ בוק דקים, הניתנים להרכבה בקלות וללא דבק. על המבנה מולבש בית, תפור מבד קורדרוי, ועליו אפליקציות מרהיבות. המבנה חזק והבד כביס. הילדים מתלהבים והגננות מאושרות.

בינתיים מייצרת יפה על־פי הזמנות בלבד. הזמנות בטלפון 057-77368. ■

אורי בינדר

מתנה

ספר התינוק

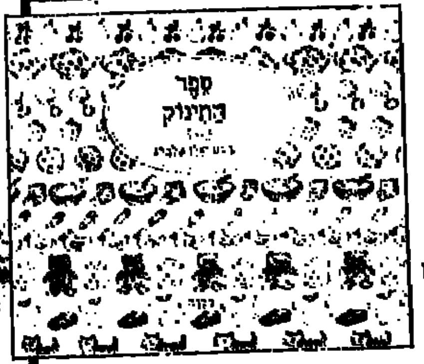

חבריכם מזמינים אתכם ליומולדתו השני של בנם יקירם. צריך להביא מתנה. עוד קשקשן, משחק קלפים שיתפזר בכל הבית, פאזל שחלקיו יאבדו תוך יום, בגד שמחירו בשמים. אז אולי ספר?

"ספר התינוק", (הוצאת "מסדה", מאת ג'נט ואלן אלברג) הינו ספר מתנה המומלץ לתינוקות שאינם מדברים, בעלי אוצר מילים מוגבל לגיל הדאדאיזם. אוסף של תמונות פשוטות מחיי היומיום של התינוק. אירועים המדברים אל ליבו ושכלו הישר. בלי מוסר השכל, נסיכים וזאב רשע. חפצי בית שיזהה, משחקים, ציורי אירועים שוטפים, שיכולים להוות בסיס לסיפור על ידי ההורה.

ספר על הכיפק, בלי טקסט בכלל, רק ציורים, כמו שהתינוקות אוהבים. הבת שלי, שנתיים, אהבה אותו. ■

אבי דר

תכשיט

קשר הזהב

מה משותף לאליזבט טיילור לנסיך בומביי ולמוזיאון ישראל? ענק זהב משובץ פנינים ובמרכזו יהלום ענק, שעליו חרוט שמו של בעליו – השולטן ההודי שאה ג'אהן – שכעת מוצג במוזיאון ישראל בתערוכת התכשיטים המוסלמיים. בעולם כולו ידועים רק עוד 2 ענקים דומים – כלומר, ענקים שבתוכם משובץ יהלום חרוט עם שם בעליו. האחד שייך לאליזבט טיילור – אותו קיבלה מריצ'ארד ברטון, שהשיג את זה ב־Cartier והשני שייך לנסיך בומביי.

החריטה הנדירה נעשית על היהלום בעזרת יהלום אחר. נוסף על היהלום החרוט משובצות בענק אבני אודם – באחת מהן חרוט שמה של אם השאה, נור ג'אהן, ובשניה שמו של סבו, שאה נגיר. ■

דיאנה לרנר

משהו

עדיין פלסטיק

תנו ליהלומים ולקאראטים לנוח עוד קצת בכספת. מסתבר שעונת הפלסטיק טרם הסתיימה. ואם מתחשק לכם לענוד משהו צעיר על חולצת הטריקו, מה דעתכם על סיכת־קולאז', עשוייה מחומרים כמו פוליגל וצלולויד? הפוליגל ממסגר צילום קטן, קטע של נוף, רגע בחוף עירוני, מבט של חתול, דמויות בשחור־לבן. לפעמים תמונת־עולם בקונטקט, לפעמים חלק מצילום.

את הסיכות עושה צעירה בשם שרית שני, שלמדה צילום וציור במדרשה ברמת השרון. מחיר הסיכה 15 ש"ח ב"פלסטיק פלוס" (שיינקין 30 ת"א). ואם יש צילום מסויים מאד (שלו, שלה) שאתם רוצים למסגר ולענוד, שרית תעשה זאת בשבילכם. אפשר להזמין אצלה גם תיקים קשיחים, עשויים פוליגל משובץ בצילומים. (03-446873) ■

נורית ברצקי

טעם

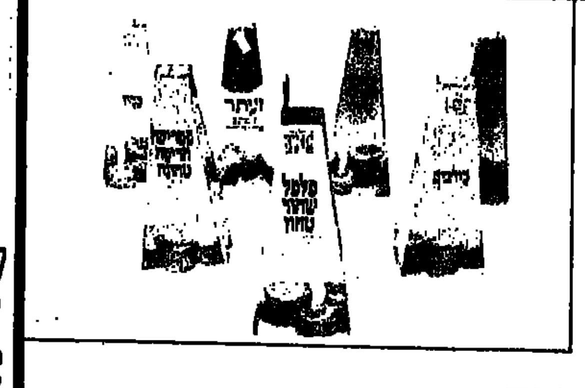

תבלינים נקיים

גמרה לכם הפפריקה? הקינמון? הכמון? לפני שאתם קונים את שקיק התבלין הבא, כדאי שתעיפו מבט על מיכלי הפירמידות הקטומות של "תבליני ארצנו בע"מ" (אלון הגליל). פלפל שחור טחון, פפריקה מתוקה וחריפה, כורכום, קינמון, כמון וזעתר שעברו בדיקות מעבדה. 100 ג"ר של תבלין נקי, ארוז במיכל חד פעמי. לא צריך להתעסק עם שקיות ולהעביר ממיכל גדול לקטן. והעיקר – המיכל סגור בפקק בעל שני פתחים; פתח אחד גדול, לבישול, ופתח שני, מחורר, לתיבול קל בשעת הסעודה. פטנט יעיל ונוח לשימוש.

מחיר המיכל 2.70 ש"ח. שימו לב, בתחתית כל מיכל מצויין מתי נארז התבלין ועד מתי אפשר לשווק אותו. הלוואי שכל היצרנים היו נוהגים כך. ■

נורית ברצקי

חדש

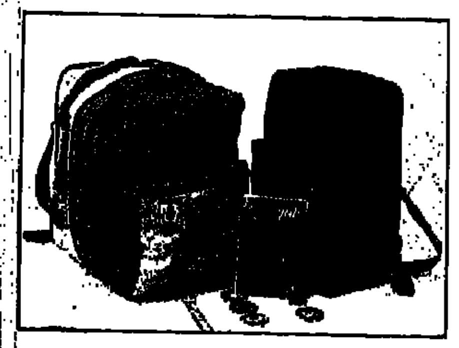

תיק־תרמיל

הופש הגדול בעיצומו. תרמיל עמוס על שכם בטיולים, מסעות, מחנות, נסיעות. לפני שאתם ו/או ילדיכם מצטיידים בתרמיל חדש, זיכרו שאחרי עונת התרמילים תגיע גם עונת הילקוטים. "שבלול" הוא תיק־תרמיל חדש, בעל נפח משתנה. בימי חול הוא משמש כתיק בית־ספר, תיקני לגמרי. לקראת הטיול, מרוקנים את הספרים והמחברות, פותחים רוכסן, והרי לכם תרמיל בעל נפח של 23 ליטר.

לתיק־תרמיל יש כיס פנימי גדול וכיס חיצוני קטן, גב מרופד, כתפיות מרופדות ורצועות נשיאה. הוא עשוי מבד ניילון חזק, בעל ציפוי פולימר (נגד מים). "שבלול" מיוצר (במבחר צבעים) ע"י חברת "מודן", במיוחד לחנויות של "החברה להגנת הטבע". 10 שנות אחריות. המחיר 32 ש"ח. ■

נורית ברצקי

כייף

לים, לפיקניק ול...פארק קונצרט

כסא צידנית מתקפל – איזה רעיון משגע, נשמע כל כך פשוט שקשה להאמין שלא חשבו על זה קודם. הפטנט הוא לא כחול־לבן, אבל נראה שהוא יאומץ בחוזקה על ידי שוכני החופים ו...חובבי קונצרטים בפארק.

זהו כסא מתקפל אשר בגבו תלויה צידנית כחלק מהכסא. הצידנית שומרת על קור המוצרים למספר שעות. גם כשהכסא פתוח לישיבה וגם כשהוא סגור – הצידנית נמצאת במקומה. ועוד צ'ופר – מקום מיוחד לעתון ומגבת. אז מה צריך עוד הבנאדם? – ללכת לרשתות השיווק השונות או לחנויות לספורט וקמפינג, לספור 22 ש"ח (כולל מע"מ), לבחור באחד משלושת הצבעים המתאימים לבגד הים – אדום, כחול, צהוב – ולרוץ לים. ■

בתיה אבישי

אהרן פריאל

"על נקי"

הולכת וגדלה הדרישה למוצרי מזון אורגניים שגודלו ללא חמרי הדברה. עקרונות הגידול נוקשים מאד. מיגוון המוצרים של 50 המגדלים מוצג בתערוכה בימים אלה.

החשש לנזק בריאותי לאדם מפני השפעה שלילית מצטברת של חמרי הדברה, חלקם רעילים ומסוכנים לאדם, בהם משתמשים בחקלאות המודרנית, הניע כבר לפני זמן רב חקלאים בארץ וברחבי העולם לספק את הדרישה לייצור פירות וירקות ללא שימוש בחמרי הדברה, חמרי צמיחה או דשנים כימיים.

על פי הערכת ארגון הבריאות העולמי, כחצי מליון איש לוקים מדי שנה בהרעלות הנגרמות מחמרי הדברה. גם בישראל היו בשנים האחרונות מקרי הרעלות, לאחר שאנשים אכלו פרי או ירק שרוסס בחומר רעיל לפני שהחומר הספיק "להתפרק"; או במקרה הגרוע יותר – כאשר חקלאים ריססו את יבוליהם בחומר הדברה האסור בשימוש.

כך קמה החקלאות האורגנית. תרגומה המעשי: ייצור פירות וירקות ודגנים ללא שימוש בחמרי הדברה, כדי לענות על דרישה של צרכנים לאכול "אוכל נקי", שעבר תהליכי גידול ועיבוד ללא חמרי הדברה, או תוספות שונות כגון דשנים כימיים, שנועדו להגדיל יבולים, לא תמיד על חשבון איכותו ונקיונו הביולוגי של המוצר.

כמות התוצרת החקלאית האורגנית עדיין מוגבלת בגלל בעיות גידול ומיעוט שטחים מתאימים. עקרונות החקלאות האורגנית הם נוקשים מאד, שכן חקלאי אורגני חייב לשמור בצורה בלתי פשרנית על כללי גידול קפדניים, ובין השאר – ייצור בשטחים המרוחקים מאזורים בהם משתמשים בחמרי הדברה; הוא חייב תחילה להכשיר את הקרקע, ששימשה במשך שנים רבות מצע לגידול תוך שימוש בחמרי הדברה; החקלאי חייב לייבש את הקרקע [illegible] לחסל שרידי שאריות שנותרו בקרקע. המטרה היא לייצר ירקות ופירות עם "אפס שאריות".

בצרפת ידוע על כפרים רבים בהם נהוגה חקלאות אורגנית. האופנה של מזון נקי משאריות חדרה במרוצת השנים למדינות אחרות באירופה ואף בארצות הברית. חנויות מיוחדות למימכר מזון נקי משאריות החלו לשווק את המוצרים האורגניים; גם בישראל נפתחו בשנים האחרונות חנויות טבע רבות, והעסקים פורחים.

בין החלוצים בישראל של החקלאות האורגנית נמנה מריו לוי, חבר קבוץ שדה אליהו בעמק בית שאן. מריו לוי, קיבוצניק שומר מצוות, הוא היום שם נרדף בישראל ובאירופה לחקלאות אורגנית. הוא פיתח בקבוצו את הענף והמוניטין שלו הגיע רחוק: משתלמים מאירופה מגיעים לסיור לימודים "למחנה מריו לוי" בשדה אליהו כדי ללמוד את שיטות הגידול שפיתח, ורי אם העותמת של מריו לוי מתלווה למוצרי היצוא האורגניים כדי להניח את דעתם של המחמירים בנקיון המוצר.

במרוצת השנים נוספו בארץ מגדלים אורגניים, כאלה שאמינותם אינה מוטלת בספק – ואמינותו של החקלאי האורגני היא נכס לא פחות חשוב, ואולי יותר, מערך המוצר עצמו.

בישראל הוקמה לא מכבר "עמותת המגדלים האורגניים" שבה רשומים כ־ 50 חברים ומועמדים, חברי מושבים וקבוצים, המייצרים של שטח של אלפי דונמים תוצרת חקלאית על פי עקרונות של הארגון הבינלאומי של החקלאות האורגנית. עד כה הופנתה כמעט כל התוצרת האורגנית מישראל לשוקי אירופה, באמצעות מערך שיווק מיוחד בחברת "אגרקסקו". חס וחלילה שלא יתערבבו המוצרים, שאם כן נפסלת התוצרת האורגנית מלהיות כזו.

עם הקמת העמותה הישראלית הוחל באחרונה בשיווק בארץ של פירות וירקות אורגניים, בצורה מוסדרת. על פי הערכה, לא יותר מ־10 חקלאים בישראל מגדלים כיום מוצרים אורגניים לשיווק בשוק המקומי.

בישראל פועלות כיום שתיים או שלוש חברות המשווקות מוצרים אורגניים. השיווק נעשה באמצעות אספקה ישירה לבית הצרכן, על פי הזמנה, או באמצעות חנויות טבע. אף כי מוצרים אורגניים יקרים בכדי 30 אחוז מִמחירי תוצרת חקלאית רגילה – יש מספיק קונים, והדרישה למוצרי מזון "נקיים" הולכת וגדלה.

לציבור הרחב תינתן הזדמנות לראות את מיגוון המוצרים האורגניים בתערוכת "עלומים 87", שתתקיים בגני התערוכה בתל אביב בין 22 באוגוסט ועד 29 באוגוסט. נושא התערוכה הוא טבע, בריאות וספורט. ומי שמתעניין במוצרי מזון אורגניים, יראה בתערוכה מיגוון עשיר של פירות, ירקות, חיטה למיניה, תה ואורז וכל השאר שאותם מגדלים "על נקי", בלי חמרי הדברה, בלי חמרי צמיחה, בלי דשנים כימיים. העיקר הבריאות. ■

אל תלך איתו למיתה.
איידס.
ח"ג 03-433300 ועלון הסברה ישלח לביתך.
קופת חולים

אגרה

אירית רותם

L.A. בכחול־לבן

מפגשים עם ישראלים על המדשאות של לוס־אנג'לס. הם אוכלים חומוס, רוקדים ריקוד הדומה להורה ומבטיחים לחזור הביתה.

הרב פריה, אלמן, במאי סרטים שפעם מזמן היה רב, התחתן עם מריון, גרושתו של ג'ורג' סיגל. החגיגה התרחשה במסעדה יפה, בהוליווד, לוס־אנג'לס. החתן־כלה עמדו תחת חופה סגולה, מקושטת בשלל פרחים בכל גווני הסגול. היא לבשה שמלה לבנה, קצרה, צמודה, שקופה. הוא חבש כיפה. לכל הגברים חילקו כיפות לבנות. הכלייזמרים פצחו בנגינת "קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה". שרו גם "זמר של שושנים" ו"בשנה הבאה בירושלים". כל מי שהיה שם, ביקר פעם בישראל, או רוצה לבקר.

חתונה יהודית נוסח אמריקה. התחילו בארבע אחר־הצהרים בשתיה ליד הבר. המשיכו בטקס הדתי, לאחריו בהופעה של חברה, שחקנית־זמרת, שביצעה שיר שחיברה. סיימו בארוחה חגיגית. באמצע היו ריקודים. רקדו משהו שהזכיר הורה, בהתלהבות ודבקות, כמו שפעם רקדו החלוצים מרבירי השממה. כמו שרוקדים יהודים בגולה. בין הרוקדים: השחקן שלאחרונה הפך להיות גם לבמאי קולנוע, ריצ'ארד בנג'מין ואשתו השחקנית, פמלה פרנטיס.

החלום הישראלי

תעשיית הסרטים הישראלית שולחת נציגים לעיר הסרטים, הוליווד. ישראל רינגל, למשל, מייצג שם את סרטי "רול". רודי כהן את סרטי "אפריל". עיקר הפעילות בשטח, להביא הפקות לישראל. החלום: להפיק סרט שם. עכשיו נחתה בעיר הסרטים גם הליה אלבין, שבשנים האחרונות הפגינה מעורבות כלשהי בקולנוע. באה עם הילדים והמטפלת. בינתיים היא גרה בבית־מלון, מגששת לכיוון של בית. רוצה לנשום אוויר לוס־אנג'לס, רצוי בוורלי־הילס. מדברת על פרוייקטים שקשורים בישראל. מה שלא חסר בלוס־אנג'לס זה ישראלים, עם או בלי כסף, שרוצים לעשות כל מיני עסקים לטובת ישראל.

משקיעים בבתים

אדם גרינברג, צלם קולנוע ישראלי, חמש שנים בלוס אנג'לס, חבר באיגודים האמריקניים, מצלם לחברות הגדולות. אפשר להגיד עליו סיפור הצלחה, גם אם השם שלו עוד לא התחבר עם שום אוסקר. גר בסנטה־מוניקה, מקום נחמד. עובד נונסטופ, מרוויח יפה, משקיע בבתים. ריל־אסטייט, זה הסיפור החם של לוס אנג'לס, של כל אמריקה. משקיעים בבתים. המחירים עולים כל הזמן. ביומולדתו ה־50, עשתה לו אשתו מסיבת הפתעה. הזמינה חברים וקייטרינג. על הרשא בסנטה־מוניקה, אפשר היה להרגיש כמו על הרשא בהרצליה־פיתוח, למשל. אכלו חומוס, טחינה, חצילים, שיפודים. דיברו עברית. גם בועז דווידזון היה שם, עם אשתו ברוריה (בהריון) ושתי הבנות.

שמו לו רגל

בתיה ועליזה, צמד האחיות הספריות, חיות ועובדות בלוס־אנג'לס. סמי זלצר, ספר, שהיה נשוי לעליזה, חזר לארץ, פתח מספרה, סגר ונסע לאמריקה בחזרה. בהתחלה לניו־יורק, עכשיו הוא בלוס־אנג'לס. עכשיו הוא גם אופנאי שמעצב בגדי נשים מסריג שפיסות מינק שזורות בו. מצא משקיע שאהב את היצירות ומימן את הפקתן.

רפי יעקובסון, אופנאי, נסע לניו־יורק עם הכלבה שלו, קיזי. ניו־יורק עיר קשה. יעקובסון וקיזי עברו אחרי 8 חודשים ללוס־אנג'לס. יעקובסון התחיל לעצב שם קולקציה למפעל ובמקביל גם לקליינטיות פרטיות. הוא אמנם אוהב יותר את ניו־יורק, "אבל כרגע לוס־אנג'לס מתאימה לי, פחות מלחיצה".

יוקי שרוני היה ספר של יפות בכיכר המדינה, נסע ללוס־אנג'לס, אל החברות שלו בתיה ועליזה. שלושה ימים עבד אצלן, זה הספיק. הקליינטיות התפעלו, הכוסיות לא פירגנו. שרוני התחיל לספר את הקליינטיות בבתים שלהן, התרוצץ ברחבי העיר, אף אחד לא עזר לו. היום יש לו מספרה משגשגת, בבוורלי־הילס. ואין לו אפילו מילה אחת רעה להגיד נגד מי שניסו לשים לו רגל.

לא להאמין

ארוחת בוקר במלון "לה בלאג'", עם ג'ון אירווין, במאי סרטים אנגלי, שמחלק את החיים בין לונדון ללוס אנג'לס, לא מכבר הוא גמר לביים את הסרט "המבורגר היל", עוד סרט על וייטנאם שאמור לצאת בקרוב למסכים. גם בישראל. "זה סרט על המחיר שאנשים צעירים צריכים לשלם במלחמה. אני חושב שבישראל תהיה לזה משמעות גדולה", הוא אומר. אירווין קצת מכיר את הארץ, היה כאן ב־1976, ביים את "ג'נסיס" עם חיים טופול. רוצה לחזור לבקר, יש לו פה חברים. "אני גם רוצה לעשות סרט בירושלים, סיפור אהבה. אני חושב שירושלים זה המקום הכי רומנטי בעולם", הוא אומר.

מלון "בלאג'" מכובד ויוקרתי. מתלבשים יפה, גם לארוחת בוקר. ליד שולחן סמוך יושבים 3 גברים. שני ג'נטלמנים בחליפות, ולמולם אחד, שלא ברור איך בכלל נתנו לו להיכנס למקום אלגנטי כזה. איש גבוה ורזה, שיער פרוע, משקפיים, לובש מכנסי טרנינג מוכתמים בצבע כתום וחולצה מסמורטטת, משובצת בצבעי כחול־לבן. נועל סנדלים חומים, מהסוג שאצלנו מזוהה עם ימי הבריגדה. גורב גרביים בצבע ורוד זועק. הוא יכול להרשות לעצמו לא לעשות חשבון לאף אחד, קוראים לו אנתוני פרקינס.

565 המאושרים

חדוה עמרני, הפתיעה במסיבה את הבעל הרופא, דדלי דנוף, במלאת לו 50. החגיגה התרחשה ב"הילקראסט קאנטרי־קלאב", מועדון חברים ליהודים, אשר הוקם כשהכניסה למועדוני ספורט יוקרתיים עוד היתה אסורה ליהודים. ואז החליטו כמה עשירים ורבי השפעה בלוס אנג'לס להקים לעצמם מועדון משלהם.

ברשימת החברים ב"הילקראסט קאנטרי קלאב", שם נרדף ליוקרה אמריקנית־יהודית, אפשר למצוא שמות כמו ג'ורג' ברנס, ג'ק למון, קירק דגלאס. זה לא פשוט להתקבל לשם. לא מספיק להיות יהודי ועשיר ולשלם את 60 אלף הדולר, מחיר מניית החברות. צריך גם להוכיח שאתה נדבן גדול, תורם לצדקה מקומית ולישראל, פעיל בקהילה ועוד כמה תכונות טובות שעומדות לזכותך, וגם אז אתה בפנים רק אחרי שהתפנה מקום. וב"הילקראסט", שבו מיספר החברים קבוע ועומד על 565, זה קורה בדרך־כלל רק עם הסתלקותו מהעולם של אחד החברים. רשימת הממתינים בתור ארוכה.

באים למועדון הזה לא רק למען הספורט וההתחככות החברתית, אלא גם כדי לאכול. מחיר הארוחה, אגב, לא ניכלל בדמי החברות. ארוחת ערב בסגנון המזנון החופשי כוללת כמויות אדירות של מזון משובח, שמונח על־גבי מזנונים ארוכים ומקושטים בפרחים ופסלי קרח. מה אוכלים היהודים העשירים של אל.איי? שלל סלאטים, פאסטות, שפע דגים ובשרים קרים וחמים, כל סוגי הפירות, עשרות קינוחים מרהימים, מיבחר גדול של כל מיני פירות־ים, וגם כבד קצוץ, הרינג, וגעפילטע־פיש עם חזרת.

חברים במצב של ירידה. צלם אדם גרינברג (משמאל) ובמאי בועז דווידזון.

לא מנייאק של קולנוע

מממשרדו, במרומי בניין המשרדים שבשדרות סאנסט, משקיף משה דיאמנט על אותו נוף הוליוודי עליו השקיפו עד לפני כשנה, מנחם גולן ויורם גלובוס. חברת "קנון" העבירה את הפעילות לבית שרכשה באחד המקומות היקרים בעיר, לא רחוק מהקונסוליה הישראלית שבלוס אנג'לס. חברת "טראנס וורלד אנטרטיימנט", שבראשה דיאמנט ושותפו האמריקני ממוצא הולנדי, אדוארד סירלואי, התמקמה במשרדים שהתפנו.

"טראנס וורלד אנטרטיימנט", חברה להפקת והפצת סרטי קולנוע ווידאו, תפיץ בעולם את "לא שם זין". דיאמנט אומר שהסרט הישראלי הזה, פשוט מצא חן בעיניו. הוא בן 40, מפתח־תקוה, נשוי פלוס 3, יליד גרמניה שעלה לארץ בגיל 3 ועזב אותה וזמנית, לדבריו לפני כ־8 שנים. בארץ היה מהבעלים של חברת פילמטכניק (וכותרות לסרטים). ללוס אנג'לס הגיע, הוא מספר, כדי להציג ציוד חדיש שחברתו פיתחה. "העניינים התגלגלו, הכרתי כאן כל מיני אנשים, הציעו לי כל מיני דברים, הכל קרה לי בפוקס". סיפור נדוש.

במאי ג'ון אירווין. רוצה סיפור אהבה בירושלים

רוקדים הורה. במאי ריצ'ארד בנג'מין ורעייתו כוכבת פמלה פרנטיס

חדוה עמרני ומשפחה זכו להתקבל למועדון

משה דיאמנט במקום נוח

החברה של דיאמנט וסירלואי מתחילה לתפוס נפח בשוק. חברה פרטית בת שלוש שנים, צעירה ואגרסיבית, הצוברת עכשיו תאוצה כלפי מעלה. מהפקת סרטים סוג ב', כאלה המופצים במקומות נידחים או מיועדים מראש רק לווידאו, הם עוברים לייצר עכשיו, מה שנקרא "סרטים סוג א'". לדוגמה, סרט ושמו "קנזאס", בכיכובם של מאט דילון ואנדרו מקרתי, שמות צעירים ומבטיחים בתעשיית הסרטים האמריקנית. או "ירח אלא במים כחולים" עם ג'ין הקמן. בין התוכניות גם אפשרות להפיק סרט, על־פי סיפור שכתב אסי דיין.

לדבריו של דיאמנט, הוליבוד בשבילו היא גלות זמנית. "יש לי כאן מטרה כלכלית. אני מתייחס אל זה כמו אל מילואים. זה יקח כמה שנים, רוצה לגמור את זה וללכת הביתה", כך דיאמנט כשהדיבורים מגיעים לגעגועי מולדת. איזכור השם "קנון", מניב תגובה בסגנון: "ההבדל בין קנון לבינינו, הוא שאין לנו פה אף מניאק לקולנוע. אני לא אוהב לעשות סרטים, בשביל זה עסק בלבד". ■

פניים פנויות

"אני לא יכולה בלעדיך"

מתחשק לי לכתוב מילון של שפות־האהבה השונות במגדל־בבל החברתי שלנו. כל אחד יודע להאזין לאותות של השפה השגורה עליו. ואם מישהו יבטא אהבה בשפה אחרת, כלל לא יבחין בכך.

הוא נשוי ויש לו מאהבת. הוא מאוד־מאוד אהוב עליה. היא סובלת. לא יכולה לחיות בלעדיו. כשהוא מגיע אליה מוצא אותה חמוצת פנים. למה לא בא קודם לכן? כשהוא מודיע לה כי השעה מאוחרת וכי לצערו הרב עליו לשוב הביתה לאשתו וילדיו, היא נראית כאילו רצחו אותה בזה הרגע על ידי נעיצת סכין בבטנה. עשר הדקות האחרונות הינן עשר פרידות קטנות גנובות. הוא יוצא ממנה עמוס באשמה.

לעיתים, כשהיא מאוד מתוחה "בגלל המצב", כלומר שהיא רוצה אותו לעצמה ואוהבת אותו, לדעתה, יותר מאשר הוא אותה – היא מפריחה לאוויר איומים שהיא תלך ותגלה לאשתו. שהיא איננה יכולה יותר להמשיך כך. האיש שלנו מרגיש רצוי. הוא מרגיש את זה ממש בעצמותיו. זה לא מרפה ממנו. נוסיף לכך את אשתו הממתינה ערה עד לשובו מאוחר בלילה, סובלת וכועסת למה הגיע כל כך מאוחר. והוא אשם ומצטדק, ומתנצל ונפגע. נפגע וכועס. כועס ומתקיף. ואחר, באורפן מפתיע היא למרות הכל להוטה אחריו במיטה והוא עם תחושה לא נוחה, כאילו בגד בזה הרגע במאהבת שלו, עם אשתו. אז אם נוסיף כל זאת לקדירה, נראה כי האיש שלנו ממש עטוף אהבה, בעבותות מתישות ומלחיצות.

קוראת לך כדרלעומר, ואתה הרי מאז ומתמיד קראו לך אפרים.

וכדי למנוע אי־הבנות: איננו עוסקים כרגע באותם מפגשים גנובים וחטופים, שיש לעיתים לאנשים, מבלי שהדבר משבש להם דברים אחרים בחייהם, ואיש איש פונה אחר כך לדרכו ולעיסוקיו. אנו עוסקים עתה בסיבוכים ובהסתבכויות של ממש. היכן שאנשים נכרכים ונלכדים ומתבוססים בכברות בבוץ ונתקעים לשנים רבות ומסבים לעצמם נזקים, משום ששפת־האהבה שלהם נותרה אינפנטילית. כלומר, כזו שאינה מבחינה בכל מרכיבי הקשר.

אתה תקוע בין שתי נשים. האשה והמאהבת. סבל יותר מהנאה. הסתבכות של ממש. מי שתהדק את אחיזתה – תזכה בך לנצח נצחים.

או כשאהובתך ממתינה לך עד בוש בביתה, אתה אינך מבחין שהיא מתחילה להפיק ממך סבל ולא הנאה. מי שמבקש מחברו יותר ממה שיש לו להציע, איננו מבצע פעולה ידידותית כלל וכלל, ובוודאי שלא פעולת אהבה. תציב לה: גם אתה אתגרי "אהבה", על ידי כך שתבקש ממנה מיליון דולאר למשל. ותחמיץ פנים, משום שאילו היתה אוהבת אותך יותר, באמת ובתמים, כפי שאתה "אוהב" אותה, היתה נענית לבקשתך.

אתה סבור שהינך תקוע בין ילדיך לבין אשה רצויה. אך זה איננו נכון. אתה תקוע בין שתי נשים, המורטות את שערותיך בפינצטה קטנה אחת לאחת. ואתה צועק אי, וגונח מאושר עד כמה הינך מבוקש. וזו שתהדק את אחיזתה בך יותר, תזכה בך לנצח.

דוגמת הקלמנטינה

הבה ונעבור עתה לשפת הידברות אחרת ונבחן את משמעותם של הצלילים הללו מזווית אחרת:

גבר ואשה נפגשים ומוצאים חן זה בעיני זה. מתקיים איזשהו גירוי. הם מבחינים בנוכחותו של הזולת. כאשר היא אומרת: אתה מוצא חן בעיני, הוא משיב לה: יש לך שדיים נהדרות. עד כאן אין בכך שום התרחשות מיוחדת במינה. מצויות נקודות חיכוך רבות ברחוב, בים, במסיבה, ובעצם היכן לא, אנשים מבטאים זה כלפי זה גירוי כלשהו. זה נחמד. כמו שכל מי שיודע להאיר פנים ומי שיודע להגיב על כך מרושת בנקודות חיכוך רבות אל המין האנושי.

אך כאשר יש בידה אינפורמציה אודותיך שאתה נשוי ויש לך שלושה ילדים, והיא מודיעה לך שהיא רוצה אותך רק לעצמה, לנצח נצחים, זה מעיד כי הגברת איננה מבחינה בך ובמצבך ברגע זה.

למה הדבר דומה? לזאטוט, שמושיט לך בשפת הים קלמנטינה ומבקש ממך: קלף לי. זה איננו הילד שלך, אך בעיניו כל המבוגרים בסביבה עשויים לשמש מכונות קילוף, ולהיות כתובת לצרכיו המיידיים. לפעוט החביב הנ"ל יש אמון בסיסי בבריות וקשה מאוד לסרב לו, אלא שאין הוא מבחין מתי הוא נתקל במבוגר פנוי, והיכן הוא מטריח מישהו באמצע עיסוק כלשהו. כשיגדל, יבחין ביתר דיוק ממי לבקש סיוע בדחיפת המכונית, ממי לבקש הלוואה, וממי לא לבקש מאומה.

אז כשהתחיכה הזו לירדך נוחתת עליך, אתה אינך מבחין שהיא איננה מבחינה בך. ובוודאי שאיננה מתחשבת בך. אמנם אומרת דברים מאוד ערבים לאוזן, אך

אתה מצפה לקטסטרופה

אך אם הינך סבור שזו אהבה בתחילת הדרך, קל לך לטעות ולהחמיץ את מהות העניין. כשהיא מתקשרת אליך הביתה, כדי לשמוע את קולך וגם אתה מתגעגע אליה ורוצה לשמוע את קולה – אתה חש את אשתך מאחוריך, יודע שהיא מבחינה שאתה מתוח ונרגש שמא תיתפס. אתה חי בזמן שאול ומצפה לקטסטרופה.

איפשרת כך לאהוב אותך והדפת צורות רבות של אהבה מן הסוג הידידותי הרבה יותר. מן הסוג המוסיף ולא גורע. והרי עם אהובתך אתם מבלים שעות רבות בלהעלות גירה אודות אשתך האיומה, וכשאתה בבית אתה מבלה שעות רבות בדמיונך עם המאהבת, וכך אתה מחמיץ הן את מה שיש לך בבית, והן את מה שיכול להיות לך עם חברתך.

וכשהיא מאיימת עליך שהיא תלך לאשתך, כי איננה יכולה יותר כך, ואתה הרי חלש אופי והיא נאלצת לקחת את העניינים בידיים, אתה עובר לסדר היום מבלי להגיב. אתה עדיין חש אהוב ולא מבחין שמישהו מבצע פעולת־חבלה, לחסל את כל מה שבנית בעמל רב עד כה. מאחר שאינך מחסל זאת מן ההתחלה, זה גם עלול לקרות לך.

כאן מתבצעת פעולה חבלנית לכל דבר. אתה קם בבוקר ואתה מוצא על ידית דלת ביתך מתנה מאהובתך, שלא יכלה להתאפק מלבטא את רגשות אהבתה ואת התייחסותה ליום הולדתך. מהלך זה הינו הקש ששובר את גבה של אשתך, הפותחת עתה במסע גירושין רב־נקמות, דמי מזונות לשלושה ילדים שיהיה ניכר היטב בשנים הבאות, ורק חלק מפרי עמלך יעמוד לרשותך מעתה ואילך. שלא לדבר על הכוח־מרץ־עצבים שיהיו מבוזבזים על צרות ובעיות מן הסוג המצוי למכביר בסרטים סוחטי דמעות.

אף על פי כן רבים מרגישים הקלה בכך שנעשה מהלך כלשהו המניע ומחלץ אותם מן המצב התקוע. גם פתרון שגוי הינו פתרון. ורבים מעדיפים אותו על פני מצב עניינים סגור ובלתי פתיר. אך זהו פתרון מגושם, שמחירו עימו. מי שנוטל על עצמו את עול הניסוי וההחלטה, מצליח למצוא פתרון מדוייק יותר, ההולם יותר את הנסיבות וכמובן זול יותר בדם וכדמים.

שיקול דעת דל

ברור, כי כל מי שאיתרע מזלו להקלע לבאלאגן שכזה, ניצב בפני החלטה לא קלה מכל זוית שהיא: לעזוב את הבית ולפתוח דף חדש – זה כרוך במאמץ אדיר, אך גם לעזוב את המאהבת, לצמצם ולהגדיר את הגבולות ולהשקיע את כל כולו בבית – אין זה קל. רבים על כן נמלטים מן הטורח של משאיומתן אינטליגנטי אל פתרונות מגושמים.

הקושי לבצע החלטה, שיש עימה שיקול־דעת, נובע בין השאר מכך, שפרטי המידע המצויים במוחות האנשים הנוגעים בדבר, הינם מעוותים ומעוצבים על פי פעלולי מוחם הלא־כונר בגיזרה זאת. תקצר היריעה אף לגעת בחלק מן התעתועים הללו: האחר חש בטוח ומשוכנע שכדאי לו להחליף את אשתו האיומה בחדשה. אין לו שום ספקות בעניין זה. זו "טרנטה" והוא מבקש להחליפה במודל חדיש.

האמנם?

מן הצד נראה דווקא, שהוא מתעקש להחליף מכונית בקורקינט. ואולי עם הזמן יקלע גם עם אשתו החדשה למבוי סתום וחסום, מעין זה שנתקע בו עם אשתו הוותיקה. ומנין שיצליח להתמודד בכך בהצלחה שנים רבות אחרי כן? ועם השנים הרי מרווח הטעות העומד לשותנו מתקצר והולך, כלומר, הטעויות עולות לנו ביוקר ופחות ניתנות לתיקון.

כיצד ניתן לדעת מתי הינך מתפטר מספחת ונותן לעצמך הזדמנות לשארית ימיך, ומתי אתה פשוט מבצע פעולת התאבדות והריסה ומשלם על כך ביוקר רב? קשה לענות על כך. תחושותיך העכשוויות הינן, כרגע, מורות־דרך גרועות ביותר להחלטה. במיוחד אם כל הנוגעים בדבר סוערים, בין אם הם מאוהבים ובין אם הם שונאים. וזה הזמן הגרוע ביותר להחלטה, כי מרכיב שיקול הדעת הינו דל. ■

מסורת

בר־מצווה בירושלים

הן מביאות, אחת לשנה, מארה"ב לישראל 3000 בני ובנות מצווה. הרבי מלובביץ': "חשוב שגם בנות תהיינה מצויידות בתודעה יהודית".

בכל שנה מביאות סיל שר ובתה מרילין זימקה שלושת אלפים בני ובנות מצווה מארה"ב לישראל, לחגוג את המעבר מילדות לבגרות בארץ הקודש. "אנחנו רוצות שהם ירגישו יהודים עד לשד עצמותיהם. שיהיו יהודים גאים ופעילים בקהילה שלהם – אפילו אם אינם עולים לישראל", מסבירה סיל, אמא־סבתא יהודיה טובה מניו־ג'רסי, שהצליחה לגרור את הבת שלה לפעילות ציבורית־חברתית כמעט בניגוד לרצונה. הפעילות הזו הפכה גם לסיפור הצלחה במישור הכלכלי.

זה אמנם משהו שאסור לזלזל בו, אך לא בזה העיקר.

הסיפור נולד מטרגדיה: לפני שבע עשרה שנים נפטרה אודרי, אחותה הצעירה של מרילין, ממחלת הוצ'קינס. אמא סיל כמעט נשברה. בתום ימי האבל אספה את עצמה והחליטה לעשות משהו קונסטרוקטיווי שיתרום לחברה וגם ינציח את אודרי. "הרעיון היה להפוך ציון דרך בחיים לארוע שלעולם לא יישכח. מיד חשבתי על ישראל". סיל ומרילין הקימו חברה בשם "איטאס". מדי שנה הן מביאות בני נוער לישראל, כדי שיחגגו כאן בר־מצווה.

הבסיס הוא מלון "הילטון" בירושלים. את העליה לתורה והדרשה עושים בבית כנסת כדת וכדין. או נכון יותר כמעט כדת וכדין: הרבנים האורתודוכסים מתנגדים לצרופן של בנות לעניין – אבל הרבי מלובביץ', הרב שניאורסון, התיר לאחד מרבניו להכניס בעול המצוות גם את הבנות תחת מספר סייגים. במכתב חתום על ידו כתב הרבי מלובביץ' כי הוא סבור ששתי הנשים הללו (כלומר סיל ומרילין) טועות, אבל האמהות הן אלה שמחנכות את הבנים, ולכן חשוב שגם בנות תהיינה מצוידות בתודעה יהודית.

מירושלים יוצאים למצדה, לים המלח ואפילו לאילת. נשף הבר מצווה "זה ממש כמו חתונה" מתלהבת סיל, "המלון מכין עוגה ענקית (מ־400 ביצים) בצורת ספר תורה ועליה כתובים שמות הילדים בעברית ואנגלית. את הרגעים הגדולים מנציחים גם בוידיאו – שישאר משהו לכל החיים". ■

אילנה באום

סיל שר ובתה מרלין. הסיפור נולד מטרגדיה אישית. צילום: יוסי זמיר, סקופ 80

לאילת
הטיסה הזולה ביותר ת"א–אילת–ת"א
99* ש"ח בלבד
182 ש"ח
*המחיר במבצע לטיסות מיוחדות מת"א לאילת בימים א'־ד' אחה"צ, מאילת לת"א בימים ב'־ה' בבוקר. המחיר הרגיל לפי לוח הטיסות היום־יומיות (ת"א־אילת־ת"א) 149 ש"ח בלבד.
169 סיור יום אחד באילת
ש"ח בלבד (כולל טיסה הלוך־ושוב) לישראלים בלבד
לקבלת פרטים והזמנות: ת"א – בן יהודה 228, 03-442297,452735
ואצל סוכן הנסיעות שלך.
שחף
טוס שחף לאילת־ חסוך כסף וזמן.
כפוף לתקנות טיסות שכר פנים ארציות. המפעיל: שחף צ'רטר (1986) בע"מ ר.מ.ת.א. 109 המוביל: שחף נתיבי אויר בע"מ. הטיסות אושרו ע"י מינהל התעופה האזרחית, אישור מספר 1/1/4/87.

לגננות ולמוסדות
תנו כל כסא ישן, קבלו טף·כסא
Tough Chair
ב-7 ש"ח בלבד!*
טף כסא - כסא הילדים החזק ביותר בעולם.
* ללא מע"מ, במקום 9 ש"ח. המבצע לתקופה מוגבלת בלבד
היחידי עם 10 שנות אחריות (לתקופת המבצע)
יצרן פוליזין
גשר הזיו טל: 04-857650
משרד מכירות: רח' מולדת 11, ת"א
טל: 377272, 03-372322

כתיבה המכונה ב־20 שעות בשיטת עיזרה
בי"ס למסחר "רימון"
תל־אביב, דיזנגוף 85, טל' 281985

חוגגת 15 שנות פעילות

לאופנת מרטין – ברכות
רח' בר־כוכבא 12 בני־ברק, טל.: 781470

לאופנת מרטין
מיטב הברכות
יבואני בדים אקסקלוסיביים
נחלת בנימין 20, תל־אביב, טל' 659413

לאופנת מרטין
ברכות להתרחבות עסקיכם ול־15 שנות פעילות
עלו והצליחו
מאחלים:
קישוטים, כפתורים, רוכסנים וחוטים
ייצור כותפות מכל הסוגים
נחלת־בנימין 18, ת"א, טל: 658378, 663697, 663499

לאופנת מרטין
ברכות ואיחולים ביום חגכם
מאחלים:
בית מסחר לבדי אופנה חדישים
נחלת בנימין 22, ת"א, טל: 03־657374

לאופנת מרטין – ברכות
רח' קהווגה 6, נצרת
בגדי צעירים, צעירות, כלות וחתן

לאופנת מרטין – ברכות
מאחלים:

למלכה יעקב
וכל בית מרטין

שפע ברכות והצלחה
לדגל ההתרחבות
עלו והצליחו
הצלחתכם הצלחתנו

מאחלים:
"...בע"מ"
סוקולוב 10, רמת־גן, טל' 7514335

לאופנת מרטין
המשך הצלחה ושגשוג
מאחלים:
אופנת נשים
רח' הרצל 163, רחובות, טל: 08־456679

לאופנת מרטין
צרור ברכות ביום חגכם
מחנויות איילה כפר־סבא
מרכז אחרוני
רח' ויצמן 119

לאופנת מרטין
יבואני בדים
נחלת־בנימין 20, ת"א, טל.: 03־663492

למלכה יעקב
ואופנת מרטין

בהצלחה
והמשך שיתוף פעולה פורה

יבואני בדים־אופנתיים
נחלת־בנימין 2 תל־אביב
טל: 461187, 03־652049

צ'יאנורשוילי – רחוב נחלת בנימין 11, תל־אביב, טלפון 03־663059
המפעל: איזור התעשיה, חולון

שרה ושוקי
מברכים את
מלכה ויעקב מאופנת מרטין

הרצל 20, בית הקרנות חיפה, טל. 04־614801

לאופנת ליילה
המשך שיתוף פעולה הדוק
מוצרי אופנה בסיטונאות
רח' פרץ 41, ת"א

לאופנת ליילה
המשך עבודה פוריה במלאת לכם 10 שנים
לידיה־אופנה נשים
שדרות גרוזנברג... ת"א, טל. 03־655032

לאופנת ליילה
ברכות
במלאת לכם
10 שנים
אופנת ...

לאופנת ליילה
המשך עבודה פורית
במלאת לכם 10 שנים
...ובנו יצרני אופנת בע"מ
אלנבי 64, ת"א, טל. 03־663192

לאופנת ליילה
המשך שיתוף פעולה הדוק
פניטקס בע"מ
רח' אילת 52, ת"א 825759

לאופנת ליילה
המשך שיתוף פעולה פורה
במלאת לכם 10 שנים
מאחלים:

לאופנת ליילה
צרור ברכות לבביות
במלאת לכם 10 שנים
יצרני אופנה רנט
רמב"ם 13, ת"א, טל. 03־661935

לאופנת ליילה
ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
רונן מודל
קלישר 28, ת"א, 03־663286

הפקה. "שיווק" פרסומים מיוחדים במעריב, טל. 03־331936, 331986, 332062

"עלומים 87" – תערוכה בסגנון אחר

מאת עידן ישראלי

בעוד נושאי טבע ובריאות הפכו באחרונה להיט עולמי, די מפתיע שעד כה לא נערכה בארץ תערוכה לטבע ולבריאות. עכשיו זה בא – ובגדול, בתערוכת "עלומים 87".

חזינוק יינתן עם צאת השבת הקרובה – ב"גני־התערוכה" בתל־אביב. לאחר דברי־הפתיחה של ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, יישמע טרטור מסוק, שבו יגיע למקום "מר עולם", מוחמד מקאווי, מקנדה. זה יציג לעין כל את גופו הבנוי לתלפיות, נחוות "יודר ספורט". לאחר־מכן יצפה הקהל במופע גלישה על חבלים (סנפלינג) ממסוק אלי כיפת הביתן המרכזי. בהמשך – הופעת קרטה והתחרות הראשונה על תואר נער ונערת "עלומים 87", כשהגמר יהיה לאחר סדרת תחרויות, עם נעילת התערוכה, במוצאי־שבת כעבור שבוע.

את תערוכת "עלומים 87" מארגנת האגודה לקידום הטבע והבריאות בישראל, באמצעות חברת "אנן הפקות", שמנהלה, שלמה צפדיה, איש־עסקים תל־אביבי, שם לו למטרה לעשות לרווחת הכלל, לאו דווקא מסיבות מסחריות. על־כן מעורבים בתערוכה גורמים וולנטריים כמו האגודה למלחמה בסרטן, אגודת "מלב אל לב" והחברה להגנת הטבע.

תערוכת "עלומים 87" תתנהל סביב שלושה נושאים מרכזיים: טבע, בריאות וספורט. בתחום הטבע יוצגו בפני הקהל כל מעלות המזון הדיאטטי, הטבעוני והצמחוני. חלק ניכר ממאה המציגים בתערוכה יהיה קשור לענף המזון. לנושא הטבע תוספת הקוסמטיקה הטבעית, כולל הדגמות לקהל. בין המרצים בתערוכה יהיו דוד נחום, יו"ר אגודת הצמחונים והטבעונים בישראל, שיישא דברים על הטבעונות כדרך חיים. חבר אגודתו, יצחק בן־אורי, ירצה על תזונה טבעית כגורם מונע ובולם מחלות.

בתחום הבריאות יושם הדגש על הרפואה המונעת, תוך כדי הפניית הציבור למכוני בדיקה שונים. אחד המרצים יהיה ד"ר יוסף ברנר, ממכון "לב הכיכר". מבין נושאי הבריאות, שלהם תוקדשנה הרצאות באולם הקונגרסים, לא ייפקד כמובן מקומה של מחלת האיידס, כשהמרצה יהיה פרופ' אברהם מורג, מ"הדסה" ירושלים. פרופ' שלמה מרקו, מהמחלקה הווירולוגית במכון וולקני, יישא דברים על חקלאות אורגנית ועל מלחמה ביולוגית במזיקים. ד"ר דבירי יביא דרכים חדשות להפחתה במשקל ולתזונה נכונה. יתקיימו גם קורסים והדגמות של החייאה.

בנושא הספורט יופנו הזרקורים לאמצעים שונים לנופש פעיל, למכוני הכושר ועוד. יום־יום יחזה הקהל במופעי סנפלינג ויוזמן להצטרף למחול אירובי המוני. שלושה ימים לאחר בחירתם ב"סינרמה", יבואו לתערוכת "עלומים 87" "מר ומרת ישראל" לשנה זו כדי לתת לקהל הרחב להתרשם מדוע נבחרו. ניתן יהיה לרכוש ציוד לספורט ולפיקניק וייערכו תצוגות אופנה של בגדי ספורט, קרטה, סיף, טניס וגלישה.

התערוכה תתרכז בשטח הירוק, סביב האגם שבלב "גני־התערוכה", שבו מתקינה חברת "אד מזרקות" את המזרקה היפה ביותר בארץ, במיוחד לקראת התערוכה. משה כספי, ממושב חירות, מעצב לתערוכה קישוטים כפריים.

תערוכת "עלומים 87" יוצאת לדרך בסיסמה: "כיף לכל המשפחה". יש לי רושם, שלרבים מאיתנו זה יהיה הכיף של הקיץ.

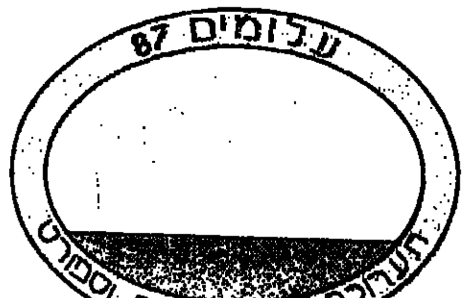

...כי מעופרה תצא תורת התה

מיפעל לייצור תה צמחים, "תה עדנים", שהוקם בעופרה בתשמ"ה, כבר נערך לייצא את מוצריו לארה"ב ולשוויץ. המיפעל ניזון מצמחי מרפא, ללא דשנים וחומרי הדברה. גם הייבוש נעשה בדרך הטבע.

מיפעל תה עדנים, לייצור תה צמחים, הוקם בישוב הקהילתי עופרה בקיץ תשמ"ה והחל בשיווק מוצריו בסתיו תשמ"ו.

המיפעל ניזון כיום בעיקר מחקלאות אורגנית של צמחי מרפא, שהתפתחה בשנים האחרונות בעופרה ובישובים כוכב השחר, מעון וגבעת ישעיהו. ייחודה של החקלאות האורגנית בכך, שהיא אוסרת את השימוש בדשנים ובחומרי הדברה. כלומר, נמנעת מלהחדיר לגידוליה כל אותם רעלים המקובלים בחקלאות הרגילה.

גם ייבוש הצמחים נעשה בדרך טבעית, באמצעות מיתקן יבוש סולרי יחיד מסוגו בארץ (לפי תיכנון המכון להנדסה חקלאית – מרכז וולקני).

המיפעל מייצר כיום 7 מוצרי תה צמחים באריזות שקיקים ובאריזות תפזורת, רובם בעלי מספר מרכיבים (תערובת של מספר צמחי מרפא) ומיעוטם בעלי מרכיב אחד (צמח מרפא אחד). לפי הפירוט הבא: תה מנתול, תה לימוני, תה היביסקוס, תה מליסה, תה בבונג (קמומיל), תה לואיזה, ומרבה רפואית.

חלק מבין המוצרים הללו עדיין אינו אורגני, אך תוך שלושה חודשים לאחר קליטת יבולים אורגניים חדשים יהיו כל מוצרי המיפעל אורגניים.

הייצור במיפעל עומד בסימן של איכות גבוהה הנובעת מחד גיסא מעצם הגידול האורגני ומאידך גיסא משמירה קפדנית על טריות מירבית ועל נקיון

המוצר ניתן להשיג את מוצרי המפעל בכל חנויות הטבע בארץ, בחנויות המזון המובחרות ובקרוב ברשתות השיווק הגדולות.

המפעל נערך עתה לייצא את מוצריו לארה"ב ולשוויץ.

תה עדנים עופרה, ד.נ. מזרח בנימין טל' 02־976908.

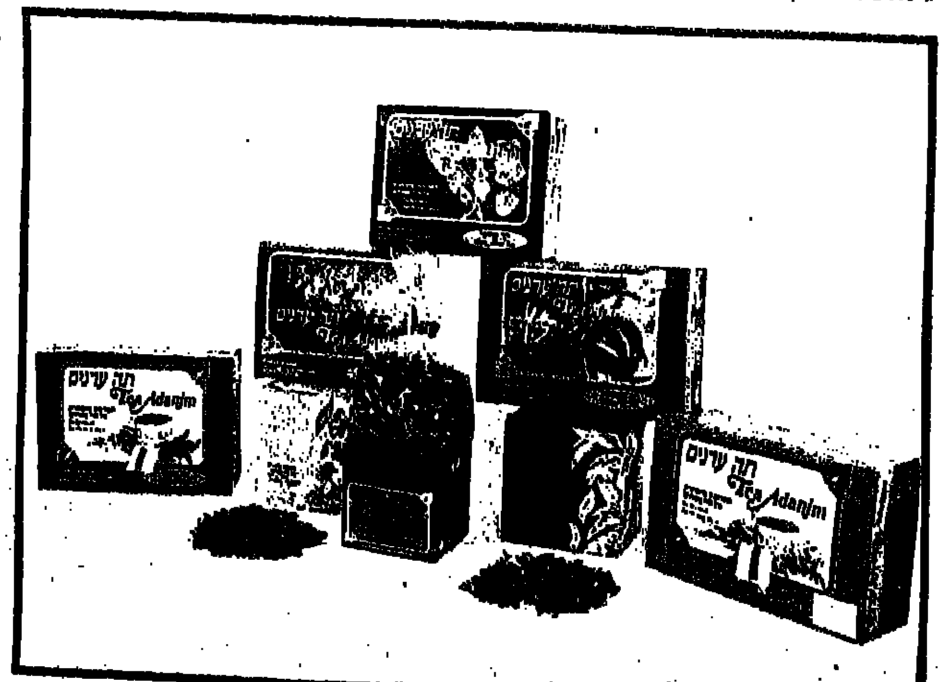

הפקה: "שיווק" נוספים מיוחדים במעריב, טל: 332062, 331986, 03-331936

מיצלי – לגמוע את הפרי!

חשבוע חזדמן לי לערוך היכרות עם שני הטעמים החדשים של מיצלי – אגסים עם תפוחים ומיצלי מנגו. שניהם משווקים באריזה חדשה של שני ליטר ושניהם מיצים טבעיים, שטעמם – טעם הפרי המרענן עצמו – אינו מבייש את טעמם של המיצים הטבעיים הוותיקים יותר של מיצלי, להם אני שומרת אמונים זה כבר: תפוחי עץ, תפוזים, ניאבה, מישמש, אננס וקוקטייל פירות.
אנדה ולא אבוש, סקרנותי הרבה ונטייתי האישית למוצרים טבעיים, בריאים ומזינים, מביאים אותי לנסות כל מוצר חדש. אבל אני חוזרת ונשארת נאמנה למיץ הטבעי הראשון: מיצלי. אני מעדיפה אותו, בראש ובראשונה בזכות טעמו המעולה. ויש לו מספר צזפרים נוספים, המייחדים אותו מן האחרים:
★ *הידית הפלסטית, המתוברת לקופסת הקרטון. נוח לנשיאה ולהעברה. זו ממש התחשבות בלקוח.*
★ האריזה מעוצבת ויפה – גם זה מוסיף להרגשה הכללית.
★ הצזפר האופייני והמיוחד ביותר של מיצלי הוא הברז הפלסטי, המהווה חלק מן האריזה. ברז זה שומר על טריות המיץ לאורך זמן, שכן כדי לשתות אין צורך לפתוח את האריזה, אלא לשאוב ולמזוג ממנה.
הילדים אוהבים את שיטת הברז ובימים בחם חוזרים הרופאים ומזהירים אותנו, שעלינו לשתות הרבה, אי־אפשר להתעלם מהברז שמזרבן לשתייה בריאה.
בזכות הברז, מיצלי תמיד טרי, עד הטיפה האחרונה. אפילו אחרי חצי שנה. אבל כשיש מיץ טבעי טעים ומפתה כל־כך, מי מסוגל להשאיר אותו חצי שנה בלי לגמוע את כולו...

יצרן – מיפעל פרי העץ, אזור התעשייה עפולה. שיווק מרכזי: נוגי פוד מרקט ישראל בע"מ, רח' שלמה המלך 16 בני־ברק, טל' 03-776188.

בריאות לכל – עם "ביו־סטרט"

ביו־סטרט, מזון מחזק בעל ערך בריאותי יוצא מן הכ־לל, מיוצר בשווייץ בתהליך ביולוגי מיוחד במינו וזוכה להצלחה גדולה בכל העולם זה 20 שנה.

האדם המודרני בן־זמננו צפוי באופן תמידי למעמ־סים שונים, התאמצות יתר בחוג המשפחה, בבית־הס־פר, בעבודה, רעש, זיהום, תזונה בלתי מאוזנת ועוד... כדי להשיג כושר מירבי חשוב לספק לגוף חומרים מחזקים למיניהם המצויים בצורת מרוכזת וטבעית.

מה מכיל הביו־סטרט?

על בסיס של שמרים "קנדי־דה אוטיליס", צמחי בר, תמציות לתת, דבש ומיץ תפוזים. המחקר המדעי בשנים האחרונות גילה בתא השמרים אוצר עשיר של חומרים חיוניים, כגון חלבונים, שמנים, פחמימ־נים, מינרלים, חומצות אמיניות ושאור. תאי השמ־רים מוזנים בצמחי־בר יכו־לים לבקוע באופן טבעי, כך שאפשר לנצל את החומרים החיוניים הללו במלואם.
זאת ועוד, ביו־סטרט מיוצר רק מחומרים טבעיים, אינו מכיל חומרי תוספת מלא־כותיים ולא אמצעי שימור כימיים.

ביו־סטרט מתאים לכולם. ילדים, מבוגרים, בריאים, מחלימים, נשים הרות ומי־ניקות, אנשי מקצוע וספו־רטאים.

"במבו" – "BAMBU" תוצ־רת חברת "ביופורס", ד"ר ווגל שווייץ. תחליף קפה מעולה מפירות וצמחים מבריאים בארזיות של 100 גרם ו־200 גרם. טעים וחזק ואינו מפריע לשינה. גם לילדים בכל הגילים.

לחשיג בחנויות למוצרי מזון טבעי ובכל בתי־המרקחת. שיווק והפצה: "אלביס" בע"מ, ת.ד. 4144 ת"א, טל' 282337.

בריאות ודיאטה עם ביו סטראט!

BIO-STRATH®

מזון בריאות מיוצר מחומרים טבעיים בלבד ללא תוספות כימיות. הירידה המושגת בדיאטה זו יכולה בכל מקרה להגיע ל־3.5 ק"ג בשבוע הראשון. את **ביו סטראט** תוכלו להשיג בחנויות למוצרי מזון טבע ובכל בתי המרקחת.

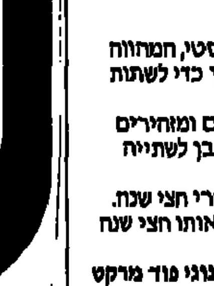

תכנית „7 ימי דיאטה"
מטעם המכון השוויצרי
תישלח חינם
ללקוחותינו

שווק והפצה „אלביס"
בע"מ ת.ד. 4144 ת"א
טל' 282337

בקרו אותנו בתערוכת טבע ובריאות "עלומים 87" גני התערוכה ת"א, ביתן 22, 29–22 באוגוסט.

יופי ובריאות
תחת קורת גג אחת

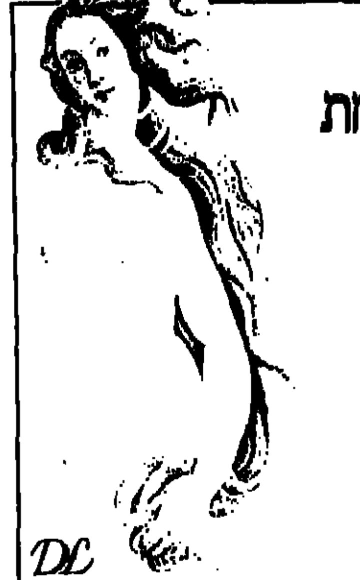

- מסאז'ים
  במיטות שיאצ'ו
- טיפולים קוסמטיים
  על בסיס טבעוני
- הרחקת שיער ללא כאב
- אלקטרותרפיה
  להקטנת היקפים ותיזוק
  שרירים רפויים
- שיזוף
  במיטות שיזוף

מכון הדרך ליופי

DL

בהנהלת דבורה ליבוביץ, אחות וקוסמטיקאית, רח' הירדן 9, הרצליה, טל. 052-82894

אקווה סקוטר
האופנוע הימי האישי

תענוג לשחיינים בכל הגילים

מבצע עד ל־31.8.87
(או עד גמר המלאי).

כל הרוכש "אקווה סקוטר" בתקופת המבצע בצירוף מודעה זו, יזכה לאירוח בבית מלון באילת ל־2 לילות.

aqua SCOOTER

יבואן:
אלין טרייד בע"מ
ALIN TRADE LTD
שיזקין 62, ת"א,
טלפון 03-611620

לוטם

המרכז לטיפול טבעי מוגע

בהנהלת יעל בטקו וארנון ברנדיס
בפיקוח רפואי.
תל־אביב, רחוב שלום עליכם 53
(ליד בית אל־על)
טלפון: 03-288318, 03-288648

שיכוך והקלה של כאבים ומתחים

מכף רגל ועד ראש...

מועדון בריאות טיפוח והרזיה

מועדון מטיילי נעדיב

עם **דליה ניר**
30/8 – 4/9
פרטים והרשמה: 03-439207

קח את זה קל־גב

קל־גב

תיקים באיכות מעולה לבית־ספר, ספורט ונשים. רח' משה מזרחי 1 רחובות 76563, טל. 08-416095

1078 1077 1079

ברכות לאחים פפושדו לשנת היובל

פפושדו – ביסקויט עם נשמה

יש ביסקויט ויש ביסקויט עם נשמה. הביסקויט של האחים פפושדו מלווה את ילדי ישראל והוריהם זה 50 שנה. החל מקונדיטוריה קטנה אותה יסדו שלושת האחים לבית פפושדו בחסן בק שביפו, אשר בעקבות המאורעות עברה לשכונת התקווה, ועד היום, כאשר המפעל המשגשג בחולון מנוהל על ידי תוספת נכבדה של ששת הבנים האחראים על 40 עובדים.

בין מוצריו של המפעל המשפחתי שהתפתח פי ארבעה מאז עבר לחולון (1961), אפשר למצוא את כל סוגי הביסקויטים והעוגיות, כשגאוות המשפחה הינה בייצור ביסקויטים מיוחדים לחג הפסח.

מה הוא סוד טעמם של הביסקויטים מתוצרת פפושדו?

מה הם מכילים מלבד קמח, סוכר, שמנים ותבלינים? הרבה מאוד נשמה, אומרים במשפחת פפושדו והרבה מאוד הקפדה על איכותה וטיבה של התוצרת.

מוצר פגום לא יעבור את הביקורת הקפדנית של שמונה זוגות עיניים המשגיחות על איכותו.

שילוב ידע ונסיון של 50 שנה, מכונות חדישות ועבודה מכל הלב, יצרו את הביסקויטים אשר דור שלם גדל עליהם.

את הביסקויטים של פפושדו אפשר למצוא בכל רשתות השיווק והמכולות בכל רחבי הארץ.

המפעל נמצא באיזור התעשייה חולון, רחוב הנביש 12, טל. 03-805104.

אנו מודים לכל ידידינו שבירכו אותנו ביום חגנו

האחים פפושדו ובניהם

לאחים פפושדו – ברכות
מגבר שנוריק יבואני וספקי סוכר וקטניות
טל: 03-268296-8

לאחים פפושדו ובניהם
במלאת יובל למפעלכם
תזכו לעוד שנים רבות
של שגשוג והצלחה
אברהם ש. רקנטי
(תשל"ד) ושות' / משרד לביטוח
רחוב יהודה הלוי 55, תל-אביב 65781
טל' 612434, 613962

למשפחת פפושדו ברכות לבביות
יוסף אוחנה. שגואות REPRESENTATIONS
ת.ד. 10065, P.O.B – רמת-גן RAMAT-GAN 52001
טלפונים TELEPHONE 03-722232, פאקס FAX : 03-735583
טלקס TELEX 371546
מכונות ייצור, אריזות וקשירה
PROCESSING ,PACKING AND STRAPPING MACHINES

לפפושדו ובניו – ברכות
[illegible]
ענתבי 18 פינת לבנדה 13 ת"א, טל: 374487

לאחים פפושדו – ברכות
[illegible]
יבוא ושיווק ממתקים וביסקויטים

לאחים פפושדו ברכות,
מאחלים: [illegible]
הסוכן בירושלים, רח' אלישר 4, ירושלים

ליעקב ולאברהם
צרור ברכות ליום חגכם
כה לחי!
גלגומל
הארד 9, אזור התעשיה,
רמת החייל, טל. 478225

לאחים פפושדו
ברכות ביום חגכם
מאחלים:
עוגנות כל טוב בע"מ
שד' הר-ציון 19 ת"א טל. 379562

למשפחת פפושדו
ברכות לרגל חג יובל
הצלחתכם – הצלחתנו
פורמפל – רחוב המגשימים 6 אזור התעשיה קרית מטלון פתח-תקוה טלפון: 9231642, 9233151-03

לאחים פפושדו – ברכות
ממגדנית דגן אחים שרעבי בע"מ
המטיש 6 א.ת. חולון טל: 5592869

לאחים פפושדו – ברכות
[illegible]
טל: 822570, 822876

ברכות לאחים פפישדו
[illegible]
דרך אחוזה 94, רעננה

למשפחת פפושדו
זר ברכות לחג היובל
[illegible]
שיווק מוצרי מכלת ומזון
רח' הלח"י 21 בני-ברק טל. 798752

לאחים פפושדו
ברכות ליובל ה-50
תשמל וכב דוד
תחנת דלק השבעה – אזור
טל. 5564567

למשפחת פפושדו
ברכות לבביות
* בית דפוס להדפסת
* אריזות בצלופן
* פוליאטילן + למוטים פוליפרופילן
* חיי דנסיטי
* ושקיות ניילון מודפסות
* מכל הסוגים
פלקסו-פרינט בע"מ
רח' ניסים ק. אריה פתח תקוה
9221744 9221978

למשפחת פפושדו
במלאות לכם 60 שנה כה לחיו
המשך שיתוף פעולה פורה
אריזות זה אנחנו
[illegible]

לאחים פפושדו ולמשפחה
ברכות ואיחולים לבביים
אחים מגמד
ייצור ושיווק שקיות ניילון מודפסות וחלקות HD/LD
האורגים 17, א.ת. בת-ים טל. 5521923

לאחים פפושדו
איחולים להישגיכם
הנאים בתעשיה
עלו והצליחו!
מאחלת:
טחנת קמח שלום
פתח-תקוה

ברכות לפתיחת רשת חנויות קרואסונט בישראל

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק – ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
טעם אחד קדימה
יצרנית גלידות ושלגוני איכות משמות וזכה.

לקרואסונט
אתכם ביד אחת לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
רגב סוכנות ביטוח בע"מ
REGEV INSURANCE AGENCIES LTD.

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
קרואסונט
הרצליה
ככר הציונות
(מול בנק דיסקונט)
טל. 052-555217

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
אתכם ביד אחת לאורך כל הדרך
הנהלת
שליפלסט בע"מ
בר כוכבא 5 בני ברק

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק המשך שיתוף פעולה הדוק
אוקל-נצוות העובדים
המסגר 12 ת"א, טל. 03-371194

לקרואסונט לרגל פתיחת העסק
בהצלחה והמשך שיתוף פעולה פורה
סלט-שמיר
רח' אילת 10, כפר מעש
טל. 03-9324440-1

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק החדש
שפע ברכות איחולים לבביים
להישגיכם הנאים
בית דפוס רמב"ם
כל סוגי עבודות דפוס • עבודה מעולה
רח' מזרחי 13 ת"א 66095 טל. 03-821957

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
אתכם ביד אחת לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
ג'ניוזה אופנה בע"מ
ייצור ביגוד ספורטיבי אופנתי
ת"א, רחוב השוק 9 ☎ 839856, 03-839881

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
בכבוד רב
חברת רולן
04-740656, 055-22046

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
שאו ברכות חמות
כפלו ושלשו אתכם
לאורך כל הדרך
המברכים:
אלדו, מירי ועמוס
קרואסונט טבריה
טל. 067-90776
067-90670

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
המברכים:
מיכה, נפתלי ואורי
א.מ.ן 2000
קרואסונט מגדל שלום, טל. 03-654156
מאפית קרואסונט הבורסה ב"ת, טל. 03-702185

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
אתכם לאורך כל הדרך
א.א. שלגית תעשיות קרור בע"מ
קרור חשמלי ומקררים מסחריים
העמל 9 בת-ים, 03-5511574

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
ענטו"פ מכון למינוציה בע"מ
אריזות, ציפוי והברקת נייר, הדפסת שקיות
רחוב היסוד 5 תל-אביב, טל. 03-831437

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
המשך שיתוף פעולה הדוק
סער תעשית שלטים בע"מ
המרץ 5 קרית אריה, פ"ת

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
אתכם ביד אחת לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
מטגל
תעשיות אחסנה ושינוע בע"מ
טל. 03-354972

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
המשך שיתוף פעולה הדוק
מסגרית ארנולדס
בת-ים, אזור התעשיה, רח' המסגר 5

לקרואסונט
לרגל פתיחת העסק
ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
קונדיטוריה תופין בע"מ
עשיה ושיווק לבתי-קפה
שושיק ושאול
רחוב קיבוץ גלויות 45 ת"א
טל. 838020, 03-810144

אברהם שרון

הצצה גלויה אל בית הבריאה

אחיות צירים נאנחות מסביב היולדות וגונחות על יצועיהן הזמניים, קוראות, לחילופין, אמא־אלוהים, משוועות אל שתי הישויות הנערצות.

האחיות המיילדות עוברות ממיטה למיטה, אומרות את שיעור קירבתה של האשה הכורעת ונאנקת, כבושה בין צירים, אל הלידה.

הן מביטות בקו הירקרק המרצד בכעין צפצוף חד על צג המוניטור.

שקיות העירוי וריח חומרי החיטוי, המחט המאונקלת שבה ייתפר עורו החתוך של דרום הנרתיק, החלוק העוטף אותי כסגולה דקה נגד חיידקים עלומים, השקית בה ייעטף קרום השיליה. הכל הולך עליי קסם עמום וגם אימה. אנחנו מתאמנים, בין ציר לציר, בדרכי הנשימה השונות, שלב שלב ואופן הנשימה המתאים לו, כפי שלמדנו ב"קורס ההכנה ללידה" המזורז.

פעם בפעם אני ניגש אל המצלמה, מכוון את הצמצם, בודק אם כל הכפתורים וכל החיצים נמצאים במקום. היא מקרבת את שפתיה אל פיית הקלקר, מלחלחת אותן בשארית הקרח המופשר, משתפת אותי בחרדתה. אנחנו מהדקים אצבעות ונשבעים לחיוכים שבועה שיש בה חומרים אשר רק אנחנו, שנינו, מכירים את נוסחת ההתרכבות ביניהם.

ריח לח של הפרשות ורפשים, ליחות וורידים, פקעות דחוסות בגרון.

*

בבדיקת האולטראסאונד לא נאמר לנו מה מינו של העובר. על המסך הצטיירה תמונה שכמוה כחתך עומק בפני הירח: הרים וגאיות, קמרים ושקעים, חומר אפור, כמו פיסות עננים כהות. אינני מבין דבר. מה לכל זה ולעובר.

נוקפות שתי שעות מאז הכניסה אותי האחות אל החדר בו אמורה אשתי ללדת. הווילון הירקרק מופשל כדי סרק הצצה. הוא אינו משמש מחיצה של ממש. הוא אינו מפריד בין היולדות הפרדה שיש בה משום הענקה של תחושת פרטיות.

מרי רבעי־שעות פוקד הרופא התורן את מיטת הכורעות ללדת. בודק את התוטים הקושרים בין ראש העובר־תינוק לבין החלל החיצון, החוץ־רחמי, מחוברים אל המוניטור.

באצבעות רפויות אני מוחה ממצחה אניצי זיעה, ומורח במקומם טיפות לחות של שרידי מים, שאריותיהן של קוביות הקרח המופשר.

*

עיני רוחי נושאות אותי אל האיורים הפלאסטיים בספרי ההריון והלידה, אשר כל כמה שהם אמורים, מעצם כתיבתם, להדריך, לסייע, להרגיע, ליידע, להסיר מסווים, לגלות את הדברים כפי שהם, הם פועלים על פעולה הפוכה.

דווקא הנסיון להשוות בין המידע כפי שהוא כתוב ומאוייר בספרים לבין אופן תגובתה של היולדת הופך את כל המעמד הזה לבלתי ידוע עד להפחיד.

נוקפת עוד שעה.

הצירים הולכים ותוכפים. זו לה לידה ראשונה. היא אינה יודעת מה הם "צירי לחץ", הצירים האחרונים, החריפים ומטריפי הדעת, המבשרים את תחילת הלידה. כאבים שכמוהם לא כתובים בשום מקום. כאבי תופת. המיילדות עסוקות. חדר הלידה עמוס לעייפה. אין בו מיטה פנויה. בחוץ, לפני הכניסה, הופרחה שמועה כאילו היולדות אמורות להיות מופנות לבית־חולים אחר. ראשי מערבל עיסה של ממשות ושל הזיה.

*

השעה שתיים לפנות בוקר.

בשעה הזו, לפני שבע שנים, בעודי רווק, חזרתי מאיוו אשה בעמק, מאוחר בלילה, שטוף חלום, וככביש התענכים בהרף־רגע של נימנום על ההגה, התהפכה עלי המכונית. לעולם לא אדע איך יצאתי מן הסובארו המתוצה, המעוכה כקופסת גפרורים ריקה, ולבד מפנס סגול בעין וסדק דק באף, שריטות פה ושם, הייתי שלם.

לקראת שלוש ורבע החל לבצבץ מה שמאוחר יותר יסתבר לי כראש.

הנשימה נעתקת. אני מחזיק את עורפה, לוחש לה לא להזניח את הנשימה, את הכיווץ, את הלחיצה.

היא אינה יכולה אלא להרעיד את הקירות בזעקותיה. אני מביט במקום הנמוך ביותר בעולם, אל המפרץ ואל הקניון האדום. נוף פראי ושסוע, פסגות העולם ותהומותיו, מקום אשר לא ייאמן כי ייתכן יפה ומכוער כמוהו.

סיבים דקים על טרשיה של גולגולת פריכה, ציצת שיערה של מי שבעוד שניות אחדות תיפלט אל אור הניאון הראשון של העולם.

בת!

*

עשית זאת! לחש לי קול פנימי. השעה היתה רבע לפני ארבע. היא בוססה בשלייתה, בריאת־חיים זעירה, בוכייה, זעה בתנועות מיקרו חייריקות.

שתי המיילדות, בנוהלי־שגרה, עשו בה מה שעושות מיילדות בכל מקום בעולם (?) שניות אחדות לאחר הלידה.

סביב נמהל בכייה של התינוקת המגואלת בתמיסות הרחם בקריאות "אמא־אלוהים" של הכורעות ללדת ששכבו במיטות הסמוכות. הווילונות הירקרקים היו דקים מכדי להבליע את קולות האימה והקושי.

הסתכלתי על המצלמה ובעודי שואל עצמי איזו דרגת חשיפה עשויה להתאים לצילום ראשון באור הניאון הצח, החיוור, רכנתי על עיניה ובכיתי. ■

לילך. צילום: אברהם שרון.

> — — — סביב נמהל בכייה של התינוקת המגואלת בתמיסות הרחם בקריאות "אמא". "אלוהים" של הכורעות ללדת ששכבו במיטות הסמוכות — — — ואני רכנתי על עיניה ובכיתי.

jerry melitz
מכירת סוף העונה עד 3/9
בכל יום משעה 12.00 – 17.00
בסטודיו במלון רמת אביב

חדשים ומחודשים

■ במדפי המזון חלים כל הזמן שינויים. חברת "תלמה" הוציאה לשוק סדרה חדשה של סלטים מוכנים בשם "דלי־סלט". מדובר באריזה חדשה, קטנה יותר מקודמתה, פחות משפחתית ויותר אישית, בצורת גביעים ולא קופסאות, במבחר סלטים בהם המרכיב העיקרי של הסלט גבוה מהתקן – כמו למשל 60 אחוז פטריות בסלט פטריות. כל הסלטים נושאים חותמת תאריך אחרון לשיווק (שפירושו – שימו לב – תאריך אחרון למכירה ולא לאכילה) אך יש להקפיד לשמור על המוצר בקירור לאחר פתיחת האריזה המקורית. חברה לעבודה שטעמה מן הסלטים מעירה: "יש להוסיף ולתבל אותם. כמות שהם – הם לא עוררו אצלי התלהבות."

■ מוצר יוקרה – קוויאר אדום, כשר, (להבדיל מהקוויאר השחור שאינו כשר, משום שמוצאו בדגים חדקניים) מיובא לארץ על ידי חברת "מורנה אינטרנשיונל". ביצי דג הסלמון, שהן הקוויאר האדום, מיובאות מרוסיה לגרמניה ונארזות שם למשלוח לישראל. 50 גרם – 12 ש"ח. לשמור בקירור, ולא בהקפאה, ולאכול תוך זמן קצר מרגע פתיחת הקופסא. במעדניות מובחרות.

■ ועוד מוצר ישן־חדש: פיצה קפואה חדשה של "מעדנות". לאחר הצלחת הפיצות הביתיות המגיעות מוקפאות, באריזות אישיות, הכינה החברה פיצה משפחתית גדולה המכילה גבינה קשה, זיתים, לבבות ארטישוקים, פיטריות, ברוקולי ובצל – לכל אלה מוספת שקית תבלינים לתיבול, על פי הטעם האישי. 700 גרם – 8.90 ש"ח. מיועד אולי ל־6 סועדים, אבל 4 יכולים לחגוג – בתנאי שאתם אוהבים את כל הירקות בפיצה שלכם.

ולקניות...

■ "עלית" מבקשת "לתת דחיפה" למוצר ותיק, שנדחק קצת הצידה. הופלים המוכרים, מוצר שילדים אוהבים במיוחד ומתאים גם לגדולים, בעיקר לצד גלידות.

על מנת להציגו מחדש לציבור החליטה החברה על אריזה חדשה, משפחתית, בת 800 גרם, לתוכה הוכנס גם משחק "לגו". המחיר, כולל המתנה, 7.50 ש"ח.

■ חברת "ברט" בע"מ, החוגגת בימים אלה 50 שנה להיווסדה, הוציאה לשוק מזוודות שי חדשות, המכילות מרציפן, כדורי רום, בונבוניירות, יינות, דבש, קונפיטורה וקפה. מחירן 29.60 ש"ח ו־46.60 ש"ח. 3% ממחזור המכירות בחגים יועבר כתרומה ל"רעות – שרות נשים סוציאלי". טעמנו מרציפן דובדבנים – מצויין.

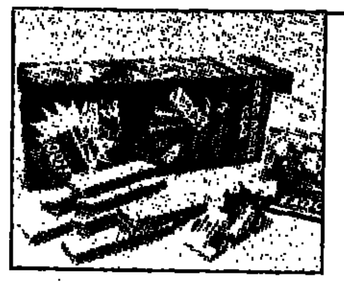

■ ועוד בענייני שוקולד: חברת "פרוגרס" פיתחה סידרה חדשנית של מעדנים מתוקים, מבוססים על אבקת חרובים. לדברי היצרנים, אין למעדן החרובים את שני המרכיבים הלא בריאים – קופאין וקולסטרול – והם מומלצים לשומרי משקל. לאוהבי חרובים בלבד... ומסתבר שיש רבים כאלה.

■ אל ענף הגלידות מצטרפת חברה ותיקה בעולם המוצרים המוקפאים – "סנפרוסט". החברה קיבלה על עצמה את שיווק גלידות "לגושקה" – גלידות יוגורט, דלות קלוריות. גלידות אלה מיוצרות בארץ על פי ידע אמריקאי אך עד כה לא שווקו לרשתות המזון הגדולות. עתה הן מגיעות באריזות קופסא בת 900 סמ"ק בשני טעמים – תות ווניל –' ומחירן 4.20 ש"ח.

מיכל הולצמן

מאוררי תקרה
הטובים והמשוכללים ביותר
הוואנה פאנס
Havana Fans
גורדון 45 ת"א
טל. 245137
בריא יותר ממזגן, יפה וחסכוני עוד יותר!

קלור CALOR
מכונת הכביסה הקטנה
תוצרת צרפת
מכירה ראשית, שרות, תיקונים
אפשרות ל־TRADE-IN
אור־עד בע. ר.
טל' 658119, תל־אביב, רח' ורוובורג 2 (פינת יצחק אלחנן 25)

הופיע במהדורה מחודשת
ספרית מעריב
בית ההורים והשפעתו על הישגי הילד
מאת יהושע משעולי
הורים שאיכפת להם קוראים את הספר שדן בדרכים הרצויות והבלתי רצויות בחינוך שכלי ובקידום הילד בלימודיו.
בקש בחנויות ובספרית מעריב
תל־אביב: דרך פ"ת 7א'
חיפה: בן־יהודה 29
באר־שבע: קק"ל 90

מרכז ההדרכה
לארוח ולתרבות המזון
תל־אביב: שד' בן גוריון 47, פינת דיזנגוף 166
מיקוד 64589, טלפון: 03-243157/8
תנובה אסם
החלה הרשמה לקורסים ולהרצאות בחודש ספטמבר 1987
הרצאות בנות שתי פגישות במחיר -.15 שקל
בישול במיקרוגל
החל מיום א', 6.9.87, בשעה 20.00
החל מיום ב', 7.9.87, בשעה 10.00
החל מיום ג', 8.9.87, בשעה 16.30
הרצאות חד-פעמיות במחיר -.10 שקל
ארוחה חגיגית
יום א', 13.9.87, בשעה 16.30
יום ב', 15.9.87, בשעה 10.00
יום א', 20.9.87, בשעה 16.30
אפיה חגיגית לראש השנה
יום ד', 9.9.87, בשעה 16.30
יום ד', 16.9.87, בשעה 16.30
כל הקורסים וההרצאות מלווים בהדגמות ובטעימות.
ההשתתפות בקורסים ובהרצאות מותנית בהרשמה ובתשלום מראש במרכז ההדרכה תנובה-אסם, שד' בן גוריון 47 ת"א, טלפון 243157/8 בין השעות 15.00-08.00 בלבד.
מרכז הדרכה נייד
קבוצות מאורגנות שלא בגוש דן והשרון המעוניינות לקבל הרצאות בנושאי ארוחה נבונות, בישול ואפיה יפנו טלפונית לגב' לאה לור טל' 052-28881.
אפשר לרכוש את הספרים מסדרת "מאכלי חלב ועוד", "תפוד ועוד", "הוד ועוד" במחיר -.5 שקל היחידה או את שלושת הספרים במחיר -.12 שקל.
כמו כן את ספר "הבישול הביתי" במחיר -.15 שקל.

רפא

ד"ר פנחס ירדן

ממזגן למזגן

בימים אלה, מי אצלנו לא מדבר על החום. בבית, בעבודה, אחרי העבודה, בנסיעות לעבודה ולאן ומהיכן שלא יהיה. פה ושם לא רק מדברים ושומעים חום, אלא רואים גם דברים מוזרים. אנשים ממהרים להגיע לעבודתם לא רק בזמן, אלא אפילו בשמחה וברצון. לא, לא משוגעים. פשוט, אלה הם ברי המזל שבינינו, שמקום עבודתם ממוזג. בעצם, רצים למקלט מחום ולחות.

מה לעשות, חם נורא. אין גם מה לעשות נגד העובדה שקטסטרופות הן "חדשות" וקטסטרופות מזג אויר אינן יוצא מכלל הזה. אז כולנו, עשירי־מזגן (בית, מכונית ועבודה ממוזגים), עניי־מזגנן (מזגן אחד בלבד במקום אחד בלבד) וחסרי־מזגן (הרוב הדומם, מצליח גם להזיע וגם להשאר דומם), צריכים לא רק לשאת את החום, אלא גם לשמוע על אסונותיו:

כמה מתו מחום ביוון, או בארצות אחרות. כמה בורחים או מתכוננים לברוח מבתיהם בגלל החום בארץ זו או אחרת. האם גל החום הבא יהיה כבד יותר מקודמו, ארוך יותר או גבוה יותר. אפילו התרופה העממית שלנו לחום, הים, פישלה העונה. היום הים זה לא ים, היום יש ים־מרוות.

קיץ קשה, ככה זה. אבל, בעצם, זו לא פעם ראשונה וודאי לא אחרונה. כל איזה קיץ שלישי־רביעי מדברים על קיץ קשה. השפה, אולי, קצת משתנה. פעם דברו בחמסינים. היום בגלי־חום. אבל, האם חום הקיץ, או טמפרטורת מזג אויר גבוהה, הוא רק מטרד או שיש בו גם היבטים בריאותיים?

וככן, כידוע, אנחנו יצורים בעלי חום־גוף קבוע. כלומר, להבטחת תיפקוד תקין של מערכות גופנו, דרוש שחום הגוף יהיה קבוע.

כשמדובר ב"קביעות" גופנית, הכוונה היא לתחום מסויים ולא לערך מספרי אחד. כשחום הגוף נמדד בפה, חום של 35.8־37.2 מעלות נחשב לתחום טמפרטורת־גוף תקין. כושר שמירת תחום חום גוף קבוע דורש מערכת וויסות מורכבת למדי. מערכת זו בגופנו היא בעלת מרכיבים יוצרי־חום, מרכיבים פולטי־חום ומרכיבים המתאמים־מווסתים פעילויות אלה.

כשמדובר בשהייה בחום סביבתי גבוה, מתמודד גופנו עם עומס יתר זה באמצעות הגברת פליטת חום. חום נפלט מגופנו במספר דרכים. העיקרית שבהן היא איוד (evaporation בלעז). הנוזל שהגוף מאייד כדי לצנן ולשמור על חום־גוף תקין הוא הזיעה. כל זמן שיכולתנו להזיע נשמרת, מסוגל גופנו לעמוד, ביעילות, בטמפרטורות סביבה גבוהות למדי. מכאן מובן, שאיוד יהיה יעיל יותר כשלחות הסביבה נמוכה ויעיל פחות כשלחות זו גבוהה. עכורנו, החום "קל" יותר באויר יבש מאשר באויר הביל.

צריך לזכור שזיעה היא נוזל המכיל מים ומלח (נתרן וכלוריד). יש לספק אפוא לגופנו מים ומלח בכמויות מספיקות. כיוון שמלח הוא פריט המצוי בשפע בתפריט המזון שלנו, נוזלים הם עיקר דאגתנו בימים חמים. יש להבטיח כמות מספקת שלהם. כמות הנוזלים הדרושה בימים חמים נמצאת ביחס ישר לפעילות הגופנית שלנו. ככל שפעילותנו הגופנית גדולה יותר, כן יוצר גופנו יותר חום, אותו הוא פולט בהזעה מוגברת ומכאן הצורך המוגבר בנוזלים.

כאשר חל שיבוש ביכולת גופנו לקררו ביעילות כשהוא חשוף לטמפרטורות־סביבה גבוהות, מתפתחות הפרעות בפעילותו. הפרעות אלה יכולות להתבטא בהתכווצויות שרירים, בהתעלפות, בפגיעת חום במאמץ גופני ובמכת חום. התכווצות השרירים היא הבטוי לנזק הקל ביותר שקורה מחום סביבה גבוה. מכת חום היא הנזק הקשה והמסוכן שבין שיבושי פעילות גופנו כתוצאה מחום סביבתי גבוה.

הפרעות כתוצאה מחום סביבתי גבוה קורות, לרוב, כשחום הסביבה הוא 32 מעלות ויותר וכשלחות האויר היא מעל ל־60%. רוב הסובלים מהפרעות כאלה הם אלה שלא הקפידו על צריכת נוזלים מספקת, עסקו במאמץ גופני מוגזם, בני גיל הקצוות (תינוקות וקשישים), חולים שכושרם ירוד וכאלה הצורכים תרופות היכולות לשבש את כושר גופם לטפל בחום סביבתי גבוה.

לכן, אפשרי וצריך למנוע פגיעה מחום של מזג אויר. בימים חמים במיוחד, או כשהחזאי מודיע מראש על אפשרות כזו, יש להגביר את שתיית הנוזלים, ללבוש בגדים קלים, לשהות מרבית הזמן, במידת האפשר, במקומות מוצלים ולהמנע מפעילות גופנית מאומצת כל זמן שאין בכך הכרח. לחסרי המזגנים שבינינו מומלץ להרכנות במקלחות או באמבטיות קרירות. ■

עדנה כצנלסון

כשסבתא מתערבת

המשפחה המודרנית היא בדרך־כלל משפחה גרעינית, הכוללת הורים וילדים החיים בנפרד מהורי הוריהם. ברצף ההתפתחות של המשפחה הצעירה קיימות מספר נקודות, בהם נקבעים דפוסי היחסים בין המשפחה החדשה לבין הורי בני הזוג. הפתרונות שמוצאים הצעירים והוריהם לגבי אופי הקשרים בין המשפחות בכל אחת מנקודות אלו, קובע במידה רבה את תיפקודה התקין של המשפחה המתהווית.

★ שלב ראשון הוא התקופה שלאחר הנישואין. המשפחה הצעירה צריכה להגדיר עצמה כמערכת חדשה, שאינה רק נספח של יחידת ההורים. יש מקרים, בהם הורים המתקשים להפרד מילדם מנסים לפלוש למערכת הזוגית, להתערב בהחלטותיה, לדרוש נאמנות רק ליחידת ההורים, לקבל מידע עדכני על בני הזוג, לתבוע זכות וטו על החלטות המשפחה הצעירה, כאילו לא השתנה דבר עם הנישואין.

תהליך בריא יהיה כזה, שבו בני הזוג מגדירים עצמם כיחידה עצמאית בפני עצמה, יחידה הקשורה ליחידת ההורים, אך אינה נשלטת על ידה. יחידה בה המחוייבות והאחריות מצד בני הזוג זה כלפי זה היא המוטו של המשפחה. בני הזוג פותרים בעיות בינם לבין עצמם, ולא בתיווך ההורים. קיימת פתיחות מירבית של הבעל כלפי אשתו ולהיפך, ואין לאיש מהם "איש סוד" במשפחתו, כשדברים נעשים מאחורי גבו של אחד מבני הזוג.

★ לאחר הולדת הילד הראשון: הצטרפות תינוק למשפחה היא משימה מורכבת הדורשת התארגנות מחודשת. המעבר מיחסי בעל־אשה ליחסים בין שלושה אנשים – כשאחד מהם תלוי ותובעני – דורשת השקעת אנרגיה רבה ושיתוף פעולה אופטימלי בין ההורים הצעירים. תמיכת הסבים במשפחה החדשה היא לעזר רב.

גם בנקודה זו עלול להיווצר מצב, בו משפחת המוצא, לעתים משפחת האם המתגייסת לעזרת הבת, מנסה "לפלוש" לתוך המשפחה ולהפוך את ההורים לילדים חסרי נסיון, שאי אפשר להפקיד בידיהם חינוכו של תינוק. הם אינם סומכים על הצעירים שידעו להסתדר בעצמם, ולוקחים את שרביט הניהול במשפחה. במקום לעזור, לתמוך, הופכים ל"בעלי הבית".

במקרים מסויימים נוצרת קואליציה אקסקלוסיבית בין אחד הסבים/סבתות לבין בנם/בתם ונוצרת "תת קבוצה" תינוק־הורה־סב, כשאחד מבני הזוג (לעתים הבעל), חש עצמו מחוץ לתמונה. אפשרות דומה קיימת גם עם הולדת הילד השני, או כל ילד נוסף, אם כי הסיכוי לקושי קטן יותר אם בפעם הראשונה פתרו ההורים הצעירים באופן חיובי את הבעיה. גם לאחר גירושין או מות אחד ההורים – עלול תהליך דומה להתרחש.

זוגות צעירים רבים יודעים לספר עד כמה קשה להם לתמרן בין הוריהם וילדיהם, בין בני זוגם – להוריהם, בין משפחות המוצא משני הצדדים, לבין המחוייבות שלהם לתא המשפחתי החדש שהקימו.

סבא וסבתא יכולים להיות הדבר הנפלא ביותר שיש: מקור לפינוק, לאהבה בלי גבול – לילדים ולהורים – מקור לתמיכה ועצה, עזרה בנשיאת הנטל, שסתום ללחצים, מתן אפשרות לחופש קצר; אך במקרים אחרים גם גורם מסכסך, מתערב, המפריע לזוג הצעיר לגבש זהות משפחתית, משאיר אותו תלוי בגורם חיצוני, ונוטל מסמכותו לגבי חינוך הילדים.

טובת הילדים קודמת

★ לטובת המשפחה הצעירה ולטובת הילדים, שהוריהם יחנכו אותם ויהיו אחראים על גורלם. כשהמנהיגות החינוכית והאחריות מוצאים מידי ההורים – סמכותם נחלשת מאוד וקשה להם למלא את תפקידם. גם הילדים המופגזים בשדרים סותרים עלולים להיות נבוכים ומבולבלים.

★ לעתים ההשקפות החינוכיות של הורים וסבים אינם עולות בקנה אחד. במקרים אלו טוב אם תהיה הידברות ביניהם, אך בסופו של דבר רק להורים זכות לחנך את ילדיהם. בכל מקרה של בעיות ואי הבנות אפשרה לשוחח על הנושא ולנסות ללבן את השוני בגישה, אך כאמור – הגורם האחראי לחינוך הם הורי הילד.

★ כאשר נכדים באים לבלות עם הסבים זמן מוגבל במהלך השבוע, לא יגרם נזק נורא אם "חוקי המשחק" שם יהיו שונים (אוכלים ממתקים, מקפידים פחות על זמן צפיה בטלוויזיה או על הרגלים). אפשר בהחלט לומר לילדים – בבית של סבא או בחברת סבתא זה מותר, היא חושבת אחרת מאתנו, אך בבית שלנו אנחנו קובעים את החוקים.

אם לא מרוכר בהתנהגויות מאוד צורמות להורים – אין טעם "לחנך" את הסבים, אם הדבר כרוך בעימות קשה עימם. ילדים לומדים בדרך־כלל להבחין בין החוקים של הוריהם לבין חוקי הסבים (או אפילו בין חוקי הסבים משני הצדדים השונים מאוד לעתים זה מזה), בעיקר אם חוקי הסבים מוגבלים לביקורים קצובים. אולם, אם שתי המשפחות מתגוררות יחד, או שוהות זמן ממושך במחיצה אחת ולסבים יש קשר רצוף ויומיומי עם הנכדים – הרי האחריות לגידול הילדים היא של ההורים, וכל מי שפוגע בסמכותם כהורים – עלול לפגוע בילדיהם. ■

דיאטה

רות קרייצר־רביב,
דיאטנית קלינית

על אכילה בחו"ל, בשבת ועוד

קוראים רבים פנו אלי במכתביהם בשאלה – כיצד לשמור על תזונה נכונה בארץ זרה, בטיול.

ואכן, רבים מאתנו חוזרים מהמסע בחו"ל לא רק עם עודף מטען אלא גם עם עודף משקל בגופם. שהרי אחד התענוגות של הסיור הוא לטעום מן המאכלים האופייניים לארץ בה מבקרים. וקשה ליהנות מכך, כאשר סופרים כל קלוריה ומתמלאים ברגשות אשם. ככלל, אני גורסת, שגם כאשר נמצאים בבית ומודעים לשאלת המשקל העודף, אין צורך לנהוג בסגפנות כדרך להתמודד בה. האוכל בא לא רק כדי לספק מזון לגוף, אלא גם כמקור להנאה ותענוג.

העקרון – "הכל במידה", תופס גם במקרה של נסיעה לחו"ל. אין להשתולל ואין להתנפל על מזון חדש או אקזוטי. אפשר גם ליהנות מאכילה בחו"ל אם יודעים לאזן את כמות הקלוריות על ידי הקפדה ומיתון.

לקראת הנסיעה כדאי להצטייד בתוספות תזונתיות (כגון ויטמינים ומינראלים), כדי לשמור על עירנות, לנטרל השפעות מזיקות אפשריות של מזונות מסויימים, כדי לסייע למנגנון החיסוני של הגוף כנגד מחלות ועוד.

גם בחו"ל צריך להמשיך בשתיה מרובה במשך היום, בעיקר בימים בהם כרוך הטיול במאמץ פיזי של אכילה, או שהייה במזג אויר חם. יש להזהר באותן ארצות שבהן המים מכילים גורמי תחלואה (כולל קוביות קרח) ואז יש להקפיד לשתות מבקבוקים סגורים או מכל מקור בדוק אחר.

בבוקר אפשר להסתפק בארוחת בוקר קונטיננטלית, או – לאכול ביצה או גבינות ולשתות משקה חם בהמתקה מלאכותית. יש ארצות בהן מגישים חלב ו"סיריילס" (פתיתי דגנים מחיטה או אורז מלא). זהו מאכל טוב להתחיל בו את היום.

בצהריים טוב לאכול סלט עם גבינה, טונה או פסטרמה.

ובערב – מומלץ על ארוחה במסעדת דגים, או ארוחת אומצת בשר וסלט, או ארוחה סינית, שהיא דיאטטית וכוללת מרק ירקות, עוף או הודו עם נבטים, פיטריות וירקות, או דגים וירקות. רצוי לוותר על המנות המתוקות, על האורז ועל המנה האחרונה.

בין הארוחות יש לאכול פירות, 2–3 פעמים ביום ולא לשכוח לרחצם היטב לפני האכילה. וכששבים ארצה, חוזרים למשטר האכילה הנכון.

תשובה לניבה

ניבה ל., עקרת בית צעירה, הציגה לי במכתבה בעיה שונה: לפני המחזור החדשי, היא עולה במשקל, חשה צורך גדול באוכל, בעיקר במזון מתוק, מאבדת כל שליטה על האכילה, עייפותה גוברת וזו גורמת לאכילה מרובה. ידוע, שבמקרים רבים אנשים פונים לאכילה מרובה, לא רק בגלל רעב, אלא גם כפיצוי על תסכולים, עייפות, רפלקסים נלמדים, שעמום ומתח. אולם אצל נשים רבות, לפני הווסת, חלים בגוף שינויים הורמונלים, מצטברים נוזלים והתיאבון עולה.

במקרים רבים תורמת לכפייתיות הזו לאוכל – תזונה לא נכונה וחסר בויטמין B ובסידן. חסר זה פוגע בחילוף החומרים ובמצב הנפשי. ישנן נשים שתוספות של טבליות מינרל הכרומיום מסייעות להן להתגבר על ההתמכרות למתוק ועל הרעב שלפני הווסת. הקפדה על תפריט דיאטטי ועל תוספות של ויטאמינים B ו–C, מסייעת גם היא. מכל מקום, ניתן לטפל, במקרים רבים, בתופעות שניבה הצביעה עליהן, אם כי הפתרונות הם אינדיבידואלים ואין מירשם שווה לכל נפש. אם יש צורך בתוספת תזונתית; צריכה הכמות להיקבע על ידי רופא או דיאטן.

תשובה לקורא דתי

מספר קוראים, אנשים דתיים, העלו במכתביהם את הבעיה הבאה: הם שומרים יפה על דיאטה ובשקל במשך ימות החול, אך בהגיע השבת מתערערת התכנית. שכן בגלל הרגלים, שמירת מסורת והעובדה שיום השבת כולו מוקדש לבית ולמשפחה, הם עולים מהר במשקל שירדו בו במשך השבוע.

הפתרון הוא בהקטנת כמויות האוכל מאותם מזונות דשנים המאפיינים את הארוחות בליל שבת ובשבת. מבין שלל המנות המוגשות יש לבחור רק את המותר והרצוי ולהגדיל את גודל המנה. רצוי לאכול רק כשרעבים ולא לפי "איתותים חיצוניים". גם שמארחים או מתארחים, מוטב לצמצם ביותר את צריכת הקלוריות ולהסתפק בפריכיית אורז, למשל, מרוחה בקונפיטורה דיאטטית, במקום עוגה. לפני כל ארוחה יש לשתות שתי כוסות משקה דל קלוריות. את היין יש לטעום רק כדי לצאת ידי חובה. ■

הדאודורנטים שעושים קיץ נעים. Fa.
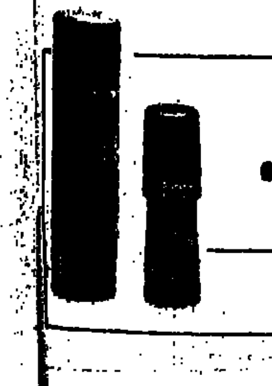
Fa תמרוקי "פָה" בפרפומריות, בתי מרקחת ובתי כלבו

רהיטי ילדים ונוער -
זה ה"עונג" שלנו
oneg עונג
עונג חוזרת לילדות

שחמט

שאול הון

תיקו סוער

לא כל תיקו נובע מחוסר מאבק. יש שהוא תוצאת מאבק סוער. כך שני המשחקים להלן מהתחרות לזכר ד"ר איכה באמסטרדם (דירוג 16, הגבוה ביותר).

טימן מחמיץ זכיה נגד קרפוב, הניצל בזכות הגנתו המעולה.

טימן — קרפוב

1. ד4 פ-ו6, 2. ג4 ה6, 3. פ-ג3 ד5, 4. ר-ז5 ד:ג, 5. פ-ג3 ר-ב4, 6. ה4 ג5, 7. ה5 ג:ד4, 8. מה-א4+ פ-ג6, 9. 0-0-0 ח6, 10. ה:פ ח:ר, 11. ה:ז7 צ-ז8, 12. פ:ד4 ר:ג3, 13. ב:ר מה-א5, 14. מה:מה (לא פ:ג6 בגלל מה:ג3+, 15. מ-ב1 ב:פ, 16. מה:ג6+ מ-ה7, 17. מה:צ מה-ב4+ וכופה תיקו) פ:מה, 15. ח4! (המאבק עובר לאגף המלך) ז4, 16. ח5 צ:ז7, 17. ח6 צ-ח7, 18. ר-ה2 ב6 (מוטב ר-ד7), 19. ר:ז4 ר-ב7, 20. פ-ג3 מ-ה7, 21. פ-ז5 צ-ח8, 22. ח7 ר:ז2, 23. צ-ח6־ר-ג6, 24. ז4 ר-ה8, 25. ה5 ה:ז, 26. ר:ז5 צ-ד8, 27. צ-ה1+ מ-ו8, 28. ר-ה4?! (עדיף צ-ו1 ומאיים פ-ה4-ו6) מ-ז7, 29. צ-ח2?? (מחמיץ זכיה: 29. צ-ח4! פ-ג6, 30. ר:פ ר:ר, 31. פ:ז7 מ:פ, 32. צ-ו4+ מ-ו6, 33. צ-ו1+ מ-ח5, 34. צ-ז1. לא יצלח 29. – צ-ד6 בגלל 30. צ-ו1 מ-ו8, 31. צח-ו4 מ-ה7, 32. פ-ג3 ר-ג6, 33. פ-ד4 ר:ר, 34. צ:ר+ מ-ד7, 35. צ-ז7 צ-ו6, 36. צ-ח4 עם צ-ז8 וזוכה) צ-ד6, 30. צ-ו1 מ-ו8, 31. צח-ו2 מ-ה7, 32. פ-ח3 ר-ד7, 33. פ-ו4 צ-ח6! והוסכם תיקו במסע ה-50.

גם במשחק הבא נחלץ קרפוב בנצלו טעות יריבו.

ון-דר-ויל — קרפוב

1. ה4 ג6, 2. ד4 ד5, 3. פ-ד2 ד:ה, 4. פ:ה4 פ-ד7, 5. ר-ד3 פו-ו6, 6. פ-ג5 ה6, 7. פו-ו3 מה-ג7, 8. מה-ה2 ח6, 9. ר-ז6! ח:פ (לא ו:ר בגלל 10. מה:ה6+ ר-ה7, 11. מה-ו7+ עם פ-ה6X), 10. ר:ו7+! מ-ד8 (על מ:ר בא 11. פ-ה5+ מ-ו6, 12. מה-ד3+ וזוכה), 11. פ:ז5 פ-ב6, 12. ר:ה6? (צריך תחילה ז3!) צ:ח2 (קרפוב זכה בטמפו הדרוש ונחלץ), 13. 0-0 צ-ח5, 14. ז3 מה-ה7, 15. צ-ה1 צ:פ! (מחזיר טיב להפגת הלחץ), 16. ה:צ ר:ר, 17. מה:ר מה:מה, 18. צ:מה מ-ד7, 19. צא-ה1 פב-ד5, 20. ה:פ פ:ר, 21. צ6-ה5 ב5, 22. ג3 א5, 23. מ-ו1 א4, 24. א3 פ-ד5, 25. צ-ו5 ר-ה7, 26. צ-ו3 צ-ו8, 27. צ-ה2 מ-ה8, 28. צ-ו5 מ-ד7, 29. צ-ו7 מ־ד6, 30. מ-ז1 מ-ד7 תיקו.

★ ראשל"צ: תחרות סופשבוע (27–29.8) לזכר י. דינר תיערך כאן. פרטים והרשמה – ש. פרידמן.

סיום מס' 93

ביוגוסלביה הכניע מרוביץ (לבן) את רב אמן צבאלו בסגנון יפה. איך?

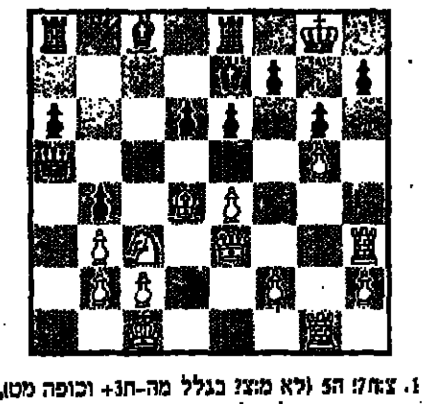

1. צ:ח7! ה5 (לא מ:צ? בגלל מה-ח3+ וכופה מט), 2. מה-ו4! (ארבעה כלים לבנים מותקפים!) ר-ה6, 3. מה-ח4! ר:ז5+, 4. צ:ר כ:פ, 5. ר:ג3 מה-א1+, 6. מ-ד2 מה-ו1, 7. צ:ה5! שחור נכנע. ■

בולים

אליעזר בן

הרב משה אביגדור עמיאל

בול המציג את דיוקנו של רבה הראשי של תל אביב, הרב עמיאל (1883 רוסיה הלבנה – 1945 תל אביב), מונפק בערך של 1.40 ש"ח. הרב עמיאל היה מגדולי הרבנים בדורות האחרונים. היה רבה של ליטא ורב בבלגיה, עד שנבחר לכהן כרבה הראשי של יפו ותל אביב ב־1936, תפקיד בו שימש עד לפטירתו. הוא חיבר ספרים רבים, ביניהם: "הצדק הסוציאלי" ו"דרכי משה". השתתף בקונגרסים ציוניים והיה מעמודי התווך של הציונות הדתית.

מעצבת הבול היא רות בקמן.

בולים אלה הודפסו בבית הדפוס לוין אפשטיין, בת־ים, שהתמחה בהדפסת בולי ישראל.

75 שנה לקופת חולים של ההסתדרות

בול חדש בערך של 1.50 ש"ח, שאותו עיצב רפי רייני, מוקדש ל־75 שנה ליסוד קופת חולים של ההסתדרות הכללית, והוא מציג את סמל הקופה ומשפחה ההולכת לכיוון הקופה.

ראשיתה של קופת חולים בשנת תרע"ב (1912), באסיפה כללית של פועלים. עוד באותה שנה נערכה ביפו ועידת יסוד של קופ"ח הראשונה. היום יש לקופה יותר מ־1300 מרפאות, 5430 מיטות ב־14 בתי חולים, קיימים גם בתי ספר לסיעוד לאחיות מוסמכות וכו'. הקופה מונה 29 אלף עובדים בכל המקצועות הרפואיים והמנהליים.

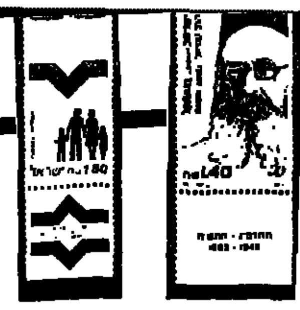

ואלנברג, ברנדוט, המרשלד בשוודיה

דיוקנו של ואלנברג, על רקע הצלת יהודים כשהם עונדים את הטלאי הצהוב, מופיע על בול שוודי, בערך של 3.10 כתרים, שראה אור ב־10 באוגוסט. משרד הדואר השוודי, המוסר פרטים ביוגרפיים של ואלנברג, מדגיש את פעולתו להצלת יהודים בבודפשט.

הרוזן ברנדוט, על רקע מחנות ריכוז בגרמניה ומכוניות של הצלב האדום, מופיע על בול בערך של 3.10 כתרים, שראה אור גם הוא ב־10 באוגוסט . בהסבר לבול נאמר: "ברנדוט הציל 30 אלף שבויים ממחנות ריכוז" ולנו ידוע על הצלת ילדים ובני נוער יהודיים מברגן־בלזן במרס-מאי 1945 והעברתם לשוודיה. כן מופיע בהסבר ש"ברנדוט שהתמנה כמתווך בפלסטיין, נורה ע"י טירוריסטים יהודיים ב־17 באוקטובר 1948.

הבול השלישי, גם הוא בערך של 3.10 כתרים, מוקדש למזכיר האו"מ דאג המרשלד שנהרג התאונת מטוס בעת שליחותו בקונגו ב־17 בספטמבר 1961. ■

ברידג'

אדריאן שוורץ

אלופי העבר

כון לרגע כתיבת שורות אלה, לפני שבוע, התמודדו נבחרות ישראל בברייטון שבאנגליה כשמטרתן להעפיל גבוה ככל האפשר לעבר הצמרת. עד לרגע זה לא נתקבלו תוצאות המשחקים משם ומה שמגיע שייך לתחרויות המוקדמות מארצות שונות. המשחק שלהלן, דרך משל, נערך באיטליה. הכרזה לא היתה טובה במיוחד אך הביצוע... הביצוע...

צפון
♠K Q 10 7 6 2
♥J 10 7 6
♦10 6 3
♣— —

מערב
♠J 3
♥K 9 8 3 2
♦9 5 2
♣K 8 7

מזרח
♠A 9 5
♥Q 4
♦K 8 7
♣10 9 5 4 3

דרום
♠8 4
♥A 5
♦A Q J 4
♣A Q J 6 2

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 קלאב	פאס	1 הארט	פאס
2 קלאב	2 ספייד	3 דיאמונד	פאס
3 הארט	פאס	3 ללא שליט	פאס
פאס	פאס		

ההכרזה נעשתה בשיטת הקלאב הכחול האיטלקי. 1 קלאב הוא פתיחה חזקה ואילו התשובה 1 הארט מראה שש נקודות לפחות אך פחות משלושה קונטרולים. 3 הארט של דרום הוא צבע רביעי ולאחר ההכרזה המתוחכמת הזו אין החוזה הסופי טוב במיוחד (4 ספייד היה טוב בהרבה).

מערב יצא ב-3 הארט והכרוז שיחק נסיך מהדומם ולקח את המלכה של מזרח באלוף שבידו. עכשיו שיחק ספייד אל המלכה בדומם וכשמזרח נמנע מלקחת חזר בעשירית דיאמונד מהדומם. מזרח כיסה במלך והכרוז לקח באלוף. הוא שיחק ספייד שני מידו והפעם לקח מזרח באלוף. מזרח חזר בקלאב וכשהכרוז שיחק את הנסיך, עלה מערב מעליו במלך ולקח את הלקיחה. הוא שיחק את המלך הארט והמשיך בדיאמונד. בשלב זה המצב הוא:

צפון
♠J 10 7 6
♥10 7
♦6 3
♣— —

מערב
♠— —
♥9 8 2
♦5 2
♣8 7

מזרח
♠9
♥— —
♦8 7
♣10 9 5 4

דרום
♠— —
♥— —
♦Q J 4
♣A Q 6 2

הכרוז לקח בשלב זה שלושה דיאמונדים בידו, כשעל האחרון הוא משליך הארט מן הדומם. עכשיו לקח באלוף קלאב והמשיך בקלאב נמוך. חשבונו: אם יזכה מערב ויקח את הלקיחה, הוא ייאלץ למסור את שתי הלקיחות האחרונות לדומם, בהארט ובספייד. למעשה לקח מזרח את הלקיחה הזו ב-9 קלאב, כשהוא מכסה את ה-8 של מערב. עכשיו נאלץ הוא להמשיך בקלאב והכרוז זוכה ביתרת הקלאבים בידו ומשלים את ביצוע החוזה. ■

מועדון צרכנים
לקוראי בחסות גרין-קארד

מבצעים ופרסים במועדון הרהיטים

השבוע בהגרלה – מערכת ישיבה דגם סימפוניה – באדיבות חוות הרהיטים

פרטים נוספים ותנאי השתתפות בבתי העסק המתפרסמים במדור זה

חוות הרהיטים

מערכות ישיבה
חדרי שינה
מזנונים
רהיטי יוקרה

שמרת הזורע

הנחות אמיתיות
בכל חנויות הרשת

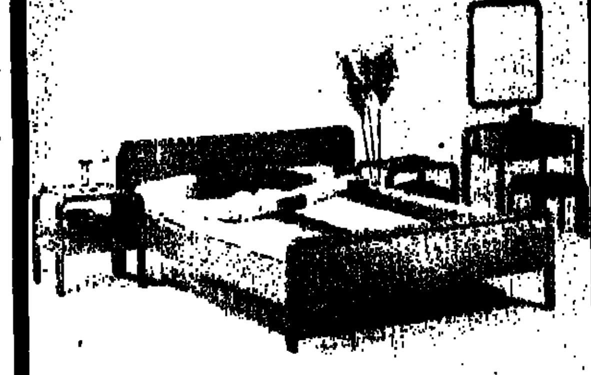

תל־אביב: המלך ג'ורג' 27 ■ ירושלים: שלומציון המלכה 18
■ רמת־גן: בית מבוא, מודיעין 18 ■ חיפה: אלנבי 117
■ נתניה: שמואל הנדיב 3
■ באר־שבע: רחוב הדר פסג' רסקו ■ טבריה: רחוב הצפון
רח' הגליל ■ חנות המפעל: קיבוץ הזורע, קיבוץ שמרת

עיצובים בעץ בן טל

תוצרת כחול לבן

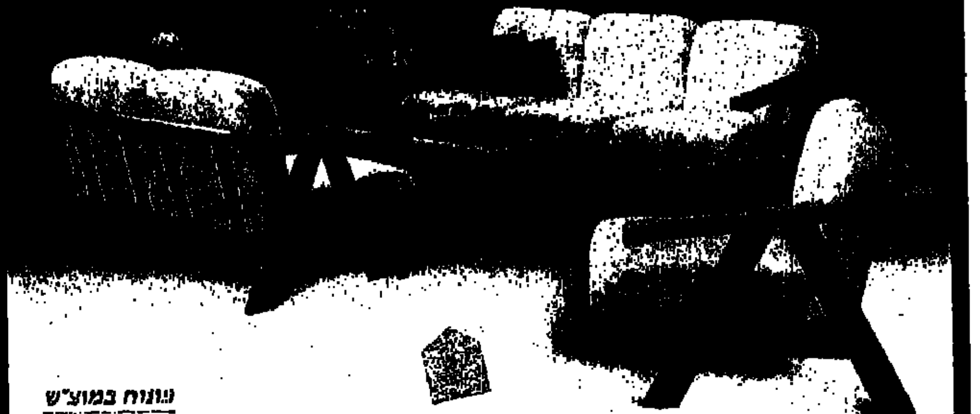

פתוח במוצ"ש

אולמות תצוגה ומכירה:
ראשל"צ: א. תעשיה חדש (ליד גלי), 9614424
רחובות: הרצל 187 (מול המשטרה), 08-451294
פ"ת: א. תעשיה קרית אריה, רח' אמעל 23 בית פריזמה, 9248049

BT

...פשוט רביד!

כמו בחו"ל

מפעל ותצוגה:
רח' התחיה 14 - יפו טל. 810823, 824615

מוגש ע"י גרין־קארד, יצחק שדה 34, 337129/5, סגנון, 19.8.87

צרכנות נבונה

מועדון צרכנים
לקוראי מעריב

חיש־פרס כל אחד זוכה!

קנה בבתי העסק המומלצים במדור זה
וזכה במקום בכרטיס חיש פרס°

20.034 פרסים!

קלילה ואת רזה

כיצד להצר היקפים ב-12 טיפולים!
השיטה של גלה ורבקה מקלילה, לעודפי השומן היא:
TERMOVITAL – שיטה חדשנית להמסת שומנים + פיזיותרפיה רפואית

לנשים בלבד

גלה ורבקה – קלילה טבריה 13 בני ברק (גבול רמת־גן)
טל. 784324 בשעות היום 781140, 704732 בשעות הערב

פיצה קונטיקי

משלוחים הביתה
חייגו – 587115
פיצה חמה טריה אצלכם בבית
המשלוח לבית הלקוח על חשבוננו

מתקבלות הזמנות למשלוחים כל יום משעה 10.00 ועד חצות כולל ימי שישי, שבתות וחגים
רח' רוטשילד 1 בת־ים, טל: 03-587115

אופנת פאות ותסרוקות

סלון פאות בפ"ת

אוה אטי
ספרית, לעיצוב שיער, פאנים, סלסולים, פסים וכו'
לדוגמניות, נשים דתיות ולנשים עם בעיות שיער
פאות משיער טבעי מעורב וסינטטי
שרות מכל הלב
רח' חובבי ציון 29 פ"ת
(מעל בנק טפחות) 903027

מסעדה - שגיא

* בשרים על האש
* מבחר סלטים
* אירועים * שרות אדיב ומהיר * מחירים נוחים
* חניה בשפע * מיזוג אויר

כל יום ו' חאפלות בסגנון מזרחי

רח' הפלד פינת המלאכה
א.ת. חולון, טל. 5560210

וילונות

* שטיחי כרמל
* שטיחים מקיר לקיר
* וילונות

ז'בוטינסקי 30 ראשל"צ, טל: 002000

מתאים – לי...

שירות אדיב ויחס אישי
פרפומריה – חומרי ניקיון – צעצועים
מבצע הנחות לרגל הפתיחה
חולון רח' סרות שמונה 27

במסעדות סאם

שמחה אמיתית ברמה בינלאומית

■ חתונות
■ בר – מצווה
■ בריתות
■ אולם ממוזג
■ חניה בשפע
■ ארוחות צהרים וערב
■ תפריט בסגנון מזרחי וארופאי
■ מחירים סבירים

אור יהודה רח' החרושת 6, א.ת. החדש (ליד תחנת דלק סונול), 716078

באדידס

את השיא כבשתי... ובנעל אופנתית המשכתי

✓ נעלי הליכה אופנתיות עד עתה נחנו מהם בחו"ל וכעת גם בישראל.
✓ את מיגוון מוצרי אדידס המובחרים ניתן להשיג בחנויות הספורט המובחרות ברשת מגה.
✓ יבואנים בלעדיים:
מגן וספורט בע"מ שד' ההסתדרות 34 צ'ק־פוסט חיפה, טל: 04-728294
✓ סמקו בע"מ שד' הר־ציון 108 ת"א טל: 03-832675

adidas

מוגש ע"י גרין־קארד, יצחק שדה 34, 337129/5, סגנון, 19.8.87